ಮದಪ್ಪಿಯೆರಾವಂದಿ
ತುಳುವೆರ-೧೦

ಮಟ್ಟಾರು ವಿಠಲ ಹೆಗ್ಡೆ

ರತ್ನಕುಮಾರ್ ಎಂ.

ಕರ್ನಾಟಕ
ತುಳು
ಸಾಹಿತ್ಯ
ಅಕಾಡೆಮಿ

ಮಟ್ಪಾರು ವಿಠಲ ಹೆಗ್ಡೆ

ರತ್ನಕುಮಾರ್ ಎಂ.

ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ
ಮಂಗಳೂರು ಮಹಾನಗರ ಪಾಲಿಕೆ ಕಟ್ಟಡ
ಲಾಲ್‌ಬಾಗ್, ಮಂಗಳೂರು - 575 006

MATTARU VITTALA HEGDE (Life and works of M.V. Hegde)

Written by M. Rathnakumar,
B-1, Housing Colony, Bejai New Road, Mangalore - 575 004

Published by : ***Karnataka Tulu Sahithya Academy***
Corporation Building, Lalbagh,
Mangalore - 575 003 Tel : 459389

Price : ***Rs. 12/-***

Pages : 38

First Impression : ***1997***

Chief Editor : ***Dr. B.A. Vivek Rai***
President
Karnataka Tulu Sahithya Academy

Publisher : ***Dr. Palthady Ramakrishna Achar***
Registrar
Karnataka Tulu Sahithya Academy
Lalbhag, Mangalore - 575 003

Copy right : ***Academy***

Printed at : ***Prathima Printers,*** *Lower Carstreet,*
Mangalore - 1, Tel : 34900

D.T.P : ***Madhuban Graphics,*** *Alake,*
Mangalore - 3, Tel : 33773

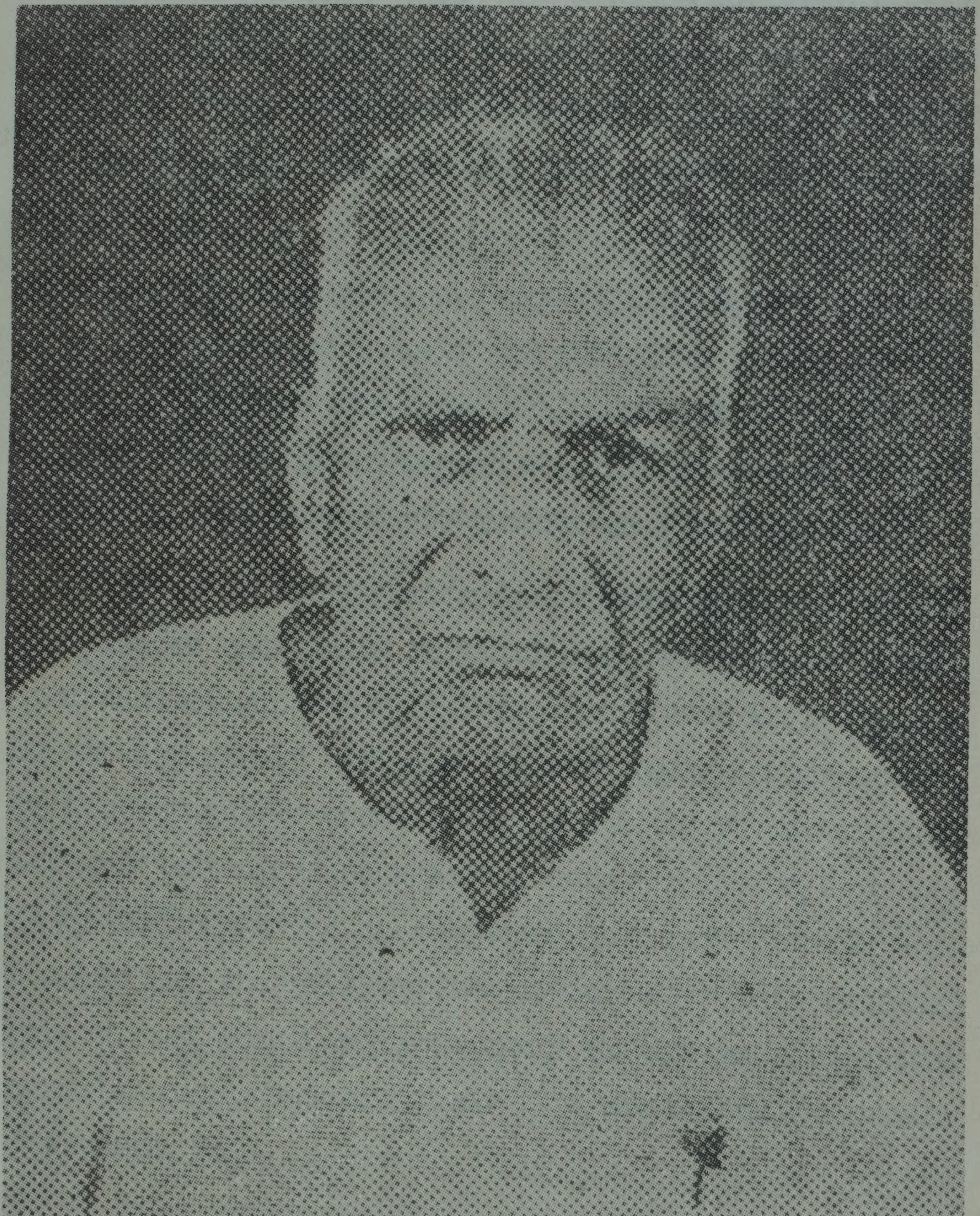

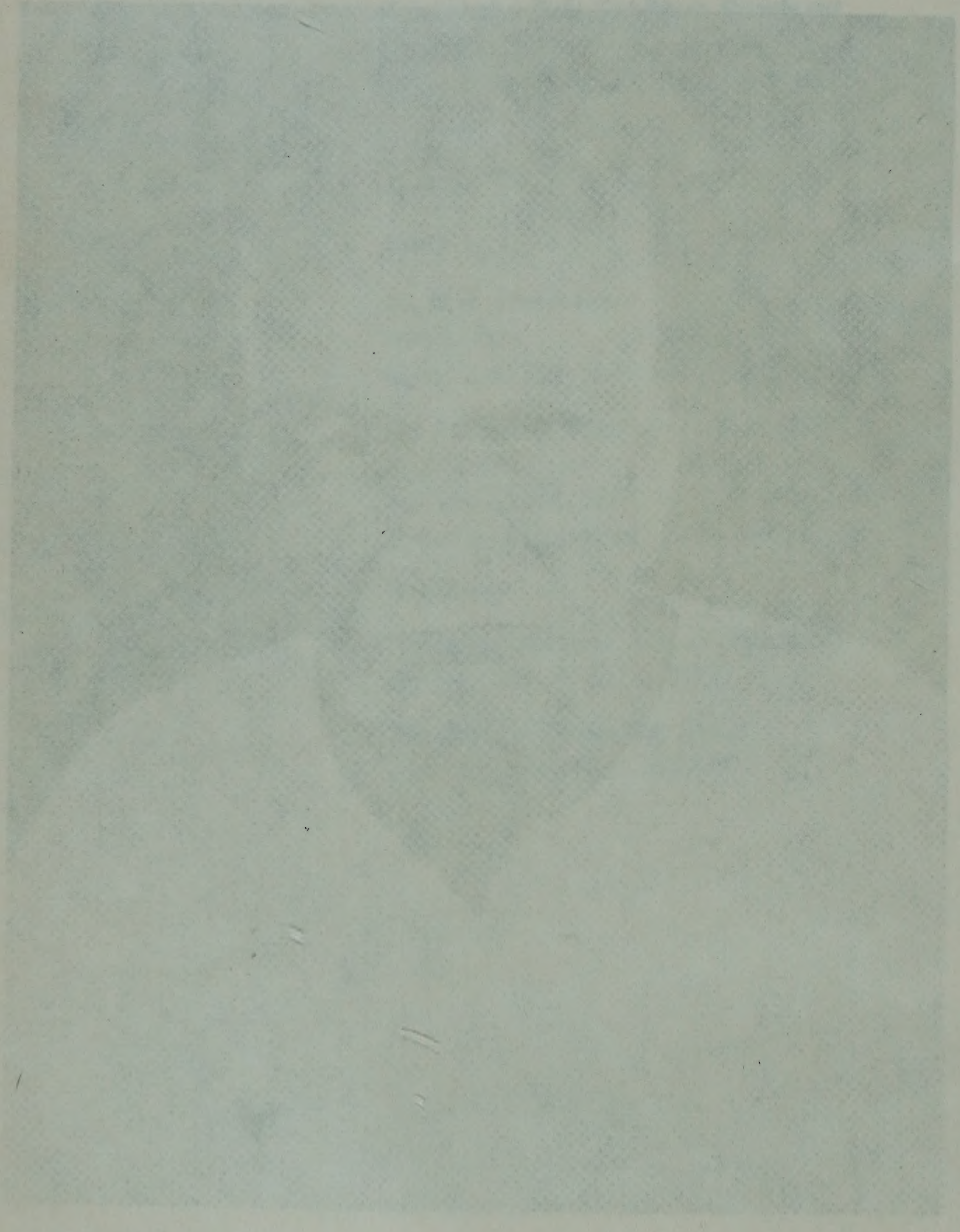

ಅಧ್ಯಕ್ಷೆರೆನ ಪಾತೆರೊ

ತುಳುನಾಡ್, ತುಳುಬಾಸೆ, ಸಾಹಿತ್ಯ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಉಂದೆತ ಬುಳೆಚಿಲ್‌ಗಾದ್ ಎಡ್ಡೆನ ಬೇಲೆ ಬೆಂದಿನ ನಮ್ಮ ಹಿರಿಯಕುಲೆನ ಸಾದನೆಲೆನ, ಅಕುಲು ತುಳುಕು ಸಂದಾಯಿನ ಕಾನಿಗೆಲೆನ್ ಮಾತೆರೆಗ್ಲಾ ತೆರಿಪಾದ್ ಕೊರ್ಪಿನ ಉದ್ದೇಶೊಡು ಮದಪ್ಪೆಯೆರಾವಂದಿ ತುಳುವೆರ್ ಪನ್ಪಿ ಬೂಕುಲೆ ಸರಮಾಲೆನ್ ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ನಿಕುಲೆ ಮಟ್ಟೆಲ್‌ಗ್ ಪಾಡೊಂದುಂಡು.

ತುಳುಭಾಸೆ, ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ತುಳುನಾಡ್ ನೆನ್ನ ಮಿತ್ತ್ ಈ ಹಿರಿಯಕುಲೆಗ್ ಇತ್ತಿ ಮೋಕೆ ಅಭಿಮಾನೊಲೆನ್ ಈ ಬೂಕುಲೆಡ್ಡ್ ನಮ ತೆರಿಯೊನೊಲಿ. ತುಳುತ ಬುಳೆಚಿಲ್‌ಗ್ ಬೋಡಾದ್ ನನ ಮಿತ್ತ್‌ಗ್ ನಮೊ ಎಂಚೆಂಚಿ ಕಜ್ಜೊಲೆನ್ ಮಲ್ಪೊಲಿ, ಎಂಚ ದುಂಬು ಪೋವೊಲಿ ಪನ್ಪಿನೆನ್ ಈ ಬೂಕುಲು ತೋಜಿಪಾದ್ ಕೊರ್ಪೊ. ಅಕುಲೆನ ಉಮೇದ್ ಉರ್ಕು ಉಲ್ಲೆಸೊಲೆನ್ ಅಕುಲು ನಡತಿ ಸಾದಿಲೆನ್ ತೋಜಿಪಾವುನ ತೂಟೆಲು ಈ ಬೂಕುಲು.

ತುಳುನಾಡ್‌ಡ್ ಪಣಿಯಾಡಿದಾರೆನ ಕಾಲೊಡು ತುಳುಚಳವಳಿಡ್ ಬೆನ್ತಿನಾರ್, ತುಳುವ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮಾಲೆಡ್ 'ಮದ್‌ಮಾಳತ್ತ್ ಮದಿಮಾಯೆ' ತುಳು ಕತೆನ್ ಬರೆತ್ತಿನಾರ್, ಉಡುಪಿ ನವಯುಗೊದ ತುಳು ಸಂಚಿಕೆಡ್ ತುಳುಪದೊಕ್ಕುಲೆನ್ ಬರೆತ್ತಿನಾರ್, ಕುಡ್ಲದ 'ನವಭಾರತ' ಪತ್ರಿಕೆಡ್ ಸಂಪಾದಕೆರಾದ್ ಇತ್ತ್‌ದ್ ಆ ಪೇಪರ್‌ಗ್ ಸಂಪಾದಕೀಯದ್ ಬರವುಡ್ಡ್ ಕನ್ನಡೊದಕುಳೆನ ಪುಗರ್ತೆಗ್ ಸಂದ್‌ನಾರ್ ಮಟ್ಟಾರ್ ವಿಠಲ ಹೆಗ್ಡೆರ್. ಆರೆನ್ ಮುಟ್ಟಡ್ಡ್ ತೂಯಿನಾರ್ ಆರೆನ ಒಟ್ಟಿಗೆ ದಿಂಜ ಸಮಯೊ ಬೆಂದ್‌ನಾರ್, ಆರೆನ ಮಿತ್ತ್ ದಿಂಜ ಪ್ರೀತಿ ಗೌರವೊ ದೀವೊನ್ನ್‌ನಾರ್ ಶ್ರೀ ಎಂ. ರತ್ನಕುಮಾರ್. ಆರೆನ ಬದ್‌ಕ್ಕ್ ಬರಾವುದ ದಿಂಜ ಸಂಗತಿಲೆನ್ ಒಟ್ಟು ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಪೊರ್ಲುದ ಈ ಬೂಕುನು ಬರೆತ್ತೆರ್. ಆರೆಗ್ ಅಕಾಡೆಮಿದ ಪುದರ್‌ಡ್ ಸೊಲ್ಮೆ ಸಂದಾವೆ. ಈ ಬೂಕುನು ಪೊರ್ಲು ಪೊಲಿಕೆಡ್ ಅಚ್ಚಿ ಮಲ್ತಿನ ಪ್ರತಿಮಾ ಪ್ರಿಂಟರ್ಸ್‌ದ ಯಜಮಾನೆ ಶ್ರೀ ಜಯರಾಮ ಶೆಟ್ರ್ ಬೊಕ್ಕ ಆರೆನ ಸೇರಿಗೆದಕುಲೆನ್ ಅಕಾಡೆಮಿ ನೆನೆತೊನುಂಡು.

ಪ್ರೊ. ಬಿ. ಎ. ವಿವೇಕ ರೈ

ರಡ್ಡ್ ಪಾತೆರ....

1967ಡ್ದ್ 1970 ಮುಟ್ಟ, ಬೊಕ್ಕ 1974ಡ್ದ್ 1984 ಮುಟ್ಟ ಇಂಚ ಪದಿಮೂಜಿ ವರ್ಸ "ನವಭಾರತ" ಸಂಪಾದಕೀಯ ವಿಭಾಗೊಡು ಬೆನ್ತಿನ ಎಂಕ್ ಮಟ್ಟಾರು ವಿಠಲ ಹೆಗ್ಡೆರೆನ ಬಗ್ಗೆ ಗೌರವಪೂರ್ವಕವಾಯಿನ ಪೊಲಬು ಇತ್ತ್ಂಡ್. ಕುಡ್ಲ ತುಳುಕೂಟದ ಸಕ್ರಿಯ ಕಾರ್ಯಕರ್ತೆರೆಡ್ ಒರಿ ಆದಿತ್ತಿನೆಡ್ದಾದ್ ಎಂಕ್ ಏತೋ ಸಂದರ್ಭೊಡು ಮಟ್ಟಾರು ವಿಠಲ ಹೆಗ್ಡೆರ್ ಸಲಹೆ ಸೂಚನೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಕೊರ್ತೆರ್. ಅತ್ತಂದೆ "ತುಳುಕೂಟ" ಪತ್ರಿಕೆಗ್ ಸಂಪಾದಕೆ ಆದ್ ಬೆನ್ತಿನ ಆನಿದ ದಿನೊಕ್ಲೆಡ್ ಮಸ್ತ್ ಸರ್ತಿ ಎನ್ನ ಬೇಲೆಗ್ ಅರೆನ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಯಾನ್ ಪಡೆವೊಂದೆ. 1936ಡ್ದ್ "ನವಯುಗ" ಪತ್ರಿಕೆಗ್ ದಿ। ಹೊನ್ನಯ್ಯ ಶೆಟ್ರ್ "ತುಳು ಪತ್ರಿಕೆ" ಪನ್ಪಿ ತುಳು ಪುರವಣಿನ್ ತಿಂಗೊಲ್ಗೊಂಜೆತ್ತಲೆಕ್ಕ ಮೂಜಿ ವರ್ಸ ಕೊರ್ತೆರ್. "ತುಳು ಪತ್ರಿಕೆ"ನ್ ತಯಾರ್ ಮಲ್ಪುನ ಜವಾಬ್ದಾರಿನ್ ದಿ। ಹೊನ್ನಯ್ಯ ಶೆಟ್ರ್ ಮಟ್ಟಾರು ವಿಠಲ ಹೆಗ್ಡೆರೆಗ್ ಒಪ್ಪಾದಿತ್ತೆರ್.

ಮಟ್ಟಾರು ವಿಠಲ ಹೆಗ್ಡೆರೆನ ಬಗ್ಗೆ ಬೂಕು ಬರೆದ್ ಅರೆಡ್ದ್ ಯಾನ್ ಪಡೆತಿನ ಋಣೊನು ಕಿಂಚಿತ್ತಾಂಡಲ ಸಂದಾವೆರೆ ಅವಕಾಶ ಮಲ್ತ್ ಕೊರ್ತಿನ ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿಗ್, ಮಟ್ಟಾರು ವಿಠಲ ಹೆಗ್ಡೆರೆನ ಬಗ್ಗೆ ತೆರಿನಾತ್ ಮಾಹಿತಿ ಕೊರ್ತಿನ ಅರೆನ ಕಿನ್ಯಮಗೆ ಡಾ। ಸನತ್ ಕುಮಾರ್ ಅರೆಗ್ ಯಾನ್ ಸೊಲ್ಮೆ ಸಂದಾವೆ.

ಕುಡ್ಲ, 24.3.1997

ರತ್ನಕುಮಾರ್ ಎಂ.
ಬಿ-1, ಹೌಸಿಂಗ್ ಕಾಲನಿ
ಬಿಜೈ, ಮಂಗಳೂರು - 4

ಮಟ್ಪಾರು ವಿಠಲ ಹೆಗ್ಡೆ

1927 ಡ್ದ್ 1938 ಮುಟ್ಟ ಪತ್ತೊಂಜಿ ವರ್ಸೊಡು ಒಡಿಪುಡು ಪಣಿಯಾಡಿ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಉಪಾಧ್ಯಾಯೆರ್ ತುಳು ಗಡಿಬಿಡಿ ಲಕ್ಕಾಯೆರ್. ಆರ್ ಕೂಟ ಕಟ್ಟಿಯೆರ್, ಬ್ಯಾಂಕ್, ಪ್ರೆಸ್ ಸಾಹಿತ್ಯಮಾಲೆ, 'ಅಂತರಂಗ' ಪತ್ರಿಕೆ ಮಲ್ತೆರ್. ನಾರಾಯಣ ಕಿಲ್ಲೆ, ಪೊಳಲಿ ಶೀನಪ್ಪ ಹೆಗ್ಡೆ ಬಡಕಬೈಲು ಪರಮೇಶ್ವರಯ್ಯ, ಮಟ್ಪಾರು ವಿಠಲ ಹೆಗ್ಡೆ, ಸತ್ಯ ಮಿತ್ರ ಬಂಗೇರ, ಮಾಧವ ತಿಂಗಳಾಯ - ಮೊಕ್ಲು ಪಣಿಯಾಡಿದರೆನ ಜತೆಟ್ ಪತ್ತೊಂಜಿ ತುಳು ಬೂಕುಲೆನ್ ಬರೆದ್ ಕೊರಿಯೆರ್. ಅವೆನ್ ಪಣಿಯಾಡಿದಾರ್ ಅರೆನ ಸಾಹಿತ್ಯಮಾಲೆಡ್ ಅಚ್ಚಿ ಮಲ್ತೆರ್. ಮಟ್ಪಾರು ವಿಠಲ ಹೆಗ್ಡೆರ್ ಬರೆತಿನ ಮಲ್ಲಕತೆ ' ಮದ್‌ಮಾಳತ್ತ್ ಮದ್‌ಮಾಯೆ' ಆ ಪತ್ತೊಂಜಿ ಬೂಕುಲೆಡ್ ಒಂಜಿ. 'ಮದ್‌ಮಾಳತ್ತ್ ಮದ್‌ಮಾಯೆ' 1933ಟ್ ಅಚ್ಚಾತ್‌ಂಡ್.

ಮಿಶನರಿಲೆನ ಬೂಕುಲೆನ ಬೊಕ್ಕ ಕೆಲವೆರ್ ಬರೆಯಿನ ಕೆಲವೇ ಬೂಕುಲೆನ್ ಬುಡುಂಡ ತುಳುಟು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಬೂಕುಲಾಯಿನಿ ಪಣಿಯಾಡಿದರೆನ ಕಾಲೊಡೇ. ತುಳುಟುಲಾ ಸಾಹಿತ್ಯ ರಚನೆ ಮಲ್ಪುನ ತಿರ್ಲ್ ಪೊರ್ಲು ದೇಶದ ಬೇತೆ ಭಾಷೆದಲೆಕನೇ ಉಂಡುಂದು ನೆಗತ್ತ್ ತೋಜಿನಿ ಪಣಿಯಾಡಿದರೆನ ತುಳು ಗಡಿಬಿಡಿ ನಡತಿನ ಆ ಕಾಲೊಡು. ಈ ಕಾಲೊಡು ತುಳುಭಾಷೆ ಬೇತೆ ಭಾಷೆದ ಲೆಕನೇ ಬಾರಿ ಮಲ್ಲ ಆದ್ ತೋಜಿ ಬತ್ತ್‌ಂಡ್.

"ಅನುಕೂಲತೆ ಕಡಿಮೆ ಉಪ್ಪುನ ತುಳುಕು ಸಹಾಯ ಮಲ್ಪೊಡಾಯಿನ ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯನೇ ಆದುಂಡು" ಇಂದ್‌ದ್ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಕೊರ್ಪೆರ್ ತುಳುತ ಮಾಮಲ್ಲ ಅಭಿಮಾನಿ ಆದಿತ್ತಿನ ಮಟ್ಪಾರು ವಿಠಲ ಹೆಗ್ಡೆರ್. ದಿವಂಗತ ಹೊನ್ನಯ್ಯ ಶೆಟ್ರ್ ಅರೆನ 'ನವಯುಗ' ವಾರಪತ್ರಿಕೆದ ಒಟ್ಟುಗು ತಿಂಗೊಲ್‌ಗ್ ಒಂಜಿ 'ತುಳುಪತ್ರಿಕೆ' ಪನ್ಪಿನ ಪುದರ್ದ ತುಳು ಪುರವಣಿನ್ 1936ಡ್ದ್ 1939 ಮುಟ್ಟ ಕೊರೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಪತ್ರಿಕೆ ಆದ್ ತುಳುಟು ಸುರೂಕು ಬತ್ತಿನ 'ತುಳುಪತ್ರಿಕೆ' ಮೂಜಿ ವರ್ಸ ನಡತ್‌ಂಡ್. ಈ ಪತ್ರಿಕೆನ್ ತಯಾರ್ ಮಲ್ಪುನ ಕಾರ್ಯಭಾಗೊನು ದಿ|ಹೊನ್ನಯ್ಯ ಶೆಟ್ರ್ ಮಟ್ಪಾರು ವಿಠಲ ಹೆಗ್ಡೆರೆಗ್ ಕೊರ್ದಿತ್ತೆರ್. 1936 ಅಕ್ಟೋಬರದ ಸಂಚಿಕೆ ತುಳು ಪತ್ರಿಕೆದ ಸುರೂತ ಸಂಚಿಕೆ. 'ಒಲ ಒಲ! ಈ ಕಡೆ ತೂವಯನ' ಪನ್ಪಿನ ಒಂಜಿ ಕಬಿತೆನ್ ಈ ಸಂಚಿಕೆಡ್ ವಿಠಲ ಹೆಗ್ಡೆರ್ ಬರೆದಿತ್ತೆರ್. ಈ ಕಬಿತೆದ ನಾಲ್ ಗೀಟ್ ಮಾತ್ರ ಎಂಕ್ ತಿಕ್ದ್‌ನಿ. ಐಟ್ ಇಪ್ಪುನ ಪೊರ್ಲುತಿರ್ಲ್‌ನ್ ತೂಂಡ ಗದ್ಯ ಪದ್ಯ ರಡ್ಡೆಟ್ಲಾ ವಿಠಲ ಹೆಗ್ಡೆರ್ ತುಳುಟ್ಲಾವಡ್, ಕನ್ನಡಡಾವಡ್ ಬರೆಪಿನ ಬಗಿನ ಬಿರ್ಸನ್ಪಿನೆಕ್ ಸಂಶಯನೇ ಇಜ್ಜಿ.

ತಿಗಲೆಡೊಂಜಿ ಬುಲಿಪು ಪುಟುದು
ನಿನನ್ ಲೆಪ್ಪುಂಡತ್ತ ನಟ್‌ದ್
ಆ ಬುಲಿಪುಗು ಹೂಂಕುಟುದು
ಒಂತೆ ಬರಯನ ತಟ್‌ದ್

ಮಟ್ಪಾರು ವಿಠಲ ಹೆಗ್ಡೆರ್ ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯೋಗೊಗು 1935ಟ್ ಪಣಿಯಾಡಿದರೆನ 'ಅಂತರಂಗ' ಸೇರ್ದ್ ಪಜ್ಜೆ ದೀಡಿಯೆರ್. 1985ಟ್ ಆರ್ ತೀರ್ದ್ ಪೋಪಿನೆಟ್ಲಾ ಪತ್ರಿಕಾರಂಗದ ಸಾಗೋಳಿಡೇ ಜೀವನ ಕರ್ತ್‌ದೆರ್. 1985 ಜನವರಿ 14 ತಾರೀಕ್‌ದಾನಿ ಕುಡ್ಲಡ್‌ಇತ್ತಿನ ಅರೆನ ಬುಡಾರೊಡು ಮಟ್ಪಾರು ವಿಠಲ ಹೆಗ್ಡೆರ್ ಪ್ರಾಣ ಬುಡಿನಿ. ಒಟ್ಟುಗು 50 ವರ್ಸದ ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯೋಗ ಮಲ್ದಿನ ಮಟ್ಪಾರು ವಿಠಲ ಹೆಗ್ಡೆರ್ ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯೋಗದ ಭೀಷ್ಮೆ ಇಂದ್‌ದೇ ಪನ್ಪಾದೆರ್.

ಉಡುಪಿ ತಾಲೂಕುದ ಶಿರ್ವಗ್ ಕೈತಲ್ದ ಮಟ್ಪಾರು ಅರಂತಡೆ ವಿಠಲ ಹೆಗ್ಡೆರ್ ಪುಟ್ಟಿನ ಇಲ್ಲ್. ಕೆ.ಎಂ. ಶೆಟ್ರೆನ ಇರ್ವೆರೇ ಆಣ್ ಜೋಕ್ಲೆಡ್ ವಿಠಲ ಹೆಗ್ಡೆರ್ ಕಡೀರ್ದಾರ್. 1913ನೇ ಇಸವಿಡ್ ಆರ್ ಪುಟ್ಟಿನ ಕಟಪಾಡಿ ಏಣಗುಡ್ಡೆ ಪಟೇಲೆರೆನ ಇಲ್ಲ್ ವಿಠಲ ಹೆಗ್ಡೆರೆನ ಅಪ್ಪೆ ಇಲ್ಲ್. ವಿಠಲ ಹೆಗ್ಡೆರೆನ ಮೆಗ್ಯೆ ಸಂಕಪ್ಪ ಹೆಗ್ಡೆ. ವಿಠಲ, ಸಂಕಪ್ಪ ಪನ್ಪಿ ರಡ್ಡ್ ಆಣುಲು ಮಾತ್ರ ಕೆ.ಎಂ. ಶೆಟ್ರೆಗ್. ಕಡೀರ್, ಮಡೀರ್ ಬುಡುಂಡ ಮೂಜನೇ ಬಾಲೆನ್ ಅಪ್ಪೆಮ್ಮೆ ಬಯಕಿಜೆರ್. 1920 ಇಸವಿಡ್ ವಿಠಲ ಹೆಗ್ಡೆರ್ ಶಾಲೆಗ್ ಪೋವೆರೆ ಸುರು ಮಲ್ತೆರ್. 1928ಟ್ ಇ.ಎಸ್. ಎಲ್.ಸಿ ಮುಗಿತ್‌ದ್ ಹೈಸ್ಕೂಲುಗು ಕಾರ್‌ದೀಡಿನ ಆರ್ 1931ಟ್ ಎಸ್.ಎಸ್.ಎಲ್.ಸಿ ಪರೀಕ್ಷೆ ಕಟ್ಟ್‌ದ್ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಆತೆಟೇ ಉಂತಪಯೆರ್.

ಅವೇ ಪೊರ್ತುಡು ದೇಶೊಡು ಪಡ್ಡಯಿಕಡಲ ಬರಿಟ್ ಕೋಡಿಕಡೆ ಉಪ್ಪುದ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ನಡತೊಂದು ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ವಿಠಲ ಹೆಗ್ಡೆರೆನ ಮೆಗ್ಯೆ ಸಂಕಪ್ಪ ಹೆಗ್ಡೆರ್ ಅರೆನ ಹೈಸ್ಕೂಲು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಬೊಕ್ಕ ಗಿಡಮೂಲಿಕೆ ಮರ್ದ್‌ದ ಬಗ್ಗೆ ಗೇನ ಕೊರ್ದು ಆಯುರ್ವೇದ ಡಾಕ್ಟ್ರ ಆಯೆರ್. ಪೆನ್ನ್ ಪತ್ತ್‌ದ್ ವಿಠಲ ಹೆಗ್ಡೆರ್ ಸಮಾಜ ಬೊಕ್ಕ ಸರಕಾರದ ಆರೋಗ್ಯಗಾದ್ ಪೊಣೆಯೆಂದ್ರ್ಡ, ಅರೆಮೆಗ್ಯೆ ಸಂಕಪ್ಪ ಹೆಗ್ಡೆರ್ ಜನೊಕ್ಲೆನ ನಾಡಿ ಪತ್ತ್‌ದ್ ಅಕ್ಲೆನ ಆರೋಗ್ಯಗಾದ್ ಮರ್ದ್‌ಕೊರ್ದು ಜೀವಮಾನ ಕರ್ತೆರ್. ವಿಠಲ ಹೆಗ್ಡೆರೆನ ಮರಣಡ್ದ್ ದುಂಬೇ ಮೆಗ್ಯೆ ತೀರ್ದೆರ್.

ಕುಡ್ಲಡ್ ದಿ। ಎ.ಬಿ. ಶೆಟ್ರ್ 1921ಟ್ 'ನವಯುಗ' ಪತ್ರಿಕೆನ್ ಸುರು ಮಲ್ತೆರ್. ಆನಿ 'ಅಂತರಂಗ' ಪತ್ರಿಕೆಡ್ ಮಟ್ಪಾರು ವಿಠಲ ಹೆಗ್ಡೆರೆನ ಒಡನಾಟೊಡು ಪಾವೆಂ (ದಿ। ಪಾಡಿಗಾರ್

ವೆಂಕಟ್ರಮಣ ಆಚಾರ್) ಬೊಕ್ಕ ಶ್ರೀಬನ್ನಂಜೆ ರಾಮಾಚಾರ್‌ಲಾ ಇತ್ತೆರ್. ಪಾವೆಂ 'ಕರ್ಮವೀರ'ದ ಸಂಪಾದಕೆ ಆದ್ ನಿವೃತ್ತಿ ದೆತೊಂಡೆರ್. ಶ್ರೀ ಬನ್ನಂಜೆ ರಾಮಾಚಾರ್ 'ಉದಯವಾಣಿ'ದ ಸಹಾಯಕ ಸಂಪಾದಕೆ ಆದ್ ನಿವೃತ್ತಿ ಪಡೆಯೆರ್.

'ಅಂತರಂಗ' ಪತ್ರಿಕೆಡ್ 1935ಡ್ದ್ 1940 ಮುಟ್ಟ (5 ವರ್ಷ), 'ನವಯುಗ' ಪತ್ರಿಕೆಡ್ 1940ಡ್ದ್ 1952 ಮುಟ್ಟ (12 ವರ್ಷ), ಕುಡ್ಲದ ದಿನಪತ್ರಿಕೆ 'ನವಭಾರತ' ಪತ್ರಿಕೆಡ್ 1952ಡ್ದ್ 1985 ಮುಟ್ಟ (33 ವರ್ಷ) ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯೋಗಿ ಆದ್ ಬೆನ್ತಿನ ವಿಠಲ ಹೆಗ್ಡೆರ್ ಬದ್‌ಕಿನ 72 ವರ್ಷೊಡು ಒಟ್ಟುಗು 50 ವರ್ಷ ಪತ್ರಕರ್ತೆ ಆದ್ ಜೀವನ ಮಲ್ದೆರ್. ಅಂಚಾದೇ ಅರೆಗ್ ಕರ್ನಾಟಕದ ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮ ಕ್ಷೇತ್ರೊಡು ಮಾಮಲ್ಲ ಪುದರ್ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಕರ್ನಾಟಕಡ್ ಮಾಮಲ್ಲ ಪತ್ರಿಕಾ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪಂಡ "ರಾಮಯ್ಯ ಸ್ಮಾರಕ ದತ್ತಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ". 1975ಟ್ ಈ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಸ್ಥಾಪನೆ ಆಂಡ್. ಸ್ಥಾಪನೆ ಆತಿನ ವರ್ಸನೇ ಸುರೂಕೇ ಈ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ತಿಕ್ದಿನಿ ಮಟ್ಟಾರು ವಿಠಲ ಹೆಗ್ಡೆರೆಗ್. ಪಂಡ ಆನಿ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯೊಡೇ ವಿಠಲ ಹೆಗ್ಡೆರೆಗ್ ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮಡ್ ಒಂಜನೇ ಮರ್ಯಾದಿ. ನೆತ್ತ ಅರ್ಥ ಪುದರ್ ಬೊಕ್ಕ ಸ್ಥಾನಮಾನ ವಿಠಲ ಹೆಗ್ಡೆರೆನ್ ನಾಡೊಂದು ಬಯ್ದಿನಿ ಅತ್ತಂದೆ ಪುದರ್ದ ಜನ ತಾನ್ ಆವೊಡುಂದು ಬಯಕಿನಾರ್ ಆರ್ ಅತ್ತೇ ಅತ್ತ್. ಉಂದು ಏಪೊಗುಲಾ ಸತ್ಯ.

ಮದಪ್ಪೆರಾವಂದಿ ಮದತ್‌ಪೋವಂದಿ ವ್ಯಕ್ತಿ ಮಟ್ಟಾರು ವಿಠಲ ಹೆಗ್ಡೆರ್. ಖಾದಿ ಬುಡುಂಡ ಬೇತೆ ತುತ್ತಯೆರ್. ಖಾದಿ ಜುಬ್ಬ, ಖಾದಿ ಮುಂಡು ಅರೆನ ದಿನನಿತ್ಯದ ದುಸ್ತು. ಮಲ್ಲ ದೇಶ ಪ್ರೇಮಿ ಆಯಿನ ಆರ್ ಗಾಂಧಿಯೆರ್ನ ಅನುಯಾಯಿ. ಆಡಂಬರ ಪನ್ಪಿನವು ಗೊತ್ತೇ ದಾಂತಿನ ವ್ಯಕ್ತಿ. ಒಯ್ಪೆಲಾ ಏಪಲಾ ದುಂಬು ಬತ್ತ್‌ದ್ ತನನ್ ತೋಜಾದಿನಾರ್ ಆರತ್ತ್. ಪಿರವುಡೇ ಉಂತುದು ಬೆನ್ತಿನಾರ್. ತುಳುನಾಡ್‌ಗ್ ತುಳುನುಡಿಕ್ಕ್ ಸಲಾದ್ ಪೊಣೆತಿನಾರ್.

1942ಟ್ ಇಡೀ ದೇಶೊಡೇ ನಡತಿನ 'ಭಾರತ ಬುಡ್ದು ಪೋಲೇ' (ಕ್ವಿಟ್ ಇಂಡಿಯಾ) ಚಳವಳಿಗ್ ಸೇರ್ದ್ ಮಟ್ಟಾರು ವಿಠಲ ಹೆಗ್ಡೆರ್‌ಲಾ ಜೈಲ್‌ಗ್ ಪೋತೆರ್. ದೇಶದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಲಡಾಯಿಡ್ ಪಾಲ್ ದೆತೊಂಡಿನ ಒರಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟಗಾರೆ ಆರ್ ಆದಿತ್ತ್‌ದ್ಲಾ ಅಂಚೆಂದ್ ಪಂಡೊಂದಿನಾರ್ ಅತ್ತ್‌ಡಾ ತೋಜಿಪಾದಿನಾರ್ ಆರತ್ತ್. ಅಂಚಿತ್ತಿ ಸಾದಾ ಬೊಕ್ಕ ಸೀದಾ ನರಮಾನಿ. ಹೆಗ್ಗಳಿಕೆ ದಾಂತಿನಾರ್. ಸರಳ ಸ್ವಭಾವದ ಸಜ್ಜನೆ. ತಾನೊರಿ ಮಲ್ಲ ಜನ ಇಂದ್‌ದಾವಡ್, ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟಗಾರೆಂದ್ ಮೆರೆಪಿನ ಆಸೆ ಆವಡ್ ವಿಠಲ ಹೆಗ್ಡೆರೆಗ್ ಇಜ್ಜೇ ಇಜ್ಜಿ.

ತಾನ್ ಅಂಚಿನಾಯೆ, ಇಂಚಿನಾಯೆ ಇಂದ್‌ದ್ ತನನ್ ಒರಿಯಗ್ ಪರಿಚಯ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಮಲ್ಲ ಜನ ಇಂದ್‌ದ್ ಮೆರೆಪಿನ ಕಿನ್ಯ ಬುದ್ದಿಲಾ ಅರೆಗ್ ಇತ್ತಿಜಿ. ಪಣಿಯಾಡಿದರೆನ ಜತೆಟ್ ಇತ್ತ್‌ದ್ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯವಾದಿ ಆದ್ ಬಲತ್ತ್‌ದ್ ಹೊನ್ನಯ್ಯ ಶೆಟ್ರೆನ ಒಡನಾಟೊಡ್ಡಾದ್ ಮಲ್ಲ ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯೋಗಿ ಆದ್ ಬುಳೇದ್ ಅರ್ಧನೂದು ವರ್ಸ ಪತ್ರಕರ್ತೆ ಆದಿತ್ತಿನ ವಿಠಲ ಹೆಗ್ಡೆರೆನ ಜೀವಮಾನೊಡು ಚೀಪೆಡ್ದ್ ದಿಂಜ ಕೈಪೆ ಅಡಿಪತ್ತ್‌ದಿತ್ತ್‌ಂಡ್ ಪನ್ಪಿನವು ಸತ್ಯ ಸಂಗತಿ. ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯೋಗ ಪನ್ಪಿಕರ್ಬದ ಗಾಣದ ಇಡೆಟ್ ಬೂರ್ದು, ಉರ್ಡುದು ಚೀಪೆ ಬೆಲ್ಲ ಆತಿನಾರೇ ವಿಠಲ ಹೆಗ್ಡೆರ್.

ಮಟ್ಟಾರು ವಿಠಲ ಹೆಗ್ಡೆರೆಡ ಪಾತೆರಕತೆಲಾ ಕಮ್ಮಿ. ತಾನಾಂಡ್ ತನ ಬೇಲೆ ಆಂಡ್. ಮೌನ ಜೀವಿ. ದಿಂಜ ಪಾತೆರಯೆರ್. ಹಿತಮಿತ ಪಾತೆರಕತೆ. ಮರೆಮೋಸ ಕಪಟ ಕೊಂಕು ತೆರಿಯಂದಿನಾರ್ ಆರ್. ನಯ ವಿನಯಶಾಲಿ. ದೇಶದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಗ್ ಸಲಾದ್ ಜೈಲ್‌ಗ್ ಪೋತಿನಾರಾಂಡಲಾ ತನ್ನ ಜೀವಮಾನೊಗಾವಡ್, ಜೋಕ್ಲೆನ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಗಾವಡ್ ಸರಕಾರ ಕೊರ್ಪುನ ಸವಲತ್ತ್‌ಗ್ ಕೈ ನೀಡಂದಿನಾರ್ ವಿಠಲ ಹೆಗ್ಡೆರ್. ಆತೊಂಜಿ ಸಜ್ಜನೆ, ಗೌರವ ಪುಟ್ಟಾವುನಂಚಿತ್ತಿ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ, ನಡವಳಿಕೆ ಅರೆನವು. ನಿಷ್ಟೆ, ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆನ್ ಏಪೊಗುಲಾ ಬುಡ್ತಿಜೆರ್, ಬುಡಯೆರ್.

ಕುಡ್ಲದ 'ನವಭಾರತ' ದಿನಪತ್ರಿಕೆಡ್ ಮಟ್ಟಾರು ವಿಠಲ ಹೆಗ್ಡೆರ್ 33 ವರ್ಸ ಬೇನ್ತೆರ್. 'ಕನ್ನಡ ಪ್ರಭ' ದಿನ ಪತ್ರಿಕೆನ್ Indian Expressದಕುಲು ಬೆಂಗಳೂರುಡು ಸುರುಮಲ್ತಿನಪಗ ವಿಠಲ ಹೆಗ್ಡೆರೆನ್ ಐತ ಸಂಪಾದಕೆರ್ ಆವೊಡುಂದು ಕೇಂಡೊಂದು ಪಾಕ ಸವಲತ್ತ್‌ಲೆನ್ ಕೊರ್ಪುಂದೆರ್. "ನಿಕುಲು ಸ್ವರ್ಗದ ಸುಖನೇ ಎನ್ನ ಕಾರ ಕೈತಡೆ ಕಂತ್ ಕೊರ್ಪುಂದ್ ಪಂಡಲಾ, ಕುಡ್ಪೆರ್ನ 'ನವಭಾರತ' ಬುಡ್ದ್ ಬರ್ಪಿನಾಯೆ ಯಾನತ್ತ್. ಎನ್ನ ಪ್ರಾಣ ಉಪ್ಪುಂಡಲಾ ಪೋಪುಂಡಲಾ 'ನವಭಾರತ'ದ ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮ ಜೀವನಡೇ" ಇಂದ್‌ದ್ ಪನ್ತಿನಾರ್ ಆರ್. ಅಂಚಿತ್ತಿ ಸ್ವಾಮಿ ಭಕ್ತಿ, ಕಾರ್ಯನಿಷ್ಠೆ, ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆ ಮಟ್ಟಾರು ವಿಠಲ ಹೆಗ್ಡೆರೆನವು.

'ನವಭಾರತ'ದ ಸಂಪಾದಕೀಯ ವಿಠಲ ಹೆಗ್ಡೆರೆನವು. ಅರೆನ ಅಸಾಮಾನ್ಯ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿದ ಬರವಣಿಗೆಡ್ ಪುಟ್ಟಿನ ಸಂಪಾದಕೀಯೊನು ಕರ್ನಾಟಕದ ಮಾತಾ ಕನ್ನಡ ಪತ್ರಿಕೆಲು ಬುಡಂದೆ ತೂವೊಂದಿತ್ತ. ಅಂಚೆನೇ ಅರೆನ ನಿಷ್ಪಕ್ಷಪಾತದ ಸಂಪಾದಕೀಯೊನು ಪುಗರೊಂದಿತ್ತ. ಕನ್ನಡ ಪತ್ರಿಕೆಲೆನ ಸಂಪಾದಕೆರೆಗ್ ಮಾತ್ರತ್ತಂದೆ 'ನವಭಾರತ' ಓದುನಕ್ಲೆಗ್ಲಾ ಮಟ್ಟಾರು ವಿಠಲ ಹೆಗ್ಡೆರೆನ ಸಂಪಾದಕೀಯ ಮೆಚ್ಚಿಕೆ ಆದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಪ್ರಚಾರೊಗು ಬಯಕಂದಿನ, ಪುಗರ್ತೆಗ್ ಓಂಗೆರಂದಿನ ವಿಠಲ ಹೆಗ್ಡೆರ್ 'ನವಭಾರತ'ಡ್ 'ಅರ್ಥಗರ್ಭಿತ ವಾರ್ತೆಗಳು' ಪನ್ಪಿನ ಅಂಕಣ

ಲೇಖನೊನ್ಲಾ ಬರೆವೊಂದಿತ್ತೆರ್. 'ಪ್ರಜಾವಾಣಿ'ಡ್ ಟಿ.ಎಸ್ಸ್.ಆರ್ ಬರೆವೊಂದಿತ್ತಿನ 'ಛೂಬಾಣ'ಡ್ದ್ ಜಾಸ್ತಿ ಹೆಗ್ಡೆರೆನ ಅಂಕಣ ಬರಹಗ್ ಜನ ಮರ್ಲ್‌ದಿತ್ತೆರ್, ಅಂಚೆನೇ ಪೊರ್ಲುಡೆ ಎದ್ಕೊಂಡೆರ್.

ಕನ್ನಡಡ್ ಕತೆ, ಕವನ, ಚುಟುಕ, ವ್ಯಂಗ್ಯ, ವಿಡಂಬನೆ, ಹಾಸ್ಯಲೇಖನ ಬರೆಪಿನೆಟ್ ಬಾರಿ ಬಗಿನಾರ್ ಆದಿತ್ತಿನ ವಿಠಲ ಹೆಗ್ಡೆರ್ 'ನವಭಾರತ' ಪತ್ರಿಕೆಡ್ ಲೆಕ್ಕದಾಂತಿನಾತ್ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಪುದರ್ದ್ ಬರೊವೊಂದಿತ್ತೆರ್. 'ಇನಿ ಪುಟ ಬರ್ತಿ ಆಪಿನಾತ್ ವಿಷಯ ತಿಕ್ಕ್‌ದಿಜಿ' ಇಂದ್‌ದ್ ವಿಠಲ ಹೆಗ್ಡೆರೆಡ ಪಂಡ್ಂಡ ಯಾರು. ಕೂಡ್ಲೇ ಕಣ್ಣ್‌ಮುಚ್ಚಿದ್ ಬುಲಾವುನೇ ತಟ್ಟ್, ಲೇಖನ ಒಂಜಿ ತಯಾರ್ ಮೆರೆನ ಕೈಟ್. ಕೈಟ್ ಸಿಗರೇಟ್ ಪೊತ್ತಾದ್ ಪತ್ತೊಂದು (ಬೇರ್ಸ್ ಸಿಗರೇಟ್) ಅಪಗಪಗ ಅವೆನ್ ಒಯಿತ್ತೊಂದು ಸಂಪಾದಕೀಯ, ಅರ್ಥಗರ್ಭಿತ ವಾರ್ತೆ ಬೊಕ್ಕ ಬೋಂಡ ಹಾಸ್ಯ ಲೇಖನ ಬರೆದ್ ಕೊರ್ದೇ ಮಧ್ಯಾಹ್ನದ ವಣಸ್ ಮಲ್ಪುನಗ ಬಯ್ಯದ ನಾಲ್ ಗಂಟೆ ಅತ್ತಂದೆ ಐಡ್ದ್‌ದುಂಬು ಸಾಧ್ಯ ಆವಂದ್ ವಿಠಲ ಹೆಗ್ಡೆರೆಗ್.

ಬರ್ಸ ಇಪ್ಪಡ್ ದೊಂಬು ಕಾಯಡ್ ಅತ್ತ್‌ಡ ಚಳಿಟ್ ನಡ್‌ಗಡ್ ನಿತ್ಯ ಕಾಂಡೆ ಎಣ್ಮ ಗಂಟೆಗ್ ಮಟ್ಟಾರು ವಿಠಲ ಹೆಗ್ಡೆರ್ 'ನವಭಾರತ' ಪತ್ರಿಕೆದ ಸಂಪಾದಕೆರ್ನ ಕೋಣೆಗ್ ಕಾರ್‌ದೀದೇ ಸುದ್ದ. ನಡುಟು ಒರ ಆರ್ ಚಾ ಪರ್ರೆ ಕೈತಲ್ದ ಹೊಟೇಲ್‌ಗ್ ಪೋಪೆರ್. ಸುರೂಕು ಸಂಪಾದಕೀಯ ಬರೆದ್ ಮುಗಿತೆರ್. ಐಡ್ದ್ ಬೊಕ್ಕ 'ಅರ್ಥಗರ್ಭಿತ ವಾರ್ತೆಗಳು'. ಪುಟ ದಿಂಜಿಜಿಡ ಹಾಸ್ಯ, ವ್ಯಂಗ್ಯ, ವಿಡಂಬನೆದ ಲೇಖನ ಬರೆಪೆರ್. ಆತ್ ಆನಗ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಮಿತ್ತ್ ಗಂಟೆ ಮೂಜಿ. ಸಂಪಾದಕೀಯ ಇಪ್ಪಡ್, ವ್ಯಂಗ್ಯ ಆವಡ್, ಅತ್ತ್‌ಡ ಅರ್ಥಗರ್ಭಿತ ವಾರ್ತೆನೇ ಆದಿಪ್ಪಡ್ ಅರೆನ ಬರಹ ಮಾತ್ರ ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮದ ಕ್ಷೇತ್ರೊಡೇ ಕಲಶದೀಡಿನಂಚಿತ್ತಿ ಬರವು. ಮ್ವಿಚ್, ವ್ಯಂಗ್ಯಾನಂದ, -ಹೆ, -ವಿ, ವಿಠಲ, ಮವಿಹೆ, ಹೇಟ್ ಇಂಚ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಪುದರ್ನ್ ಆರ್ ಅರೆನ ಲೇಖನೊಲೆಗ್ ಕೊರೊಂದಿತ್ತೆರ್.

ಮಟ್ಟಾರು ವಿಠಲ ಹೆಗ್ಡೆರ್ ಹೈಸ್ಕೂಲುಡು ಕಲ್ತೊಂದಿಪ್ಪನಗನೇ ಬರವಣಿಗೆ ಸುರುಮಲ್ದೆರ್. ಅಪಗ ಅರೆಗ್ 18 ವರ್ಷ ಪ್ರಾಯ. 'ರಾಮಬಾಣ' ಪನ್ಪಿ ಸೈಕ್ಲೊಸ್ಟೈಲ್ ಪತ್ರಿಕೆನ್ ಆರ್ ಜೋಕ್ಲಾಟಿಗೆಡೇ ಪಿದಾಡ್ಪವೊಂದಿತ್ತೆರ್. ನೆಟ್ಟ್ ಆರ್ ಕತೆ, ಕವನ, ನಾಟಕ, ಯಕ್ಷಗಾನ, ಲಾವಣಿ, ವಿಡಂಬಲೆನ್ ಬರೆವೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಮೌನ ಪ್ರಕೃತಿದ ಆರ್ ಓದುನ ಅಭ್ಯಾಸೊನು ದಿಂಜ ಬಲಪ್ಪಾದೆರ್. ಅಂಚೆನೇ ಆರ್ ದಿಂಜ ಬೆನ್ಪಾಟಧಾರ್. 'ಇರೆತ ಮದೆತ ಪೂವು' ಆದಿತ್ತಿನ ಮಟ್ಟಾರು ವಿಠಲ ಹೆಗ್ಡೆರ್ ಸ್ವರ ಲಕ್ಕಾವಂದೆ, ಪುದರ್‌ಗ್ ಓಂಗೇರಂದೆ ಅರೆನಾತಿಗೇ ಬರೆವೊಂದಿತ್ತಿನಾರ್. ನಯವಿನಯ ದಿಂಜಿದಿ ಭೆನ್ಪಾಟ ಅರೆನವು. ಮಾಮಲ್ಲ ಪತ್ರಕರ್ತೆ ಇನ್ನಿ ಪುದರ್ ಇತ್ತ್‌ಂಡಲಾ ದಾಲಾ ತೆರಿಯಂದಿ ಪೊಡುಂಬಲೆಕ ದೇಕಿಡ್,

ನಡವಳಿಕೆಡ್ ಇತ್ತಿನ ವಿಠಲ ಹೆಗ್ಡೆರೆನ ಸಾರ್ಥಕ ಜೀವನ.

"ವಿಠಲ ಹೆಗ್ಡೆರ್ ಆರ್ ಮಾರಾಯ! ಏತೊಂಜಿ ಸಜ್ಜನಿಕೆ! ಸರಳತೆ! ವಿನಯಶಾಲಿ!" ಪನ್ಪಿನ ಅರೆನ ಪರಿಚಯದಾಂತಿನಕ್ಲೆನ ಸಂಖ್ಯೆ ಮಲ್ಲ ಆದಿತ್ತ್ಂಡ್. ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮ ರಂಗದಕ್ಲೆನ್ ಬುಡುಂಡ ಅರೆನ ಜೋಕ್ಲೆಗಾವಡ್, ಬಾಕಿದಕ್ಲೆಗಾವಡ್ ಮಟ್ಟಾರು ವಿಠಲ ಹೆಗ್ಡೆರೆನ ವಿಚಾರೊಡು ಹೆಚ್ಚ ತೆರಿದಿಜಿ. ತಾನ್ ಅಂಚ-ಇಂಚಂದ್‌ದ್ ಆವಡ್, ತನ್ನ ಸಾಧನೆಲೆನ್ ಆವಡ್ ಆರ್ ಏರೆಡಲಾ ಪನಯೆರ್. ಪಂಡೊಂದು ಶಾಭಾಸ್ ಪಡೆದ್ ಬೂಟುಡು ದಿನ್ನ ಏರ್ಸಾವಯೆರ್.

1950ನೇ ಇಸವಿಡ್ ಮಟ್ಟಾರು ವಿಠಲ ಹೆಗ್ಡೆರೆಗ್ ಮದ್ಮೆ ಆಂಡ್. ನಾರಾಯಣ ಶೆಟ್ಟಿ ಬೊಕ್ಕ ಕೃಷ್ಣಿಯಮ್ಮ -ಮೊಕ್ಲೆನ ಕಡೀರ ಮಗಲ್ ಸುಶೀಲಕ್ಕ ಹೆಗ್ಡೆರೆನ ಬೊಡೆದಿ. ನಾರಾಯಣ ಶೆಟ್ಟಿ - ಕೃಷ್ಣಿಯಮ್ಮಗ್ಲಾ ರಡ್ಡ್ ಪೊಣ್ಣು ಜೋಕ್ಲು ಮಾತ್ರ. ವಿಠಲ ಹೆಗ್ಡೆ-ಸುಶೀಲಕ್ಕ ದಂಪತಿಲೆಗ್ ಮೂಜಿ ಆಣ್ ರಡ್ಡ್ ಪೊಣ್ಣು-ಇಂಚ ಐನ್ ಜೋಕುಲು. ವಿಠಲ ಹೆಗ್ಡೆರ್ ದೇವೆರೆನಂಚಿತ್ತಿ ವ್ಯಕ್ತಿ ಆದಿತ್ತಿನೆತ್ತ ಫಲಂದೇ ಪಣೊಲಿ, ಅರೆನ ಮೂಜಿ ಆಣ್ ಜೋಕ್ಲು ಬೊಕ್ಕೊ ಕೀರ್ತಿ ಮಗಲ್ ಕೊಂಡಾಟದ ಉದ್ಯೋಗೊಡಿತ್ತ್‌ದ್ ನೆಮ್ಮದಿದ ಬಾಳ್ವೆ ಮಲ್ತೊಂದುಲ್ಲೆರ್.

ಮಲ್ಲಮಗೆ-ಸುರೇಶ್ ಹೆಗ್ಡೆ-ಬ್ಯಾಂಕ್ ಅಧಿಕಾರಿ (ಬೊಡೆದಿ:ವಾಣಿ, ಮಗೆ: ದೀಪಕ್)
ಮಲ್ಲಮಗಲ್-ಶೋಭಾ ಶೆಟ್ಟಿ-ಬ್ಯಾಂಕ್ ಅಧಿಕಾರಿ (ಕಂಡನಿ : ಪ್ರತಾಪ್ ಶೆಟ್ಟಿ, ಜೋಕ್ಲು : ಅನಿಶ್, ಅನುಶ್ರೀ)
ರಡ್ಡನೆ ಮಗೆ - ಶಂಕರ್ ಹೆಗ್ಡೆ - ಇಂಜಿನೀಯರ್, ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾಡ್ ಉಲ್ಲೆರ್ (ಬೊಡೆದಿ : ವಿಜಯಲಕ್ಷ್ಮೀ)
ರಡ್ಡನೆ ಮಗಲ್ - ಪ್ರತಿಮಾ ಹೆಗ್ಡೆ (ಮದ್ಮೆ ಆತಿಜಿ)
ಕಡೆತ ಮಗೆ - ಡಾ । ಸನತ್ ಹೆಗ್ಡೆ-ಕುಡ್ಲದ KMC ಆಸ್ಪತ್ರೆಡ್ ಡಾಕ್ಟ್ರ (ಬೊಡೆದಿ :ಶ್ರುತಿ, ಜೋಕ್ಲು: ಸಾಕಿನ್ಯ, ಸೌರಿಶ್)

ಮಟ್ಟಾರು ವಿಠಲ ಹೆಗ್ಡೆರೆನ ವಂಶವೃಕ್ಷ

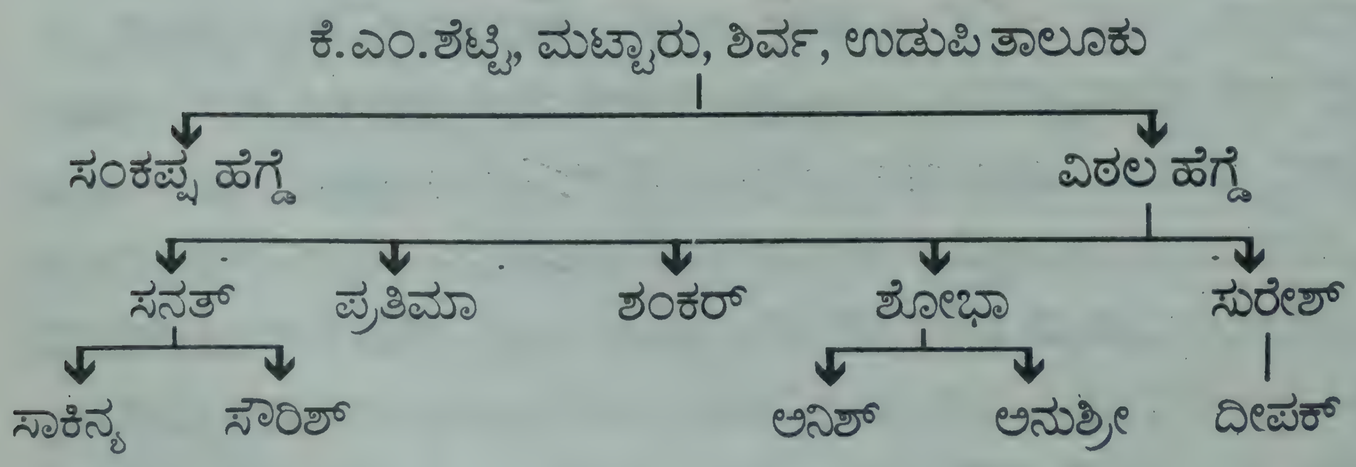

ವಿಠಲ ಹೆಗ್ಡೆರೆನ ಅಚ್ಚಾತಿನ ಬೂಕುಲು : ಒಟ್ಟು ಐನ್ (ತುಳು -1, ಕನ್ನಡ-4)
ತುಳು : ಮದ್‌ಮಾಳತ್ತ್ ಮದ್‌ಮಾಯೆ

ಕನ್ನಡ : 1. ನುಡಿ ಮುತ್ತುಗಳು, 2. ಸ್ವರಾಜ್ಯ ವಿಜಯ, 3. ನಾಡಕತೆಗಳು (ಮೂಜೆತಲಾ ಪ್ರತಿ ತಿಕ್ಕುಜ್ಜಿ) 4. ವಿಷ್ಣುವಿನ ದಶಾಪರಾಧ ಅರ್ಥಾತ್ ದಶಾವತಾರಗಳು.

ಅಂತರಂಗ ಬೊಕ್ಕ ನವಯುಗ ಪತ್ರಿಕೆಲೆಡ್ ವಿಠಲ ಹೆಗ್ಡೆರೆನ ಪಾಕ ಕಬಿತೆಲು, ಚುಟುಕೊಲು ಅಚ್ಚಾತ. ಅಂಡ ಅವು ಪೂರಾ ಪುಸ್ತಕ ರೂಪೊಗು ಬಯ್ಯಿಜಿ. 'ವಿಷ್ಣುವಿನ ದಶಾಪರಾಧ' ಅಂತರಂಗಡ್ ಲೇಖನದ ಅಗತ್ಯ ಬನ್ನಗ ಆರ್ ಬರೆತಿನ ವಿಡಂಬನೆಲೆನ್ ಒಟ್ಟು ಸೇರಾದ್ ಸಂಪಲ್ತಿನ ಬೂಕು. ನವಯುಗತ್ತ ಹೊನ್ನಯ್ಯ ಶೆಟ್ರ್ "ಕಿರಿಯರ ಪ್ರಪಂಚ"ದ ಪ್ರಕಟಣೆಡ್ ಛಾಪಿತ್‌ದೆರ್.

ಮಟ್ಟಾರು ವಿಠಲ ಹೆಗ್ಡೆರೆಗ್ ತಿಕ್ಕಿನ ಪ್ರಶಸ್ತಿಲು ಬೊಕ್ಕ ಗೌರವ ಸನ್ಮಾನ

1. ದ.ಕ. ಜಿಲ್ಲಾ ಬಂಟರ ಯಾನೆ ನಾಡವರ ಸಂಘದ ಸನ್ಮಾನ - 1971ಟ್
2. ರಾಮಯ್ಯ ಸ್ಮಾರಕ ದತ್ತಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ - 1975ಟ್
3. ದ.ಕ. ಜಿಲ್ಲಾ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್‌ದ ಗೌರವಾರ್ಪಣೆ - 1975ಟ್
4. ಮಂಗಳೂರು ತುಳುಕೂಟದ ಸನ್ಮಾನ - 1977ಟ್
5. ಮೂಲ್ಕಿ ಲಯನ್ಸ್ ಕ್ಲಬ್‌ದ ಗೌರವಾರ್ಪಣೆ - 1977ಟ್
6. ಬೇಲಾಡಿ ಹಿರಿಯ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆದ ಬೊಳ್ಳಿ ಪರ್ಬದ ಗೌರವಾರ್ಪಣೆ - 1978ಟ್
7. ಬೆಂಗಳೂರು ತುಳುಕೂಟದ ಸನ್ಮಾನ - 1983ಟ್
8. ಮಣಿಪಾಲ ಅಕಾಡೆಮಿ ಆಫ್ ಜನರಲ್ ಎಜ್ಯುಕೇಶನ್‌ದ ಫೆಲೋಶಿಪ್ - 1983ಟ್

ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನದ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆ

ಕುಡ್ಲದ ತುಳುಕೂಟ 1984 ಫೆಬ್ರವರಿ 11 ಬೊಕ್ಕ 12 ತಾರೀಕ್‌ದಾನಿ ರಡ್ಡ್ ದಿನತ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನನ್ ಕುಡ್ಲಡ್ ನಡಪಾಂಡ್. ನೆತ್ತ ಅಧ್ಯಕ್ಷೆರ್ ಮಟ್ಟಾರು ವಿಠಲ ಹೆಗ್ಡೆರ್. 'ಮದಿಪು' ಪನ್ಪಿ ನೆಂಪು ಸಂಚಿಕೆ ಸಮ್ಮೇಳನದ ನೆಂಪುಗಾತ್ರ ಬಿಡುಗಡೆ ಆದಿತ್ತ್ಂಡ್. ನೆತ್ತ ಸಂಪಾದಕೆರ್ ಡಾ। ಬಿ.ಎ. ವಿವೇಕ ರೈ. ಈ ಸಂಚಿಕೆಡ್ ವಿಠಲ ಹೆಗ್ಡೆರೆನ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಭಾಷಣ, 'ಮದ್‌ಮಾಳತ್ತ್ ಮದ್‌ಮಾಯೆ' ಕತೆ, ನವಯುಗ ಪತ್ರಿಕೆಡ್ 1936ಟ್ ಅಚ್ಚಾತಿನ ಒಂಜಿ ಕಬಿಕೆ ಬೊಕ್ಕ ಐನ್ ಗುಳಿಗೆಲು (ಚುಟುಕ) ಉಂಡು.

ಸಮ್ಮೇಳನದ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಪೀಠೊಡ್ದು ಮಟ್ಟಾರು ವಿಠಲ ಹೆಗ್ಡೆರ್ ಮಲ್ದಿನ ಭಾಷಣೊನ್ ಚುಟುಕುಡು ಕೊರ್ತೆ :

"ಪಣಿಯಾಡಿದರೆನ ತುಳುನಾಡ ಮಹಾಸಭೆತ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಲಡಾಯಿ ಬೊಕ್ಕ ತುಳು ಚಳವಳಿ ಎಂಚ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್ ಪಂಡ - ಇಡೀ ಇಲ್ಲ್‌ನ್ ಗಿರ್ತ್ ಕಟ್ಟ್‌ನಗ ಎಂಕಲೆನ ಕೋಣೆಲಾ ಪೊಸತ್ತಾವೊಡು ಇನ್ಪಿನವೇ ಅಗಲೆ ಮನಸ್ಸ್‌ಡಿತ್ತಿನಿ. ಇಲ್ಲ್ ಬುಡ್ದು ಕೋಣೆಡ್ ಕುಲ್ಲರೆ ತೂಪಿನಂಚಿನ ಅಲ್ಪ ಬುದ್ದಿದಗುಲು ಅಕ್ಲು ಅತ್ತೇ ಅತ್ತ್. ಜಿಲ್ಲೆಗ್ ತುಳುನಾಡ್ ಪುದರ್ ದೀವೊಡಿಂದ್‌ದ್ ಪತ್ರಿಕೆಲೆಡ್, ಸಭೆ ಸಮ್ಮೇಳನೊಡು ಕೇನೊನ್ನಂಚಿನ ಪ್ರಯತ್ನಲಾ ಅಪಗ 'ನಡದ್‌ಂಡ್.

"ಗೋವಿಂದ ಪೈ, ಪಂಜೆ ಮಂಗೇಶರಾಯೆರ್, ಎಂ.ಎನ್. ಕಾಮತೆರ್ ತನ್‌ಕ್ಲೆ ಬರವಣಿಗೆಲೆಡ್ 'ತುಳುನಾಡ್' ಇಂದ್‌ದ್ ಲೆತ್ತಿನ ಈ ಜಿಲ್ಲೆದ ಪುದರ್‌ಡ್ಲಾ ಒಂಜಿ ಬದಲಾವಣೆ ಆವೊಡಿಂದ್‌ದ್ ತೋಜುಜಾ?

"ಸರಕಾರದ ಮಲ್ಲ ಬುದ್ಧಿ ಅಷ್ಟಮಿದ ಚಂದ್ರನಂಚ ಉಪ್ಪಂದೆ ಪುಣ್ಣಿಮೆದ ಚಂದ್ರನಂಚ ತೋಜೊಡ್ಡ ತುಳುತ್ತ ಅಕಾಡೆಮಿನ್ ಮಲ್ಪೊಡು. ಪಿರಬೂರ್ದಿ ಜಾತಿಲೆನ್ ದುಂಬು ಕೊನೊ ಬರ್ಪಿನಂಚ, ನರಲೊಂದುಪ್ಪ ಕೈಗಾರಿಕೆಲೆನ ಕಾಯಿಲೆ ಗುಣ ಮಲ್ಪುನಂಚ, ಅನುಕೂಲತೆ ಕಡಿಮೆ ಉಪ್ಪು ಬಾಸೆಲೆಗ್ ಸಹಾಯ ಮಲ್ಪುನಲಾ ಸರಕಾರದ ಧರ್ಮ ಅತ್ತಾ?

"ತುಳು ಭಾಷೆದ ನಾಲನೆ ಒಂಜಿ ಅಂಶೊಡ್ದುಲಾ ಕಡಿಮೆ ಜನ ಪಾತೆರುನ ಪಾಕ ಭಾಷೆಲು ರಶ್ಯಾ ದೇಶೊಡು ಉಲ್ಲಗೆ. ಆಂಡಲಾ ಅವುಲು ಮಲ್ಲ ಭಾಷೆಲೆಗ್ ಉಪ್ಪುನ ಪೂರಾ ಅನುಕೂಲತೆಲು ಐಕ್ಲೆಗ್ ಉಪ್ಪುನೆಡ್ದ್ ಅವು ಎಲ್ಯ ಭಾಷೆನ್ಪಿ ಸಸಾರ ಅಲ್ಪ ಇಜ್ಜಿ.

"ರಡ್ಡ್ ಸಾವಿರ ವರ್ಷಡ್ದ್ ದುಂಬೇ ತುಳು ಶಬ್ದೊಲು ಪಿದಾಯಿ ದೇಶದ ನಾಟಕಲೆಡ್ ಇತ್ತ ಇಂದ್‌ದ್ ನಮ ತೆರಿಯೊಂದ. ಬಾಯಿ ಭಾಷೆ ಆದಿತ್ತಿನ ತುಳುನು ಸುರೂಕ್ಕು ಬರವುಗು ಜಪುಡಾಯಿನಕ್ಲು ಕ್ರೈಸ್ತ ಮಿಶನರಿಲು. ಈ ಬಾಯಿ ಭಾಷೆಡೇ ಭಾಷಣ ಸುರು ಮಲ್ತಿನಕುಲ್ಲಾ ಅಕುಲೇ. ಅಕುಲು ತನ್‌ಕ್ಲೆ ಮತ ಪ್ರಚಾರೊಗಾದ್ ಮಲ್ತಿನಾಂಡಲಾ ನಂಕ್ ನಮಮಿತ್ತೇ ನಾಚಿಕೆ ಆವೊಡು.

"ಇನಿ ನಮ ಪನೊಂದು ಉಪ್ಪುನಂಚ ಭಾಷೆದ ಉದ್ಧಾರ, ಭಾಷೆದ ಚಾಕಿರಿ ಇಂದ್‌ದ್ ಪನಂದೆನೇ ತನ್‌ಕ್ಲೆ ಕರ್ತವ್ಯಂದೇ ಕ್ರೈಸ್ತ ಮಿಶನರಿಲು ಆನಿ ತುಳುಕ್ಕಾತ್ರ ಮಲ್ದಿನೆನ್ ಮದಪೆರೆ ಆವಂದ್. ಮಿತ್ತರೊಡಿತ್ತಿನಕುಲ್ಲಾ ತಗ್ಗ್‌ಡಿತ್ತಿನಕ್ಲೆನ ಸೊಂಟೊಗು ಬಲ್ಲ್ ಪಾಡ್ವೆರ್

ಶಿವಾಯಿ ಅಕ್ಲೆನ್ ಮಿತ್ತ್ ದೆರ್ಪುಜೆರ್. ತನ್ಕುಲು ಮಲ್ಪೊಡಾಯಿನ ತನ್‌ಕ್‌ಲೆ ಹಕ್ಕ್‌ದ ಕೆಲಸ, ತನ್‌ಕ್‌ಲೆ ಕರ್ತವ್ಯ ಇಂದ್‌ದ್ ಒದ್ದಾಡುನಗಲೆಡ್ಡ್ ಮಾತ್ರ ತುಳುಭಾಷೆಗ್ ವಂಚನೆದಾಂತಿ ಕೆಲಸ ಆವೆರೆ ಸಾಧ್ಯ."

ಮಟ್ಟಾರು ವಿಠಲ ಹೆಗ್ಡೆರೆನ ತಿಗತ ಪನಿ ದಂಚಿತ್ತಿ ಪಾತೆರೊಲು

1. ಮಲ್ಲ ಮಣೆ ಕೇನುನಾಯಗ್ ಐಟ್ ಕುಲ್ಲುನ ದಿನ್ನಲಾ ಬೋಡು.
2. ಸಾಹುಕಾರೆ ಆವೊಡ್ಡ ಬೋಡಾಪಿನಾತ್ ಸರಕ್‌ಲಾ ಉಪ್ಪೊಡು.
3. ಮನುಷ್ಯಡ ಯೋಗ್ಯತೆ ಇತ್ತ್‌ಂಡ ಆಯೆ ಆವೊಲಿ ಇನ್ಪಿ ಗೌರವ ಪುಟ್ಟುಂಡು.
4. ಮಹಾ ಭಾಷೆ ಆವೊಡ್ಡ ಅಗತ್ಯ ಉಪ್ಪುನ ಮಲ್ಲಗ್ರಂಥೊಲು ಪುಟ್ಟೊಡು.
5. ಪರಕುಂಟುಡೇ ಮಲ್ಲ ಗುಣ ನಡತೆ, ರೂಪ ತುಳುವಪ್ಪೆನ.
6. ಸಭೆಕ್ ಪನ್ನೀರ್ ತಲಿಪೆರೆ ಪಿದಾಡಿನಾಯೆ ಪನ್ನೀರದಾನಿನೇ ದಂಗಾರೆ ಬಲ್ಲಿ.
7. ಸಭೆಟ್ ಪಾತೆರ್ರೆ ಉಂತಿನಾಯೆ ಬಾಕಿದಗಲೆ ಸಮಯೊನ್ನಾ ದಿಂಗರೆ ಬಲ್ಲಿ.
8. ನಿಘಂಟ್ ಒಂಜಿ ಭಾಷೆದ ಕಾತ್‌ದೀಪಿಗಂಟ್. ಪುಸ್ತಕ ಜನೊಕುಲೆ ನಡುಟು ಚಾಲ್‌ಆಪಿನ ದುಡ್ಡು.
9. ತುಳುಟು ಮಲ್ಲ ನಿಘಂಟ್ ತಯಾರಾಪಿನವು ನಂಕ್ ಬೂಟು ಬರ್ಪಿನ ಸಂಗತಿ.
10. ಜರಿಸೀರೆ ತುತುದು ದೇಶದ ಮಲ್ಲಮ್ಮನಗಲೆ ಸಾಲ್ ಸೇರುನಂಚ ತುಳುವಪ್ಪೆ ಆವೊಡ್ಡ ಮಲ್ಲ ಮಲ್ಲ ಬೂಕುಲು ತುಳುಟು ಛಾಪೆ ಆವೊಡು.
11. ಬಿಲೆಕೊರ್ದು ಬೂಕು ದೆತೊನೆರೆ ತುಳುವೆರೆನ ತುಳು ಅಭಿಮಾನದ ಮರ್ಜಿ ಇತ್ತೆ ಉಪ್ಪುನ್ನೈಡ್ಡ್ ಏತೋ ಮಲ್ಲೆ ಆವೊಡು.
12. ಜೋಕುಲಾದುಪ್ಪನಗ ಒಡಿಪುಡು ತುಳುಕ್ಕು ಎಕ್ಕಯಿನಾತ್ ಕೈ ಪಾಡೊಂದಿತ್ತೆ.
13. ಮಲ್ಲ ಪುದೆ ತುಂಬರೆ ತರೆ ಕೊರ್ಪಿನ ಪಗತೆಗ್ ಬೆರಿಪಾಡುನವೇ ಎಡ್ಡೆ.
14. ಅಮ್ಮ ಇಲ್ಲಡ್ಡ್ ಪಿದಡ್‌ಂಡಲಾ ಅಮ್ಮನಲ್ಕ ಇತ್ತಿನ ಮಾಮ ಇಲ್ಲಡ್ ಪೊಣ್ಣಗ್ ಆಪಿಂಚಿ ಸಂತೆಸ ಆತೀತತ್ತ್.
15. ಎಡ್ಡೆ ಕೆಲಸೊಗು ಬೋನಿಡೇ ಅಡ್ಡಿ ಮಲ್ತ್‌ಂಡ ಪಾಪ ಬರು.
16. ಇಲ್ಲಡ್ ಪರ್ಬ ಮಲ್ಪನಗ ಸುರೂತ ಮರ್ಯಾದಿ ದೆತೊನೆರೆ ಮೂಲೆ ಪತ್‌ದಿ ಪರಬನ್

ಕೈಟ್ ಪತ್‌ದಾಂಡಲಾ ದುಂಬುಕೊನ ಬರ್ಪಿನ ಎಡ್ಡೆ ಸಂಪ್ರದಾಯ ತುಳುವೆರೆಡ ಉಂಡು.

17. ದಿಂಜಿದಿತ್ತಿನ ದೇವರೆ ಕೆದು ಬಚ್ಚಿದ್ ಐತ ಅಡೀಟೊಂತೆ ನೀರ್ ಮಾತ್ರ ಒರಿದಿತ್ತ್ಂಡಲಾ ದೇವೆರೆ ಅಭಿಷೇಕೊಗು ಅವ್ವೇ ಆವೊಡು ಇನ್ಪಿನ ಒಂಜಿ ನಂಬಿಕೆಲಾ ತುಳುವೆರೆಡ ಉಂಡು.

18. ದಿಂಜಿದಿ ಕೆದು ಆದಿತ್ತಿನ ಪಣಿಯಾಡಿ ಚಳವಳಿ ಬಚ್ಚಿಂಡಲಾ ಐತ ಅಡಿತ್ತ ಕೆಸರ್‌ದಂಚ ಒರಿದಿನಾಯೆ ಯಾನ್.

19. ತುಳುವಪ್ಪೆ ಇತ್ತಿನಡೆಗ್ ಪೋಪಿನ ಭಕ್ತಿದ ಬಾಲೆ ಯಾನ್.

20. ಪಣಿಯಾಡಿದರೆನ ತುಳು ಚಳವಳಿ ಕಾರ್ತಿಸಾಗೋಳಿ. ಇನಿತ್ತ ಚಳವಳಿ ಸುಗ್ಗಿ ಸಾಗೋಳಿ.

21. ಕಾಯಿ ಆಪಿನ ಕಾಲ ಕರೀದ್ ಕನಕ್‌ಗ್ ಮಾತ್ರ ಇಂದ್ ತೋಜು ಪರ ಮರೊಕ್ಕು ದಾಯೆ ನೀರ್ ಮೈಪೊಡು?

22. ಪಜ್ಜಿ ಮರತಡಿತ ನಿಲೆ ಸಜ್ಜಿ.

23. ಪೀಟಿಕೆನ್ ಪುರಾಣ ಮಲ್ಪುನವು ಪರಬೆರೆ ಮರ್ಜಿ.

24. ಪರ್ಬದ ಪಂದ್‌ರ್ಕಾಯಿ ಹರಿವಾಣೊಡೇ ಪರ್ಬದ ಮಾತ ಸಾಮಗ್ರಿಲೆನ್ನಾ ದಿಂಜಾವೆರೆ ಸಾಧ್ಯ ಇಜ್ಜಿ.

25. ಹರಿವಾಣ ಸಾಮಾನ್ ದಿಂಜಾವುನ ಪುಡಾಯಿ ಅತ್ತ್.

26. ವಣಸ್‌ಗ್ ದುಂಬು ಪರಂಗೆಲ್ ತಿಂಡಿ ಕೊಂರ್ಡ ಪೊಣಸ್ ಆವು.

27. ಪಣವುಡು ಬಡವೆರಾದಿತ್ತಿನಗಲೆಡ್ ಯೋಗ್ಯತೆಡ್ ಮಲ್ಲಾಗುಲು ಮಸ್ತ್ ಜನ ಉಲ್ಲೆರ್.

28. ಸುದೆ ಗುಡ್ಡೆಲೆ ಲೆಕ್ಕನೇ ಭಾಷೆಗ್ ಈತೇ ವರ್ಷ ಆಂಡ್ ಇಂದ್‌ದ್ ಪನ್ಪಿನಂಚ ಇಜ್ಜಿ.

29. ಮಿತ್ತರೊಡಿತ್ತಿನಕುಲು ತಗ್ಗ್‌ಡಿತ್ತಿನಗಲೆ ಸೊಂಟೊಗು ಬಲ್ಲ್ ಪಾಡುವೆರ್ ಶಿವಾಯಿ ಅಗಲೆನ್ ಮಿತ್ತ್ ದೆರ್ಪುಜೆರ್.

30. ತನ್ಕಲೆ ಹಕ್ಕ್‌ದ ಕೆಲಸ ಇಂದ್‌ದ್ ತುಳುಕ್ಕಾತ್ರ ಏರ್ ಒದ್ದಾಡುವೆರಾ ಅಕಲೆಡ್ಡೇ ವಂಚನೆದಾಂತಿ ಕೆಲಸ ಆವೆರೆ ಸಾಧ್ಯ.

ಮಟ್ಟಾರು ವಿಠಲ ಹೆಗ್ಡೆರ್ ಬದ್‌ಕಿನ 72 ವರ್ಷದ ಮುಖ್ಯ ಘಟನೆಲು.

1913 - ಜನನ

1920 - ಶಿರ್ವಡ್ ಶಾಲೆಗ್ ಪೋವೆರೆ ಸುರು.

1928 - ಇ.ಎಸ್.ಎಲ್.ಸಿ ಮುಗಿತೆರ್

1931 - ಎಸ್. ಎಸ್. ಎಲ್. ಸಿ ಮುಗಿತೆರ್. ಬೊಕ್ಕ 'ರಾಮಬಾಣ' ಪನ್ಪಿ ಸೈಕ್ಲೋಸ್ಟೈಲ್ ಪತ್ರಿಕೆ ಪಿದಾಡ್ಪಯೆರ್.

1935 - 'ಅಂತರಂಗ' ಪತ್ರಿಕೆಗ್ ಸೇರಿಯೆರ್

1936 - 'ನವಯುಗ'ತ್ತ ತುಳುಪುರವಣಿ 'ತುಳು ಪತ್ರಿಕೆ'ದ ಸಂಪಾದಕೆ ಆಯೆರ್

1942 - 'ಕ್ವಿಟ್ ಇಂಡಿಯಾ' ಚಳವಳಿ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಜೈಲ್‌ಗ್ ಪೋಯೆರ್.

1950 - ಮದ್ಮೆ ಆದ್ ದಾಂಪತ್ಯ ಜೀವನ ಸುರು ಮಲ್ತೆರ್.

1952 - ನವಭಾರತ ಪತ್ರಿಕೆ ಸೇರ್ದ್ ಕುಡ್ಲಡ್ ಬುಡಾರ ಮಲ್ತೆರ್.

1971 - ಜಿಲ್ಲಾ ಬಂಟ್ರೆ ಸಂಘದ ಸನ್ಮಾನ.

1975 - ರಾಮಯ್ಯ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ದೆತೊಂಡೆರ್ ಬೊಕ್ಕ ಜಿಲ್ಲಾ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್‌ದ ಸನ್ಮಾನ

1977 - ಕುಡ್ಲ ತುಳುಕೂಟದ ಸನ್ಮಾನ ಬೊಕ್ಕ ಮೂಲ್ಕಿ ಲಯನ್ಸ್ ಕ್ಲಬ್‌ದ ಗೌರವಾರ್ಪಣೆ.

1983 - ಬೆಂಗಳೂರು ತುಳುಕೂಟದ ಸನ್ಮಾನ ಬೊಕ್ಕ ಮಣಿಪಾಲ ಅಕಾಡೆಮಿ ಆಫ್ ಜನರಲ್ ಎಜ್ಯುಕೇಶನ್‌ದ ಫೆಲೋಶಿಪ್.

1984 - ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನದ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆ.

1985 - ಮರಣ

ಸಹಾಯಕ ಸಂಪಾದಕೆ ಆದ್ 'ನವಭಾರತ' ದಿನ ಪತ್ರಿಕೆಡ್ ಮಟ್ಟಾರು ವಿಠಲ ಹೆಗ್ಡೆರ್ ಬೆನ್ತಿನ 33 ವರ್ಷೊಡು ಕಡಿಮೆಡ್ದ್ ಕಡಿಮೆ ಇಂಡಲಾ ಇರ್ವ ಜನೊಕ್ಕು ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯೋಗದ ಗುರು ಬೊಕ್ಕ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕೆ ಆರ್ ಆದಿತ್ತೆರ್. ಇನಿ ಕರ್ನಾಟಕದ ಮಲ್ಲ ಪತ್ರಕರ್ತೆರಾದ್ ಅಕ್ಲು ಪುದರ್ಗ್ ಬಯ್ದೆರ್.

ಮಟ್ಪಾರು ವಿಠಲ ಹೆಗ್ಡೆರ್ನ ಬಗ್ಗೆ ಗಣ್ಯೆರ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ

ಶ್ರೀ ಯು. ನರಸಿಂಹ ರಾವ್, ಕುಡ್ಲ

ಶ್ರೀ ಯು. ನರಸಿಂಹ ರಾವ್ 25ವರ್ಷ Madras Mail ಬೊಕ್ಕ 28 ವರ್ಷ The Hindu ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಪೇಪರ್‌ಗ್ 10 ವರ್ಷ ಆಕಾಶವಾಣಿಗ್ ಕುಡ್ಲದ ವರದಿಗಾರೆ ಆದಿತ್ತೆರ್. 15 ವರ್ಷ 'ಕನ್ನಡ ಸಹಕಾರಿ' ಪತ್ರಿಕೆದ ಸಂಪಾದಕೆಲಾ ಆದಿತ್ತೆರ್. 1947ಟ್ ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯೋಗ ಸುರು ಮಲ್ದಿನ ಆರ್ 1993ಟ್ ನಿವೃತ್ತಿ ಆಯೆರ್. ಕುಡ್ಲದ ಪ್ರೆಸ್ ಕ್ಲಬ್ ಬೊಕ್ಕ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಕಾರ್ಯನಿರತ ಪತ್ರಕರ್ತೆರ್ನ ಸಂಘದ ಅಧ್ಯಕ್ಷೆ, ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ, ಖಜಾಂಚಿ ಆದ್ 20 ವರ್ಷ ಬೆನ್ತಿನ ಆರ್ 1957ಡ್ದಿಂಚ ಕುಡ್ಲದ ಕಲಾನಿಕೇತನ ಪನ್ಪಿ ನೃತ್ಯ ಸಂಗೀತ ಕಲಾಶಾಲೆದ ಸಂಚಾಲಕೆ ಆದುಲ್ಲೆರ್. ಮಟ್ಪಾರು ವಿಠಲ ಹೆಗ್ಡೆರೆನ ವಿಚಾರೊಡು ಇಂಚಂದ್ ಆರ್ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಕೊರ್ಪೆರ್.

"ನಿರಾಡಂಬರ ಸ್ನೇಹ ಜೀವಿಯೂ, ಹಾಸ್ಯಪ್ರಿಯರೂ ಆಗಿದ್ದ ಮಟ್ಪಾರು ವಿಠಲ ಹೆಗ್ಡೆಯವರ ಬಗ್ಗೆ ನನಗೆ ಅಪಾರ ಗೌರವ. ತುಳು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೂ, ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮಕ್ಕೂ ಅಪಾರ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಅವರು ತನ್ನ ಸನಿಹಕ್ಕೆ ಬಂದ ಯುವ ಸಾಹಿತಿ ಹಾಗೂ ಪತ್ರಿಕಾ ವ್ಯವಸಾಯಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತುಂಬಾ ವಿಶ್ವಾಸದಿಂದ ನೋಡಿಕೊಂಡು ವೃತ್ತಿ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ನೀಡುತ್ತಿದ್ದರು.

"ನನ್ನ ತೀರ್ಥರೂಪರಾದ ಉಡುಪಿ ಗೋವಿಂದ್ರಾಯರ ತೀರಾ ಪರಿಚಿತರಾಗಿದ್ದ ವಿಠಲ ಹೆಗ್ಡೆಯವರ ಸಲಹೆ ಸೂಚನೆಯಂತೆ ನಾನು ವೃತ್ತಿ ಪ್ರಾವೀಣ್ಯ ಪಡೆದಿದ್ದೇನೆ. ಮಿತಭಾಷಿಯೂ ಹಾಸ್ಯ ಪ್ರಿಯರೂ ಆಗಿದ್ದ ಅವರು ಪಣೆಯಾಡಿಯವರ ಗರಡಿಯಲ್ಲಿ ಪಳಗಿದ್ದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯವಾದಿ. ತುಳು -ಕನ್ನಡಗಳಿಗೆ ಅವರ ಕಾಣಿಕೆ ಗಣನೀಯ.

"ನವಭಾರತ" ದೈನಿಕದ ಸಹಾಯಕ ಸಂಪಾದಕರಾಗಿದ್ದ ಅವರು ಬರೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಅಸಾಮಾನ್ಯ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿಯ ನಿಷ್ಪಕ್ಷಪಾತದ ಸಂಪಾದಕೀಯ ಓದುಗರ ಮೆಚ್ಚಿಗೆ ಗಳಿಸಿತ್ತು. ಸಮಕಾಲೀನ "ಕಂಠೀರವ" ಸಾಪ್ತಾಹಿಕದ ಹುರುಳಿ ಭೀಮರಾಯರ ವ್ಯಂಗ್ಯ, ಹಾಸ್ಯಚಟಾಕಿ ಒಂದೆಡೆಯಾದರೆ "ನವಭಾರತ" ದಲ್ಲಿ ವಿಠಲ ಹೆಗ್ಡೆಯವರ ವಿಡಂಬನಾತ್ಮಕ ಅರ್ಥಗರ್ಭಿತ ವಾರ್ತೆಗಳು ಇನ್ನೊಂದೆಡೆ ಕನ್ನಡ ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮದ ಮೇರುಕಾಣಿಕೆಗಳಾಗಿದ್ದವು.

"ವಿಠಲ ಹೆಗ್ಡೆಯವರದ್ದು ಸರಳ ಸಜ್ಜನಿಕೆಯ ಜೀವನ. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟಗಾರ ನಾಗಿಯೂ ಸರಕಾರದ ಸೌಲಭ್ಯಕ್ಕೆ ಕೈ ಚಾಚಿದವರಲ್ಲ. 'ದೇಶ ಸ್ವತಂತ್ರ ಆವೊಡುನ್ಪುನವೇ

ಎಂಕ್ಲೆನ ಆನಿದ ಚಳುವಳಿತ್ತ ಉದ್ದೇಶ. ಅಧಿಕಾರಗೋಸ್ಕರ ಕುರ್ಸಿಗೋಸ್ಕರ, ಲಾಭ ಪಡೆವೆರೆಗೋಸ್ಕರ ರಾಜಕಾರಣೆಲು ಇನಿ ಅಂಗಲಪು ಬುಡ್ಪುನ ತೂನಗ ಹೇಸಿಗೆ ಆಪುಂಡು' ಎಂದೆನ್ನುತ್ತಿದ್ದ ವಿಠಲ ಹೆಗ್ಡೆಯವರದು ತಾನಾಯಿತು, ತನ್ನ ಕೆಲಸವಾಯಿತು ಎಂಬ ಪ್ರವೃತ್ತಿ."

ಶ್ರೀ ಪ. ಗೋಪಾಲಕೃಷ್ಣ, ಕುಡ್ಲ

ಶ್ರೀ ಪ. ಗೋಪಾಲಕೃಷ್ಣ ಮೇರ್ 1955ಟ್ ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯೋಗ ಸುರುಮಲ್ತಿನಾರ್. The Times of India ನೆತ್ತ ಮುಖ್ಯ ವರದಿಗಾರೆ ಆದಿತ್ತಿನ ಆರ್ 1994ಟ್ ನಿವೃತ್ತಿ ಆಯೆರ್. 'ವಾರ್ತಾ ಲೋಕ' ದೈನಿಕದ ಸಂಪಾದಕೆ, ' ನವಭಾರತ'ದೈನಿಕದ ಉಪಸಂಪಾದಕೆ ಆದಿತ್ತಿನ ಆರ್ ಮಟ್ಟಾರು ವಿಠಲ ಹೆಗ್ಡೆರೆನ ವಿಚಾರೊಡು ಇಂಚ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಕೊರ್ಪೆರ್.

"ಮಹಾದೇಶಪ್ರೇಮಿಯೂ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯವಾದಿಯೂ ಆಗಿದ್ದ ಮಟ್ಟಾರು ವಿಠಲ ಹೆಗ್ಡೆಯವರದು ಮಾತು ಕಡಿಮೆ ಕೆಲಸ ಜಾಸ್ತಿ ಎಂಬ ಪ್ರಕೃತಿ. ವಹಿಸಿಕೊಂಡ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮುಗಿಸಿದ ಬಳಿಕವೇ ಅವರಿಗೆ ವಿಶ್ರಾಂತಿ ಹಾಗೂ ಆಹಾರ ಸೇವನೆ. ನಿಷ್ಠೆ, ಕಾರ್ಯಭಲ, ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆಗಳ ಖನಿ ಆಗಿದ್ದ ಅವರು ಧರಿಸುತ್ತಿದ್ದುದು ಖಾದಿ ಜುಬ್ಬ, ಖಾದಿ ಪಂಚೆ.

"ಮೌನ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಹೆಗ್ಡೆಯವರದು ತನ್ನ ಬಗ್ಗೆ ಗೌರವ ಮೂಡಿಸುವ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ. ಅವರೂ ಪರಿಚಿತರನ್ನು ಗೌರವದಿಂದ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದರು. ಸ್ವಯಂರೂಪಿಸಿಕೊಂಡವರೂ, ತತ್ತ್ವಕ್ಕೆ ಬದ್ಧನಾಗಿದ್ದವರೂ ಆಗಿದ್ದ ಅವರು ಯಾರಲ್ಲೂ ಎಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಾಗಲಿ ಸ್ವರ ಏರಿಸಿ ಮಾತನಾಡಿದವರಲ್ಲ, ಹಾಗಂತ ತನ್ನ ಕಷ್ಟ ದುಃಖವನ್ನು ಅನ್ಯರಲ್ಲಿ ಹೇಳಿ ಸಹಾನುಭೂತಿ ಗಳಿಸಿದವರೂ ಅಲ್ಲ. ಅವರದು ಸರಳನಡೆ, ಸೌಮ್ಯ ಗುಣ."

ಶ್ರೀ ಬನ್ನಂಜೆ ರಾಮಾಚಾರ್ಯ, ಉಡುಪಿ

ಶ್ರೀ ಬನ್ನಂಜೆ ರಾಮಾಚಾರ್ ಮಟ್ಟಾರು ವಿಠಲ ಹೆಗ್ಡೆರೆನ ಒಟ್ಟುಗು ಪಣೆಯಾಡಿದರೆನ " ಅಂತರಂಗ" ಡ್ ಇತ್ತೆರ್. " ನವಭಾರತ" ದ ಪ್ರಧಾನ ಉಪಸಂಪಾದಕೆರ್ ' ಉದಯವಾಣಿ'ಡ್ ಸಹ ಸಂಪಾದಕೆರ್ ಆದಿತ್ತೆರ್. ಇತ್ತೆ ಆರ್ State Bank of India ನೆತ್ತ ನಿರ್ದೇಶಕೆ ಆದುಲ್ಲೆರ್. ವಿಠಲ ಹೆಗ್ಡೆರೆನ ಬಗ್ಗೆ ಆರ್ ಇಂಚ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಕೊರ್ಪೆರ್.

"ಮಟ್ಟಾರು ವಿಠಲ ಹೆಗ್ಡೆ, ಪಾವೆಂ ಮತ್ತು ನಾನು ಉಡುಪಿಯ 'ಅಂತರಂಗ' ದಲ್ಲಿ ಒಡನಾಡಿಗಳಾಗಿದ್ದೆವು. ಪಣೆಯಾಡಿಯವರ ಜತೆ ತುಳುನಾಡು, ತುಳುನುಡಿಗೆ ಬಹಳಷ್ಟು ಕಾಣಿಕೆ ನೀಡಿದ್ದ ವಿಠಲ ಹೆಗ್ಡೆಯವರು ಹೊನ್ನಯ್ಯ ಶೆಟ್ಟರ ' ನವಯುಗ' ಪತ್ರಿಕೆಯು 1936 ಅಕ್ಟೋಬರದಿಂದ ತಿಂಗಳಿಗೆ 4 ಪುಟಗಳ ' ತುಳು ಪತ್ರಿಕೆ' ಎಂಬ ಪುರವಣಿಯನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಲು

ಆರಂಭಿಸಿದಾಗ ಅದರ ಪೂರ್ಣ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಹೊತ್ತಿದ್ದರು ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸಿದ್ದರು. ಅವರು ಕನ್ನಡದ ಹಿರಿಯ ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮಿ, ಹಿರಿಯ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯವಾದಿ, ಹಿರಿಯ ಲೇಖಕರು, ಚುಟುಕು ವೀರ ಆಗಿದ್ದರು. "

ಶ್ರೀ ಕಯ್ಯಾರ ಕಿಞ್ಞಣ್ಣ ರೈ, ಪೆರಡಾಲ

ಕನ್ನಡದ ಮಾಮಲ್ಲ ಕವಿ ಶ್ರೀ ಕಯ್ಯಾರ ಕಿಞ್ಞಣ್ಣ ರೈ ತುಳುಟ್ಲಾ ಕವಿತೆ ಬರೆತಿನಾರ್. 1935 ಡ್ದ್ 1944 ಮುಟ್ಟ ಕುಡ್ಲಡ್ ಇತ್ತ್‌ದ್ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಾಂದೋಲನ, ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯೋಗ, ಸಾಹಿತ್ಯ ಕೃಷಿ ಮಲ್ದಿನಾರ್. ವಿಠಲ ಹೆಗ್ಡೆರೆನ ಬಗ್ಗೆ ಆರ್ ಇಂಚ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಕೊರ್ಪೆರ್.

" ಮಟ್ಟಾರು ವಿಠಲ ಹೆಗ್ಡೆರ್ ಎಂಕ್ ಮಸ್ತ್ ವರ್ಸೊಡ್ದ್‌ಲಾ ಪರಿಚಯದಾರ್. ಆರ್ ಬರೆತಿನ ಕವಿತೆ ಆವಡ್, ಕತೆ ಆವಡ್, ಲೇಖನ ಆವಡ್, ಹಾಸ್ಯ-ವ್ಯಂಗ್ಯ ಆವಡ್ ಎಡ್ಡೆ ಬರವು ಅರೆನವು ಆದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಕನ್ನಡ ತುಳು ರಡ್ದ್ ಬಾಸೆಡ್‌ಲಾ ಆರ್ ಬರವಣಿಗೆ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಎಡ್ಡೆ ಪುದರ್ ಕೇಂದೆರ್. ಮಟ್ಟಾರು ವಿಠಲ ಹೆಗ್ಡೆರ್ ಪ್ರಚಾರ ಪ್ರಿಯೆ ಅತ್ತ್. ತನ್ನ ಕೆಲಸ ಆಂಡ್ ತಾನಾಂಡ್. ತನ್ನ ಪರಿಚಯ, ಸಾಧನೆ, ಕಷ್ಟದುಮ್ಮಾನಲೆನ್ಲಾ ನನೊರಿಯಡ ಪಂಡೊನುನಾರ್‌ಲಾ ಆರತ್ತ್. ನಿರಾಡಂಬರ ವ್ಯಕ್ತಿ.

"ವಿಠಲ ಹೆಗ್ಡೆರ್ ಉಡುಪಿದ ತುಳುನಾಡ್ ಪ್ರೆಸ್ಸ್‌ಡ್ ಕೆಲಸೊಡು ಇಪ್ಪುನಗಲಾ ಆಡೆಗ್ ಪೋದು ಆರೆನ್ ತೂದು ಪಾತೆರ್ದೆ. ಅವುಲುಲಾ ಆರ್ ದುಂಬು ಬರಂದೆ ಪಿರವುಡೇ ಉಂತುದು ಕೆಲಸ ಮಲ್ದಿನಾರ್. ಅಂಚಿತ್ತಿ ಸಜ್ಜನೆ, ವಿನಯಶಾಲಿ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಸಂಪನ್ನೆ."

ಶ್ರೀ ಮನೋಹರ ಪ್ರಸಾದ್, ಕುಡ್ಲ

ತುಳು ಕನ್ನಡೊಡು ಎಡ್ಡೆ ಬರಹಗಾರೆ ಆದ್ ಕತೆ, ಕವಿತೆ, ಲೇಖನ ಬರೆವೊಂದಿಪ್ಪುನ ಶ್ರೀ ಮನೋಹರ ಪ್ರಸಾದ್ "ಉದಯವಾಣಿ"ದ ಕುಡ್ಲದ ಮುಖ್ಯ ವರದಿಗಾರೆ. ಆರ್ ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯೋಗ ಸುರುಮಲ್ತಿನೇ "ನವಭಾರತ" ಸೇರ್ದ್. ಟಿ. ವಿ. ಮಂಗಳೂರು ಚಾನೆಲ್‌ಡ್ ವಾರ್ತೆ ಓದುನ ಶ್ರೀ ಮನೋಹರ ಪ್ರಸಾದ್ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಕಾರ್ಯನಿರತ ಪತ್ರಕರ್ತೆರ್ನ ಸಂಘುದ ಅಧ್ಯಕ್ಷೆ ಆದುಲ್ಲೆರ್. ಆರ್ ಮಟ್ಟಾರು ವಿಠಲ ಹೆಗ್ಡೆರೆನ ಬಗ್ಗೆ ಇಂಚ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಕೊರ್ಪೆರ್.

"ಎಂ. ವಿ. ಹೆಗ್ಡೆರ್" ಪಾತೆರ ಕಡಿಮೆ ಕೆಲಸ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಪನ್ಪಿನ ಪ್ರಕೃತಿದಾರ್. ನಿಗರ್ವಿ, ಸರಳತೆ ಸಜ್ಜನಿಕೆದ ನಿರಾಡಂಬರ ವ್ಯಕ್ತಿ. ಓದುನಲಾ ಬರೆಪಿನಲಾ ಅರೆಗ್ ರಡ್ಡ್ ಕಣ್ಣ್‌ದಲ್ಕ. ಒಂತೆ ಶಬ್ದೊಲೆಡೇ ಅರ್ಥಗರ್ಭಿತವಾದ್ ಬರೆಪಿನೆಟ್ ಬಿರ್ಸೆ. ಯುವ ಬರಹಗಾರೆ, ಪತ್ರಕರ್ತೆ

ಆದ್ ಯಾನ್ಲಾ ಅರೆಡ್ದ್ ಪ್ರೀತಿ, ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ, ಸಲಹೆ ಪಡೆವೊಂದೆ. ಅರೆನವು ಏಪಲಾ ಖಾದಿ ಜುಬ್ಬ, ಖಾದಿ ಮುಂಡು. ಕಾರ್ಯಶ್ರದ್ಧೆ, ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆ, ಅರ್ಪಣಾಗುಣ ವಿಠಲ ಹೆಗ್ಡೆರೆಡ ಇತ್ತಿನ ಮಾಮಲ್ಲ ಗುಣೊಕ್ಕುಲು."

ಶ್ರದ್ಧಾಂಜಲಿ ಸಭೆ

ಮಟ್ಪಾರು ವಿಠಲ ಹೆಗ್ಡೆರ್ 14-1-1985 ತ್ತಾನಿ ಹೃದಯಾಘಾತಡ್ದಾದ್ ತೀರಿಯೆರ್. ಆನಿಯೇ ಕದ್ರಿದ ತೀರ್ಥ, ಬಯ್ಯನಗ ದೇವಸ್ಥಾನೊಗು ಪೋದು ಇಲ್ಲಡೆ ಬತ್ತಿನ ಒಂತೆ ಪೊರ್ತುಡೇ ಅರೆಗ್ ಹೃದಯಾಘಾತ ಆಂಡ್. ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಕಾರ್ಯನಿರತ ಪತ್ರಕರ್ತರ ಸಂಘ ಮನದಾನಿ ಪಂಡ 15-1-85ತ್ತಾನಿ ತುರ್ತು ಸಭೆ ಸೇರ್ದ್ ಶೋಕ ನಿರ್ಣಯ ದೆತೊಂಡು.

"ಅಂತರಂಗ, ನವಯುಗ, ನವಭಾರತ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಅರ್ಧಶತಕ ಕಾಲ ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯೋಗ ನಡೆಸಿದ ಎಂ. ವಿ. ಹೆಗ್ಡೆಯವರು ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮದ ಅತಿ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಶಸ್ತಿ "ರಾಮಯ್ಯ ಸ್ಮಾರಕ - ದತ್ತಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ"ಯನ್ನು ಪಡೆದವರು. ಹಿರಿಯ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯವಾದಿ ಆಗಿದ್ದ ಅವರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಪತ್ರಿಕಾ ರಂಗದ ಭೀಷ್ಮ ಆಗಿದ್ದವರು. ಅವರ ನಿಧನದಿಂದಾಗಿ ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮಕ್ಕೆ ತುಂಬಲಾಗದ ನಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಅವರ ದಿವ್ಯಾತ್ಮಕ್ಕೆ ಶಾಂತಿ ಸದ್ಗತಿಯನ್ನೂ, ಅವರ ಪತ್ನಿ, ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಶೋಕ ಸಹಿಸುವ ಶಕ್ತಿಯನ್ನೂ ಕರುಣಿಸುವಂತೆ ದೇವರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇವೆ."

ಕುಡ್ಲದ ತುಳುಕೂಟ 18-1-85 ತ್ತಾನಿ ಸಭೆ ಸೇರ್ದ್ ತಿರ್ತ್‌ದ ಶೋಕ ನಿರ್ಣಯ ದೆತೊಂಡು.

" ಪಣಿಯಾಡಿದರೆನ ಗುರಿಕಾರ್ಮೆಡ್ ಒಡಿಪುಡು ತುಳು ನುಡಿ, ತುಳುನಾಡ್‌ಗಾತ್ರ ಚಳುವಳಿ ನಡತಿನ ಆನಿದ ಕಾಲೊಡು ತುಳು ಭಾಷೆ, ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯಲೆನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗ್ ಎಡೇನ ಸೊಂದುದು ಬೆನ್ತಿನಾರ್ ಮಟ್ಪಾರು ವಿಠಲ ಹೆಗ್ಡೆರ್. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಲಡಾಯಿಡ್ಲಾ ಆರ್ ಉರ್ದುದು ಜೈಲ್‌ಗ್ ಪೋತಿನಾರ್. ಮೌನ ಪ್ರಕೃತಿದ ವಿಠಲ ಹೆಗ್ಡೆರ್ ತೀರ್‌ಪೋದ್ ತುಳು ಭಾಷೆ, ಸಾಹಿತ್ಯಲೆನ ಕ್ಷೇತ್ರ ದಿಂಜಿದ್ ಬರಾಂದಿ ನಷ್ಟ ಅನುಭವಿತ್‌ಂಡ್. ಸ್ವರ್ಗ ಸೇರಿನ ವಿಠಲ ಹೆಗ್ಡೆರೆನ ಆತ್ಮೊಗು ಶಾಂತಿ ಸದ್ಗತಿನ್ಲಾ, ಅರೆನ ಬೊಡೆದಿ ಜೋಕ್ಲೆಗ್ ದುಃಖ ತಾಂಗೊನ್ನ ಶಕ್ತಿನ್ಲಾ ಕೊರಡ್‌ಂದ್ ದೇವೆರೆಡ ನಟ್ಟುವ."

ಕುಡ್ಲದ ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾನಲಾ, ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟಗಾರರ ಸಂಘ, ಮಂಗಳೂರು, ಮೊಕ್ಲುಲಾ ಮಟ್ಪಾರು ವಿಠಲ ಹೆಗ್ಡೆರೆನ ಆತ್ಮೊಗು ಶಾಂತಿ, ಸದ್ಗತಿ ಬಯಕ್‌ದ್ ಶ್ರದ್ಧಾಂಜಲಿ ಸಂದಾಯೆರ್. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟಗಾರೆ ಆದಿತ್ತಿನ ಮಟ್ಪಾರು ವಿಠಲ ಹೆಗ್ಡೆರ್ ಮಲ್ಲ ಗಾಂಧೀವಾದಿ ಆದಿತ್ತೆರತ್ತಂದೆ ಮಲ್ಲ ದೇಶ ಪ್ರೇಮಿಲಾ ಆದಿತ್ತೆರ್.

'ನವಯುಗ'ಪತ್ರಿಕೆಡ್ 1936ಟ್ ಅಚ್ಚಾತಿನ ಮಟ್ಟಾರುವಿಠಲ ಹೆಗ್ಡೆರ್ನ ಕಬಿತೆ

"ಕುಂಜಾರ ಗಿರಿ"

ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಸಿರಿ
ಕಲಶದ ಪೊರುಲು
ಕವಿ ಕಣ್ಣರತೆಡ
ಕೈ ಮೈ ಮರುಲು !

ತುಳುವಪ್ಪೆನ ತರೆ
ಸೂಡಿದ ಉರುಳು
ಆ ಕುಂಜಾರಗಿರಿ
ಆಹಾ ಕುಂಜಾರಗಿರಿ.

ಕಣ್ಣ್‌ಡ್ ತೂವಡ
ತಿಗಲೆಡ್ ತೂಲ
ತಕತಕ ನಲಿಪುಂಡು
ಪೊರುಲುದ ಮೇಲ !

ಕಲ್ಲ್‌ದ ಮಣ್ಣ್‌ದ
ದೂಪೆನ ಪಣ್‌ಲ
ಅವು ಪೊರ್ಲುದ ತುಪ್ಪೆ
ಅವು ಸೇಲೆದ ಅಪ್ಪೆ !

ಪರವೂರುದ ಕಾ -
ಣಿಕೆಗ್ ಕೊನುಬತ್ತಿ
ಅಪ್ಪೆನ ತಿಗಲೆದ
ಬೊಲುಪುದ ಬತ್ತಿ.

ಪಂಥ ಪರಾಕ್ರಮ
ಧೈರ್ಯದ ರಾಸಿ
ಸಿರಿನಾಡ್‌ದ ಮನ-
ಸ್ಯೆಸ್ರದ ಕಾಸಿ !

ತುಳು ಕಂಡೊಡು ಬಂ -
ಗಾರ್‌ದ ಕೊರಲ್
ನೆಲ ತರೆದೆರ್ತ್‌ದ್
ಬುಲೆದಿನ ತಿರ್‌ಲ್

ಆ ಕುಂಜಾರಗಿರಿ
ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಸಿರಿ
ಅವು ಪೊರ್ಲುದ ತುಪ್ಪೆ
ಅವು ಸೇಲೆದ ಅಪ್ಪೆ.

ಕುಡ್ಲ ತುಳುಕೂಟದ ನಿಲೆಟ್ 1984 ಟ್ ಕುಡ್ಲಡ್ ಆತಿನ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನಗ್ ಮಟ್ಟಾರು ವಿಠಲ ಹೆಗ್ಡೆರ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷೆರ್. ಸಮ್ಮೇಳನದ ನೆಂಪು ಸಂಚಿಕೆ "ಮದಿಪು"ಡು ಅರೆನ ಕೆಲವು ಗುಳಿಗೆ (ಚುಟುಕ) ಅಚ್ಚಾತ್‌ಂಡ್.

ಆರ್ಭಟೆ ಕೊರ್ಪಿ ದೊಂಡೆ ಮಾತ್ರ ಇತ್ತ್‌ದ್
ಆಲೋಚನೆ ಮಲ್ಪು ಮಂಡೆದಾಂತಿನಾಯೆ ಲಫಂಗೆ
ಬೊಕ್ಕಲಾ ಬೋಡು ಪನ್ಪಿ ಆಶೆ ಮಾತ್ರ ಇತ್ತ್‌ದ್
ತಾನ್ ಕೊರಿ ಬಾಸೆದಾಂತಿನಯೆ ಫಟಂಗೆ

ಕಾರ್‌ಡ್ ಗಗ್ಗರ ದೀಯಿನಯೆ ಅಕಲ್ ಇತ್ತ್‌ದ್ ನಲಿಪುವೆ
ಮಂಡೆಡ್ ಗಂಗಸರ ದಿಂಜಯಿನಯೆ ಅಕಲ್ ತತ್ತ್‌ದ್ ನಲಿಪುವೆ
ಊರುಗು ಉಪಕಾರ ಮಲ್ಪು ಮನಸ್‌ದಯೆ ಜನೊಕ್ಲೆನ್ ಒಟ್ಟು ಮಲ್ಪೆ
ಊರುನು ನಡ್‌ಗಾವರೆ ಪಿದಡಿನಯೆ ಜನೊಕ್ಲೆಡ ಪೆಟ್ಸ್‌ಮಲ್ಪೆ.

'ಏ' ಪನ್ನಗ 'ಓ' ಪನ್ಪಿ ಒಕ್ಕಿಲ್ ಇತ್ತಿನಯೆ ಉಲ್ಲಾಯೆ
ಕಾಲ ಬತ್ತಿನಂಚ ಬೇಲೆ ಮಲ್ಪು ಅಕಲ್ ಇತ್ತಿನಯೆ ಮಲ್ಲಾಯೆ

ಮಂಡೆ ಕಿಂಬರ್ೊಂದುಪ್ಪುನ ಪೋಂಕ್ರೆಗ್ ಮುಂಡಾಸ್ ಕಟ್ಂಡ ಅವು ಉಂತುಂಡಾ ?
ಮಾತೆರಡಲಾ ಪೊಂಬರ್ೊಂದುಪ್ಪುನ ಪೋಕ್ರೆಗ್ ಗುರ್ಕಾರ್ಮೆ ಕೊರ್ಂಡ ಅವು ಒರಿವುಂಡಾ?

ಸೂರ್ಪನಖಿ ಮುಸುಡುದಾಲ್ ಕನ್ನಡಿ ತೂದು ಸ್ನೋಪೌಡರ್ ತಾಗಂಡಲಾ ಮೋನೆ ಅವ್ವೇ
ಪೊರ್ಲು ಮೋನೆದಾಲ್ ನೀರ್‌ಡ್ ಮೋನೆ ತೂದು ದೆಕೊಂಡಲಾ ಮೋನೆ ಅವ್ವೇ

ತಾಡು ಬೋರಿದ ಕೊಂಬುಗು ಕುಂಟು ಸುಂದುನಕುಲು ಇಜ್ಜಿ
ಕದೀಮೆರೆಗ್ ಸನ್ಮಾನ ಮಲ್ಪುನ ಕಾಕ ಪೋಕೆರೆನ್ ತಡೆಪುನಕುಲು ಇಜ್ಜಿ.

ಸಭೆಕ್ ಪನ್ನೀರ್ ತಲಿಪೆರೆ ಪಿದಾಡಿನಯೆ ಪನ್ನೀರದಾನಿನೇ ದಂಗಾರೆ ಬಲ್ಲಿ
ಸಭೆಟ್ ಪಾತೆರ್ರೆ ಉಂತಿನಯೆ ಬಾಕಿದಗಲೆ ಸಮಯೊನ್ನಾ ದಿಂಗರೆ ಬಲ್ಲಿ
ಪ್ರಚಾರ ಅಲಂಕಾರೊಡು ದಾಂತಿನವು ಬರಂದ್ ಇತ್ತಿನವು ಪೋವಂದ್
ಅಭಿಮಾನದ ಮರ್ಜಿ ಉಪ್ಪುನೈಡ್ದ್ ಮಲ್ಲೆ ಎಪಲಾ ಆವಂದ್.
ಪೀಟಿಕೆನ್ ಪುರಾಣ ಮಲ್ಪುನವು ಪರಬೆರೆ ಮರ್ಜಿ
ಕಿನ್ಯ ಹರಿವಾಣೊಡು ಮಾತ ಸಾಮಗ್ರಿಲೆನ್ನಾ ದಿಂಜಾವೆರೆ ಸಾಧ್ಯ ಇಜ್ಜಿ.

"ವಿಷ್ಣುವಿನ ದಶಾಪರಾಧಗಳು ಅರ್ಥಾತ್ ದಶಾವತಾರಗಳು"
ವಿಡಂಬನೆ ಲೇಖನಡ್ ಮಟ್ಟಾರು ವಿಠಲ ಹೆಗ್ಡೆರ್ ಕೊರ್ತಿನ ಸ್ವಾರಸ್ಯೊಲು.

ವಿಠಲ ಹೆಗ್ಡೆರೆನ ಕನ್ನಡ ಬರಹದ ನಾಲ್ ಬೂಕುಲು ಅಚ್ಚಾತ. ಆಂಡ 'ವಿಷ್ಣುವಿನ ದಶಾಪರಾಧಗಳು ಅರ್ಥಾತ್ ದಶಾವತಾರಗಳು" ಪನ್ಪಿ ಬೂಕು ಮಾತ್ರ ಇತ್ತೆ ತಿಕ್ಕಿನಿ. ಬಾಕಿ ಮೂಜಿ ಬೂಕುಲೆನ ಪ್ರತಿಕುಲು ಕಣ್ಣ್‌ಡ್ ತೂವರೆ ತಿಕ್ಕುಜಿ. ಹೆಗ್ಡೆರ್ ವ್ಯಂಗ್ಯ ವಿಡಂಬನೆ ಬರೆಪಿನೆಟ್ ಬಿಗಿನಾರ್. ಅರೆನ ಬೂಕುಡು ವಿವರ್ತಿಲೆಕನೇ ಅರೆನ ವಿಡಂಬನೆನ್ ಯಾನ್ ಕನ್ನಡೊಡೇ ಬರೆತೆ. 'ಅಂತರಂಗ' ಪತ್ರಿಕೆಡ್ ಮಟ್ಟಾರು ವಿಠಲ ಹೆಗ್ಡೆರ್ ಕೆಲಸ ಮಲ್ತೊಂದಿಪ್ಪುನಗ ಪತ್ರಿಕೆಡ್ ಲೇಖನದ ಅಗತ್ಯ ಬನ್ನಗ ಆರ್ ಬರೆತಿನ ದಶಾವತಾರದ ವಿಡಂಬನೆ ಉಂದು.

ಮತ್ಸ್ಯಾವತಾರ : ಸುಮಥನೆಂಬ ರಾಕ್ಷಸ ಚತುರ್ವೇದಗಳನ್ನು ಅಪಹರಿಸಿ ನೀರಲ್ಲಿ ಅಡಗಿದನು. ವಿಷ್ಣು ಆತನೊಡನೆ ಮತ್ಸ್ಯಾವತಾರ ತಾಳಿ ಹೋರಾಡಿ ಕೊಂದು ವೇದಗಳನ್ನು ಮರಳಿ ತಂದು ಬ್ರಹ್ಮನಿಗೊಪ್ಪಿಸಿದನು.

ಈ ಅವತಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಗ್ಡೆಯವರ ವ್ಯಂಗ್ಯ :- ಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿರುವ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ತಿಮಿಂಗಿಲಗಳು ಎಷ್ಟೆಷ್ಟೋ ಮೀನನ್ನೂ, ಜನರನ್ನೂ ತಿಂದಿರುವಾಗ ದೈತ್ಯನೊಬ್ಬನನ್ನು ನುಂಗಲು ವಿಷ್ಣು ಮತ್ಸ್ಯಾವತಾರ ತಳೆಯ ಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯವೇ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಸುಮಥನನ್ನು ಮೀನಾಗಿ ವಿಷ್ಣು ಕೊಂದರೂ ದೈತ್ಯ ಸಂತಾನದವರು ಈ ಹಗೆ ಸಾಧಿಸಲು ಮೀನಿನ ಕುಲವನ್ನೇ ನಿರ್ಮೂಲನ ಮಾಡಲು, ಆನಂತರ ಮೀನನ್ನು ಹಿಡಿಹಿಡಿದು ತಿನ್ನಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು. ವಿಷ್ಣು ಹೀಗೆ ಭೂಲೋಕದ ಜನರಿಗೆ ಮೀನು ತಿನ್ನಲು ಅರ್ಥಾತ್ ಮಾಂಸಾಹಾರ ಮಾಡಲು ಕಲಿಸಿದ. ಆನಂತರ ಮಾಂಸಾಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ಮಾನವ ಪ್ರಾಣಿ, ಪಕ್ಷಿ, ಮೀನಿನ ಬೇಟೆಗೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದನು. ಇದು ಪ್ರಾಣಿ ವಧೆಗೆ ಮೂಲವಾಯಿತು. ಪ್ರಾಣಿ ವಧೆ ಮಾಡಲು ಕಲಿಸಿದ ವಿಷ್ಣು ತನ್ಮೂಲಕ ದೊಡ್ಡ ಅಪರಾಧ ಮಾಡಿದ್ದಾನೆ ಎಂದಿದ್ದಾರೆ ವಿಠಲ ಹೆಗ್ಡೆ.

ಕೂರ್ಮಾವತಾರ: ಕ್ಷೀರಸಾಗರವನ್ನು ಮಥಿಸಬೇಕಾದಾಗ ಮಂದರಾದ್ರಿ ಕಡಗೋಲಾದರೆ ಮಹಾಶೇಷ ಕಡಗೋಲಿನ ಹಗ್ಗವಾದ. ಸುರರು ಒಂದು ಕಡೆ, ಇನ್ನೊಂದೆಡೆ ಅಸುರರು ಕ್ಷೀರಸಾಗರವನ್ನು ಮಥಿಸತೊಡಗಿದರು. ಮಂದರಾದ್ರಿ ಕ್ಷೀರಸಾಗರದಲ್ಲಿ ಮುಳುಗದಂತೆ ವಿಷ್ಣು ಕೂರ್ಮಾವತಾರ ತಾಳಿ, ತನ್ನ ಬೆನ್ನ ಮೇಲೆ ಮಂದರಾದ್ರಿಯನ್ನು ಹೊತ್ತುಕೊಂಡ.

ಕ್ಷೀರಸಾಗರವನ್ನು ಮಥಿಸುವಾಗ ಸಮುದ್ರಗರ್ಭದಲ್ಲಿದ್ದ ಕಾಮಧೇನು, ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷ, ಉಚ್ಚೈಶ್ರವಸ್ಸು, ಐರಾವತ, ಚಂದ್ರ, ಲಕ್ಷ್ಮೀ, ವಿಷ (ಮದಿರೆ) ಅಮೃತ ಹುಟ್ಟಿಕೊಂಡಿತ್ತು. ಇಂದು ಕೋಟ್ಯಾವಧಿ ಜನರ ಮನೆಮಾರು ಗುಂಡಾಂತರ ಆಗಲು ಮತ್ತು ಜನರ ಬಾಳ್ವೆ ದುಃಖ ಸಂಕಷ್ಟಗಳಿಗೀಡಾಗಲು ಮದಿರೆ ಕಾರಣ ಎಂದಿರುವ ಮಟ್ಟಾರು ವಿಠಲ ಹೆಗ್ಡೆಯವರು ಸಾಗರದ ಗರ್ಭದಲ್ಲಿದ್ದ ಮದಿರೆಯನ್ನು ಮೇಲೆತ್ತಿ, ಲೋಕದ ಜನತೆಗೆ ಸುರೆ ಎಂದರೆ ಇದೆಂದು ತೋರಿಸಿಕೊಟ್ಟು ಸುರೆ ಕುಡಿಯಲು ಕಲಿಸಿದಾತನೇ ಕೂರ್ಮಾವತಾರ ತಳೆದ ವಿಷ್ಣು ಎಂಬ ಆರೋಪವನ್ನು ಆತನ ಮೇಲೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ವರಾಹಾವತಾರ: ವಿಷ್ಣುವಿನ ವೈಕುಂಠದ ದ್ವಾರ ಪಾಲಕರಾದ ಜಯವಿಜಯರು ಸಪ್ತರ್ಷಿಗಳ ಶಾಪದ ಫಲವಾಗಿ ಹಿರಣ್ಯಾಕ್ಷ, ಹಿರಣ್ಯ ಕಶ್ಯಪ ಎಂಬ ದೈತ್ಯರಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿದರು. ಹಿರಣ್ಯಾಕ್ಷ ಭೂದೇವಿಯನ್ನು ಅಟ್ಟಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿ, ಸೆರೆಹಿಡಿದು ಇಟ್ಟ. ಭೂಮಿದೇವಿಯನ್ನು ಆತನ ಸೆರೆಯಿಂದ ವಿಮೋಚಿಸಲು ವಿಷ್ಣು ವರಾಹಾವತಾರವನ್ನು ತಳೆದ. ಹಿರಣ್ಯಾಕ್ಷನನ್ನು

ಕೊಂದು ಭೂಮಿಯನ್ನು ದಾಡೆಯಿಂದ ಎತ್ತಿಕೊಂಡು ಬಂದ. ಭೂಮಿಯನ್ನು ದಾಡೆಯಿಂದ ಅಗೆದು ಬೆಳೆ ಹೊಲಗಳ ನಾಶಗೈವ ಅಂದಿನ ಗುಣ ನಂತರ ಹಂದಿ ಸಂತಾನದಲ್ಲಿ ಉಳಿದುಕೊಂಡಿದೆ. ಹೀಗೆ ಮಾನವನ ಶ್ರಮದ ಫಲವನ್ನು ಉಣ್ಣಲು ದೊರೆಯದಂತೆ ಹಂದಿಕುಲಕ್ಕೆ ಬೆಳೆ ಹಾವಳಿ ಗೈಯುವದನ್ನು ಕಲಿಸಿದಾತನೇ ವಿಷ್ಣು ಎಂದು ಮಟ್ಟಾರು ವಿಠಲ ಹೆಗ್ಡೆಯವರು ಆರೋಪಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ನರಸಿಂಹಾವತಾರ: ಡಾರ್ವಿನ್ ತತ್ವದಂತೆ ಆದಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಣಿ ಆಗಿದ್ದ ಮಾನವ ಕ್ರಮೇಣ ಇಂದಿನ ರೂಪಕ್ಕೆ ಬಂದ. ವಿಷ್ಣು ಕೂಡಾ ಡಾರ್ವಿನ್ ತತ್ವದಂತೆ ಬೆಳೆದ ಎಂದಿರುವ ಮಟ್ಟಾರು ವಿಠಲ ಹೆಗ್ಡೆಯವರು, ಮೀನಾಗಿ, ನಂತರ ಆಮೆಯಾಗಿ, ಆಮೇಲೆ ಹಂದಿಆದ. ನಾಲ್ಕನೇ ಅವತಾರದಲ್ಲಿ ವಿಷ್ಣು ಅರ್ಧ ಪ್ರಾಣಿ ಮತ್ತು ಅರ್ಧ ಮನುಷ್ಯನಾದ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ.

ತನ್ನ ಸೋದರನನ್ನು ಕೊಂದ ಶ್ರೀ ಹರಿಯನ್ನು ಆನಂತರ ಹಿರಣ್ಯಕಶಿಪು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತಾ ಬಂದ. ತನ್ನ ಪುತ್ರ ಪ್ರಹ್ಲಾದ ಹರಿ ಎನ್ನದೆ ಹರ ಎಂದೇ ಹೇಳುವಂತೆ ತಾಕಿತ್ತು ಮಾಡಿದ. ಆದರೆ ಪ್ರಹ್ಲಾದನ ಜಪ ಮಾತ್ರ ಹರಿ ಹರಿ ಎಂದೇ ಆಗಿತ್ತು. ಪ್ರಹ್ಲಾದನನ್ನು ಉಳಿಸಲು ವಿಷ್ಣು ನರಸಿಂಹಾವತಾರ ತಾಳಿ ಕಂಬದ ಮರೆಯಲ್ಲಿ ನಿಂತು ಮೋಸದಿಂದ ಹಿರಣ್ಯಕಶಿಪುವನ್ನು ಕೊಂದು ಭೂಲೋಕದ ತಂದೆ ಮಕ್ಕಳೊಳಗೆ ವೈರತ್ವ ಹುಟ್ಟಿಸಿದ. ಅಣ್ಣ ತಮ್ಮಂದಿರ ಜಗಳ, ತಂದೆ ಮಕ್ಕಳ ಜಗಳ ಕುಟುಂಬ ದ್ವೇಷವನ್ನು ಈ ಭೂಲೋಕದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿಸಿದಾತನೇ ಆ ಮಹಾ ವಿಷ್ಣು ಎಂದು ವಿಠಲ ಹೆಗ್ಡೆಯವರು ಆರೋಪಿಸುತ್ತಾರೆ.

ವಾಮನಾವತಾರ: ದಿತಿ ಅದಿತಿ ಎಂಬ ಅಕ್ಕ ತಂಗಿಯರ ಮಕ್ಕಳೇ ದೇವತೆಗಳು ಮತ್ತು ರಾಕ್ಷಸರು. ವಿಷ್ಣು ಯಾವಾಗಲು ದೇವತೆಗಳ ಪಕ್ಷಪಾತಿ ಆಗಿ ರಾಕ್ಷಸರನ್ನು ದ್ವೇಷಿಸುತ್ತಿದ್ದ. ವಿಷ್ಣುವಿನಲ್ಲಿ ಸಮಾನತೆ ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲ. ಕೆಲವರನ್ನು ಕಪ್ಪಾಗಿ ಕೆಲವರನ್ನು ಬಿಳಿಯಾಗಿಸಿ, ಶ್ರೀಮಂತರನ್ನಾಗಿ ಕೆಲವರನ್ನು, ಬಡವರಾಗಿ ಹಲವರನ್ನು ಹುಟ್ಟಿಸಿದ ವಿಷ್ಣು ಮಹಾ ಪಕ್ಷಪಾತಿ ಎಂದೆ ವಿಠಲ ಹೆಗ್ಡೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಸಮುದ್ರಮಥನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದ ಅಮೃತವನ್ನು ಕೂಡಾ ದೇವತೆಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಅವರು ಅಮರರಾಗಿರುವಂತೆ ಮಾಡಿದಾತನೇ ಆ ವಿಷ್ಣು. ಹೀಗೆ ದಾಯಾದಿ ಮತ್ಸರವನ್ನು ದೇವತೆ ರಾಕ್ಷಸರ ನಡುವೆ ಹುಟ್ಟಿಸಿದ ವಿಷ್ಣು ದೈತ್ಯಕುಲದ ಸದ್ಧರ್ಮಿ ರಾಜ ಬಲಿಯನ್ನು ಸ್ವರ್ಗ ಪ್ರವೇಶಿಸದಂತೆ ತಡೆಯಲು ಮತ್ತು ಆತನ ಶಿರದ ಮೇಲೆ ಪಾದವಿರಿಸಿ ಆತನನ್ನು ನರಕಕ್ಕೆ ದೂಡಲು ವಾಮನಾವತಾರ ತಳೆದ. ಚಿಕ್ಕ ವಾಮನ ಮೂರ್ತಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಮಾಣಿಯಾಗಿ ಛದ್ಮವೇಷ ಹಾಕಿ ಬಂದ ವಿಷ್ಣು ಬಲಿ ರಾಜನನ್ನು ಮೋಸದಿಂದ ನರಕಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿದ ಎಂದು

ವಿಠಲ ಹೆಗ್ಡೆಯವರು ಆರೋಪಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಛದ್ಮವೇಷ ಹಾಕುವುದು ಅರ್ಥಾತ್ ಇಂದ್ರಜಾಲ ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಭೂಲೋಕಕ್ಕೆ ಕಲಿಸಿದಾತನೇ ಆ ವಿಷ್ಣು. ಇಂದ್ರಜಾಲ ಎಂದರೆ ಕಣ್ಣುಕಟ್ಟು ವಿದ್ಯೆ. ಇತರರು ಮೋಸಹೋಗುವ ವಿದ್ಯೆ. ಮೋಸವೇನೆಂದೇ ತಿಳಿಯದ ಭೂಲೋಕದ ಜನಕ್ಕೆ ವಾಮನಾವತಾರದ ಮೂಲಕ ವಿಷ್ಣು ಕಲಿಸಿದನೆಂದು ಹೆಗ್ಡೆಯವರು ಆತನನ್ನು ಆರೋಪಿಯನ್ನಾಗಿಸಿ ಕೋರ್ಟಿಗೆಳೆದಿದ್ದಾರೆ.

ಪರಶುರಾಮಾವತಾರ:- ಗಂಧದ ಮರ, ನಿಧಿ, ಕೊಪ್ಪರಿಗೆ ಯಾರ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಇರಲಿ, ಅದು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಸೇರಿದೆ. ಅದರ ಮೇಲೆ ಖಾಸಗಿ ಒಡೆತನ ಕಾನೂನು ಬಾಹಿರ. ಈಗ ಸರಕಾರ ಇದ್ದರೆ ಹಿಂದೆ ರಾಜರು ಇರುತ್ತಿದ್ದರು. ಜಮದಗ್ನಿ ಮುನಿ ಆಶ್ರಮದಲ್ಲಿ ಕಾಮಧೇನು ಇತ್ತು. ಇದನ್ನು ನೋಡಿದ ರಾಜ ಕಾರ್ತಿವೀರ್ಯನು ಅದನ್ನು ಅಪಹರಿಸಿ ಜಮದಗ್ನಿ ಮುನಿಯ ಕೋಪಕ್ಕೆ ಈಡಾಗಿ ಕೊಲ್ಲಲ್ಪಟ್ಟನು. ಪ್ರತೀಕಾರವಾಗಿ ರಾಜನ ಮಕ್ಕಳು ಜಮದಗ್ನಿಯನ್ನು ಕೊಂದರು. ಈ ಕೋಪದಲ್ಲಿ ಜಮದಗ್ನಿಯ ಪುತ್ರ ಪರಶುರಾಮನು (ಈತನೇ ತುಳುನಾಡನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿದವನು) ಇಪ್ಪತ್ತೊಂದು ಬಾರಿ ಭೂಮಂಡಲವನ್ನು ಸುತ್ತಿ ಕ್ಷತ್ರಿಯ ಕುಲವನ್ನೇ ಸಂಹಾರಮಾಡಿದ. ಆಗ ಆಳುವ ರಾಜರಿಲ್ಲದೆ ಬಂಜರು ಬಿದ್ದ ರಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ಪರಶುರಾಮನು ಭೂಸುರರಿಗೆ ಧಾನ ಮಾಡಿ ಭೂಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಜಾತಿ ಜಗಳ ಸೃಷ್ಟಿಸಿದನೆಂದು ಮಟ್ಟಾರು ವಿಠಲ ಹೆಗ್ಡೆಯವರು ವಿಷ್ಣುವಿನ ಮೇಲೆ ಆರೋಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ರಾಮಾವತಾರ:- ವಿಷ್ಣು ರಾಮನಾಗಿ ಅಯೋಧ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದ. ರಾಮನ ತಂದೆ ದಶರಥನು ಕೈಕೆಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದ ಭಾಷೆ ಪಾಲಿಸುವ ನೆಪದಲ್ಲಿ ರಾಮನು ಹದಿನಾಲ್ಕು ವರ್ಷ ಕಾಡಿಗೆ ಹೋಗಿ ಅಯೋಧ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಜಾಹಿತವು ಮಣ್ಣುಪಾಲಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣೀಭೂತನೆಂದು ಕರೆಸಿಕೊಂಡ. ಹೀಗೆ ಕರ್ತವ್ಯಚ್ಯುತನಾದ ರಾಮನ ಸುಂದರ ರೂಪಕ್ಕೆ ಮರುಳಾದ ಶೂರ್ಪನಖಿಯ ಕಿವಿ, ಮೂಗು, ಮೊಲೆ ಕತ್ತರಿಸುವಂತೆ ಲಕ್ಷ್ಮಣನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿ ಆಕೆ ಬಳಿಕ ಯಾರನ್ನೂ ಮದುವೆ ಆಗದಂತೆ ಕುರುಪಿಯನ್ನಾಗಿಸಿದ.

ಶೂರ್ಪನಖಿಯ ಬದಲು ಕೈಕೆಯ ನಾಲಿಗೆ ಕತ್ತರಿಸುತ್ತಿದ್ದರೆ ರಾಮನಿಗೆ ಕಾಡಿಗೆ ಹೋಗುವ ತೊಂದರೆಯೂ ಇರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ರಾವಣ ಸಾಬೀತಾಗಿ ಅವನ ಪಾಡಿಗೆ ಲಂಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಜಾಪರಿಪಾಲನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ. ಅಯೋಧ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ರಾಮರಾಜ್ಯ ಎಂದೋ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಲಂಕಾದಹನ ನಡೆಯುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ, ದೈತ್ಯಕುಲ ಅಳಿಯುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ದಶರಥ ಸಾಯುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಸೀತೆಗೆ ಅಪವಾದ ಬರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ, ವಾಲ್ಮೀಕಿ ಆಶ್ರಮದಲ್ಲಿ ಆಕೆಯ ಹೆರಿಗೆ ನಡೆಯಬೇಕಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಶೂರ್ಪನಖಿಗೂ ಸುಂದರ ರೂಪದ ಗಂಡು ವರನಾಗಿ

ಸಿಗುತ್ತಿದ್ದ. ಹೀಗೆ ರಾಮಾವತಾರ ತಳೆದ ವಿಷ್ಣು ಮಾಡಿದ ಒಂದು ತಪ್ಪಿನಿಂದ ನೂರು ಗಂಡಾಂತರಗಳನ್ನು ಈ ಭೂಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಸೃಷ್ಟಿಸಿದ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಪ್ರಜಾಹಿತ ಧಿಕ್ಕರಿಸಿದನೆಂಬ ಆರೋಪವನ್ನು ಮಟ್ಟಾರು ವಿಠಲ ಹೆಗ್ಡೆಯವರು ವಿಷ್ಣುವಿನ ಮೇಲೆ ಹೊರಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಕೃಷ್ಣಾವತಾರ:- ಕೃಷ್ಣಾವತಾರ ತಳೆದ ವಿಷ್ಣುವು ಮಾಡಿರುವ ಅನ್ಯಾಯಗಳಿಗೆ ಇತಿಮಿತಿ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಮಟ್ಟಾರು ವಿಠಲ ಹೆಗ್ಡೆಯವರ ಆರೋಪ. ಗೋಪಕನ್ಯೆಯರ ಕಾಯಕದ ಫಲ ಹಾಲು, ಬೆಣ್ಣೆ, ಮೊಸರನ್ನು ಕದ್ದು ತಿಂದ ಕೃಷ್ಣ ಮಾವ ಕಂಸವನ್ನು ವೃಥಾ ಕೊಂದ. ಕೆರೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಗೋಪ ಕನ್ಯೆಯರ ವಸ್ತ್ರಾಪಹರಣಗೈದು ಮಾನಹಾನಿ ಮಾಡಿದ. ಹದಿನಾರು ಸಾವಿರ ಗೋಪಕನ್ಯೆಯರ ಗಂಡನಾಗಿ ಬೇರೆ ಗಂಡುಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಮದುವೆಯಾಗದಂತೆ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳ ಬರ ಸೃಷ್ಟಿಸಿದ. ಪಾಂಡವರ ಪಕ್ಷಪಾತಿಯಾಗಿ ಕುರುಕ್ಷೇತ್ರ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಕಾರಣೀಭೂತನೆನಿಸಿದ. ಭೀಷ್ಮ, ದ್ರೋಣಾದಿಗಳನ್ನೂ, ಕರ್ಣ, ದುರ್ಯೋದನಾದಿಗಳನ್ನೂ ಕೊಲ್ಲಿಸಿ ಗುರುದ್ರೋಹ, ಬಂಧು ದ್ರೋಹವೆಸಗಿದ. ಕೃಷ್ಣನ ಇಷ್ಟೆಲ್ಲ ಮಹಾಪರಾಧದ ಎದುರು ಎರಡನೇ ಜಾಗತಿಕ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಕಾರಣನೆನಿಸಿದ್ದ ಹಿಟ್ಲರನೆಸಗಿದ್ದ ತಪ್ಪುಗಳು ಏನೇನೂ ಅಲ್ಲವೆಂದು ಹೆಗ್ಡೆಯವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಬೌದ್ಧಾವತಾರ:- ತ್ರಿಪುರದಲ್ಲಿ ನೆಲಸಿದ್ದ ಪ್ರಬಲರಾಗಿದ್ದ ದೈತ್ಯರನ್ನು ಋಜು ಮಾರ್ಗದಿಂದ ಸಂಹರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ತ್ರಿಪುರದ ನಾರಿಯರ ಪತಿವ್ರತಾಧರ್ಮವು ಅಡ್ಡಿಯಾಗಿತ್ತು. ಪತಿವ್ರತಾಧರ್ಮವೇ ತ್ರಿಮೂರ್ತಿಗಳಿಗೆ ದೊಡ್ಡ ತಲೆನೋವಾಗಿತ್ತು. ಛದ್ಮವೇಷದಲ್ಲಿ ಪ್ರಚಂಡನೆನಿಸಿದ್ದ ವಿಷ್ಣು ತ್ರಿಪುರದ ಸುಂದರಿಯರ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಚಂಚಲಗೊಳಿಸಲು ಬೌದ್ಧಾವತಾರ ತಳೆದ ಎಂದರೆ ಬತ್ತಲೆ ನಿಂತ. ಆಗ ತ್ರಿಪುರದ ಸ್ತ್ರೀಯರ ಪತಿವ್ರತಾಧರ್ಮ ಹಾಳಾಯಿತು. ಆಗ ತನ್ನಿಂದ ತಾನೇ ಅವರ ಗಂಡಂದಿರಾದ ದೈತ್ಯರ ಪ್ರಾಬಲ್ಯ ಕುಗ್ಗಿತು. ಶಿವನು ಆಗ ಭೂಮಿಯನ್ನು ರಥವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದ. ಬ್ರಹ್ಮ ಅದರ ಸಾರಥಿಯಾದ. ನಂತರ ತ್ರಿಪುರದ ಮೇಲೆ ಧಾಳಿ ನಡೆಯಿತು. ಕುಟಿಲೋಪಾಯದಲ್ಲಿ ತ್ರಿಪುರ ದಹನವು ತ್ರಿಮೂರ್ತಿಗಳಿಂದಾಯಿತು. ಇದು ಕೂಡಾ ಭೂಮಂಡಲದಲ್ಲಿರುವ ಸ್ತ್ರೀಯರಲ್ಲಿ ಬಹುತೇಕ ಜನರು ಪತಿವ್ರತೆಯರು ಆಗದಿರಲು ವಿಷ್ಣುವಿನ ಬೌದ್ಧಾವತಾರವೇ ಕಾರಣವೆಂದು ವಿಠಲ ಹೆಗ್ಡೆಯವರ ಆರೋಪ.

ಕಲ್ಕ್ಯವತಾರ:- " ಆಡದೆ ಮಾಡುವವನು ರೂಢಿಯೊಳಗುತ್ತಮನು" ಎಂಬ ಗಾದೆಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ತನಗೆ ಕಲ್ಕ್ಯವತಾರದ ಯೋಗವಿದೆ ಎಂದು ಮುಂದಾಗಿ ವಿಷ್ಣು ಹೇಳಿರುವುದರಿಂದ ಇದು ಕೂಡಾ ಆತನಿಗೇ ತಿರುಗೇಟು ಆದೀತೆಂದು ಅನುಮಾನ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತಾರೆ ಮಟ್ಟಾರು ವಿಠಲ ಹೆಗ್ಡೆಯವರು. ಹಿಂದಿನ ಒಂಭತ್ತು ಅವತಾರಗಳಲ್ಲಿ ಎಂತೆಂತಹ ಮೋಸ ಮಾಡಿದ್ದಾನೆ

ಆ ಮಹಾ ವಿಷ್ಣು ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಹಾಗಿರುವಾಗ ಕಲ್ಕ್ಯವತಾರದಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ವಿಷ್ಣುವಿನಿಂದ ಮೋಸ ಆಗಲಾರದೆಂದು ಹೇಗೆ ನಂಬೋಣ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ ಅವರು. ಆಧುನಿಕ ಯುದ್ಧ ಎಂದರೆ ಬಾಂಬು, ವಿಷಗಾಳಿ, ಸಾವಿನ ವಿಕಿರಣ. ನಿಮಿಷ ಮಾತ್ರದಲ್ಲಿ ಕೋಟಿಗಟ್ಟಲೆ ಜನರನ್ನು ಕೊಲ್ಲುವ ಶಕ್ತಿಯು ನಮ್ಮ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳಿಗಿರುವಾಗ ವಿಷ್ಣುವಿನ ಕಲ್ಕ್ಯವತಾರ ನಮಗೆ ಏಕೆ ಬೇಕು ಎಂದು ವಿಠಲ ಹೆಗ್ಡೆಯವರ ಪ್ರಶ್ನೆ.

'ಮದ್‌ಮಾಳತ್ತ್ ಮದ್‌ಮಾಯೆ' ಮಲ್ಲ ಕತೆ

'ಮದ್‌ಮಾಳತ್ತ್ ಮದ್‌ಮಾಯೆ' ಮಲ್ಲ ಕತೆನ್ 1933ಟ್ ಮಟ್ಟಾರು ವಿಠಲ ಹೆಗ್ಡೆರ್ ಬರೆತೆರ್. ಪಣೆಯಾಡಿದರೆನ ತುಳುಸಾಹಿತ್ಯ ಮಾಲೆಡ್ ಅಚ್ಚಾತಿನ ಬೂಕುಡು 32 ಪುಟ ಉಂಡು. ಮಲ್ಲ ಕತೆ ಉಂದೆನ್ ಯಾನ್ ಮೂಜನೇ ಒಂಜಂಶ ಕಿನ್ಯ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಹೆಗ್ಡೆರೆನ ಪಾತೆರೊಡೇ ಮುಲ್ಪ ಕೊರ್ತೆ.

"ಏರೆ ಸಾವುಗು ಏರ್ ತರೆದತ್ತೊರ್ನ್ನು ಪನಿ? ಮೊಕುಲು ಕಾರ್ ಮಿತ್ತ್ ತರೆ ತಿರ್ತ್ ಮಳ್ತಿನಾಂಡಲ ಇರೆಗ್ ಒಂಜಿ ಪೊದು ಸಾಟೆ ಆವಂದ್‌ಂತರಾ? ಅರಿಬಾರ್ ಇತ್ತ್‌ಂಡ ಎಲಿಪೆರ್ಗುಡೆ ಕಡಮೆನಾ?" ಇಂದೆರ್ ದಲಾಲಿ ಕಾಂತು ಸೆಟ್ರ್ 60 ವರ್ಸದ ಕೊರಗ ಸೆಟ್ರೆಡ. ಕೊರಗ ಸೆಟ್ರ್ ಮೀಸೆ ಪೂಜುನಯ್ಯೇ ಇತ್ತೆರ್. ತೂಪಿನಗಲೆಗ್ ಕೊರಗ ಸೆಟ್ರೆನ ಪಂದ್ರ್ ಮೀಸೆದ ಕೊಡಿಟ್ ನೇಲುನ ಬಚ್ಚಿರೆದುಬ್ಬಿದ ಪನಿಕುಲು ಬೊಳ್ಳಿದ ಸರಿಗೆಲೆಗ್ ಮುತ್ತು ಸುರಿದಿನಲ್ಕ ತೋಜಿನಂಡಲಾ ಆರ್ ಮಾತ್ರ ಅದಗ ನೇಲ್ಯ ಆಲೋಚನೆಡ್ ಇತ್ತೆರ್.

"ಎನ್ನಲ್ಕ ಉಪ್ಪು ಆನ್ ತಿಕ್ಕುನಾಂಡ ರಡ್ಡಾ ನಾಲಾ ಸಾರ ಕೊರ್ದು ಪೊಣ್ಣು ಕೊರ್ಪೆರ್" ಇಂದ್‌ದ್ ಬುಸ್ಸ ಸುಯಿಂಪೆರೆ ಸುರುಮಲ್ತೆರ್ ಕೊರಗ ಸೆಟ್ರ್. ಕಾಸ್‌ಗಾದ್ ಕಯ್ಯಾಸ ತೂಪಿ ಕೊರಗ ಸೆಟ್ರೆ ಮೂಕುದ ಬಲ್ಲ್ ಉಪ್ಪುನು ದಲಾಲಿ ಕಾಂತು ಸೆಟ್ರೆ ಕಯ್ಯ್. ಆಯಿನೆಡ್ಡಾವರ ಕಾಂತುಸೆಟ್ರ್ ದತ್ತ್ ಇಂದ್‌ಂಡ ದತ್ತ್, ಬಲತ್ತ್ ಇಂದ್‌ಂಡ ಬಲತ್ತ್ ಮಾದಯಿನಂಚಿ ಮಾದರೆ ನಮ ಕೊರಗ ಸೆಟ್ರ್ ತಯಾರ್. ಕೊರಗ ಸೆಟ್ರೆಗ್ ದಾರೆದ ನೀರ್‌ಡ್ ಕೈ ಚಂಡಿ ಆಪಿನಿಂದ್‌ಂಡ ನಿತ್ಯದ ವಣಸ್‌ಗ್ ಕೈ ಚಂಡಿ ಆಪಿನಾತೇ ಸುಲಭ. "ಒಯ್ಕ್‌ಲಾ ಯಾನ್ ಎಲ್ಲಂಜಿ ಬತ್ತಿನಾಯೆ ಪನ್ಪೆ," ಇಂದ್‌ದ್ ಲಕೊಂದು ಪೋಯೆರ್ ಕಾಂತು ಸೆಟ್ರ್.

ಪೇರ್ದಳ್ಳಿಡ್ ಕೊರಗ ಸೆಟ್ರೆನ ಕೀರ್ತಿ ನಾಚಿಕೆ ಮುಳ್ಳಿದಲ್ಕ ಊರುಕೊಡೀಕಡೆ ಪಬೊರ್ಂದು ಬತ್ತಿನೆ 'ಕೊರಗ' ಇನ್ಪಿ ಭಾಗ ಅಡಗ್‌ದ್ ಬೀಲ ಕರಯಿ ತಪ್ಪರಂಟೆದ ನಮೂನೆಡ್ 'ಸೆಟ್ರ್' ಇನ್ಪಿ ಅಯ್ತ್ ಮಂಡೆ ಮಾತ್ರ ಒರಿಂಡ್. ಕೊರಗ ಸೆಟ್ರೆಗ್ ಪೋಯಿ, ಊರ್ಪ ಪಂಚೇತಿಗೆಲು, ಮುನ್ಸಿಫ್ ಕೋರ್ಟುಗು ಪೊಗ್ಗಿ ವ್ಯಾಜ್ಯೊಲೆ ನಮೂನೆಡ್

ಸರ್ತಿಸರ್ತಿಗ್‌ಲಾ ಪಿರಬೂರೊಂದು ಬತ್ತ್‌ದ್, ರಡ್ಡ್ ಮೂಜಿ ವರ್ಸ ಆಯುಷ್ಯ ಪಡೆವೊನ್ನವುಲಾ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್.

ತೂಪಿದೇಕಿಡ್ ಕೊರಗಶೆಟ್ರೆಗ್ ಇಸೆ ಅಜಿಪ ಅಜಿಪತ್ತೈಯ್ನೆಡ್ಡ್ ಕಡಿಮೆ ಆವಂದ್. ಕಿನ್ನಿ ಪ್ರಾಯೊಡು 'ಒಂಜೇ ಆಣ್ ಮಿತ್ತ್‌ದ ಗುರ್ಕಾರೆ' ಆಯಿನ ಕೊರಗ ಶೆಟ್ರ್‌ಗ್ ಯಾನ್ ದುಂಬು ತಾನ್ ದುಂಬು ಇಂದ್‌ದ್ ಮೇಲ್‌ಡ್ಡ್ ಮೇಲ್‌ಡ್ಡ್ ಪೊಣ್ಣು ಕೊರ್ಪಿನಗುಲು ದಿಂಜ ಜನ ಇತ್ತೆರ್. ಅದಗ ಮದ್‌ಮೆದ ಮಾರ್ಕೆಟ್‌ಡ್ ಭಾರಿ ಪಿರ್ಯದ ಧಾರಣೆಡ್ ನಮ ಶೆಟ್ರ್ ಏಲಂ ಆದ್ ಪೋಯೆರ್.

ಒಂತೆ ವರ್ಸದದಗ ಒವ್ವ ಒಂಜಿ ಕಾಯಿಲೆಡ್ ಕೊರಗ ಶೆಟ್ರೆ ಬುಡೆದಿ ತೀರ್ದ್‌ಪೋಯಿ ಕಾಲೊಡು ಲಕಿನ ಮಲ್ಲ ಗೊಬ್ಬು ಇಂದ್‌ಂಡ ಶೆಟ್ರೆಗ್ ಪೊಣ್ಣು ಕೊರ್ಪ ಇನ್ನಿನಗಲೆನ ಮೇಲಾಟ. ಶೆಟ್ರೆನ ರಡ್ಡ್ ಮದ್‌ಮೆಲ್ಲಾ ದೊಡ್ಡುಡು ಕುದ್ದುದು ದೊಡ್ಡುಡು ಲಕಿಮಲ್ಲ ಪ್ರಸಂಗೊಲು.

ಸೆಟ್ರೆ ಗ್ರಹಚಾರ ದೋಷೊಡು ಅರೆನ ರಡ್ಡನೆ ಬೊಡೆದಿಗ್ ಒಂಜಿ ಆಕಸ್ಮಿಕ ಕಾಯಿಲೆ. (ಸೆಟ್ರ್ ತೊರ್ತ್‌ದ್ ಕೆರಿನ ಇನ್ನಿ ಸುದ್ದಿದ ದುರ್ವಾಸನೆ ಅಲ್ಪಲ್ಪ ಲಕ್‌ಂಡಲಾ ಅರೆನ ಬೊಕ್ಕಸದ ಬೊಲ್ದು ಪೂತ್ತ ಪರಿಮಳೊಗು ಅವು ಎದುರು ಉಂತಾ?) ಅಯ್‌ಡ್ಡ್ ಬೊಕ್ಕ ಸೆಟ್ರ್ ತೂಪಿನಗಲೆಗ್ ಆತೊಂಜಿ ಪೊರ್ಲುದ ಪೊದ್ದನಲ್ಕ ತೋಜಿಜೆರ್.

ಇಂಚಾದ್ 'ಕೊರಗ ಸೆಟ್ರೆಗ್ ಕೊರಿ ಪೊಣ್ಣು ಸಯ್ಯುಂಡು' ಇಂದೊಂದು ಒರಿಯೊರಿಯೇ ಪೋಡಿದ್ ಪಿರಜಾರ್ರೆ ಸುರು ಆಂಡ್. ಸೆಟ್ರೆನ್ ತೂದು ಪಿರಜಾರಿನಲ್ಕನೇ ಅರೆದೊಡ್ಡುನು ತೂದು ದುಂಬು ನೂರು ಜನೊಕ್ಕುಲು ಇತ್ತ್‌ಜೆರ್ ಇಂದ್‌ದತ್ತ್. ಆಂಡಲಾ ಅಂಚಿನಗೆಲೆಗ್ ಒಂಜಿ ಪೋಡಿಗೆ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. "ಇಂಬೆ ವಾ ಜನಯಾ? ಪೊಣ್ಣು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಆತ್‌ಂಡ ಕಲ್ಲ್‌ಕಟ್ಟ್‌ದ್ ನೀರ್‌ಗೇ ಪಾಡ್ದುವೆನೆ?" ಇಂದ್‌ದ್ ಏರಾಂಡಲ ಪಣುವೆರ್ ಪನ್ಪಿ ಪೋಡಿಗೆ. ಅಂಚಾದ್ ಅಂಚಿನಗುಲ್ಲಾ ದುಂಬು ಪಿರ ತೂಪಿನಯ್ಯೇ ಇತ್ತೆರ್.

ಕೊರಗ ಸೆಟ್ರ್ ಇಸೆ ದಲಾಲಿ ಕಾಂತುಸೆಟ್ರೆನ್ ಪಸಿಯೆರ್. ವ್ಯಾಜ್ಯ ಲಡಯಿದ ಕಲೊಟು ನಮ ಕೊರಗ ಸೆಟ್ರ್ ಎಂಚನಾ, ಪೊದು ಸಂಬಂಧದ ಕಲೊಟು ಅಂಚೆನೇ ಕಾಂತುಸೆಟ್ರ್. ಆರ್ ಆ ಸರ್ತಿ ತಾನ್ ಕಲ್ಪಿ ವಿದ್ಯೆ ಪೂರಾ ತೋಜದ್ ಕೊರಗ ಸೆಟ್ರೆನ್ ಮೂಜನೇ ಸರ್ತಿದ ಮದ್‌ಮಾಯೆ ಆಪಿನಲ್ಕ ಮಲ್ತ್‌ದ್, ಈ ಕಷ್ಟದ ರಡ್ಡ್‌ಪಾಲ್ ತಾನ್‌ಲಾ ಹಾಕಿಯೆರ್. ಈ ಸರ್ತಿದ ಸೆಟ್ರೆ ಬುಡೆದಿ ಬಂಗಾರ್ ಪೊಣ್ಣು.

ಮೂಜನೇ ಮದ್‌ಮೆಡ್ಟ್ ದುಂಬು ಕೊರಗ ಸೆಟ್ರೆಗ್ ಬುಡೆದಿ ರಡ್ಡಾತ್‌ಂಡಲಾ ಬಾಲೆದ ಕಣ್ಣ್‌ಡ್ ತೂವಂದೆ ಆರ್ ದಿಂಜ ಕೊರಗ್‌ದಿತ್ತೆರ್. ಕೊರಗ ಸೆಟ್ರೆನ ಮೂಜನೇ ಬುಡೆದಿ ಒಂಜಿ ಪೊಣ್ಣು ಬಾಲೆ ಪೆದ್ದಿಯೆರ್. ಅಂಚೆನೇ ಆರ್‌ಲಾ ಕಡೆಕ್ ದುಂಬುದಗಲೆ ತಾದಿನೇ ಪಸಿಯೆರ್.

ನನ ಪನೊಡ! "ಕೊರಗ ಸೆಟ್ರ್ ಇಂದ್‌ಂಡ ವಿಷತ ಮರ. ಅಯ್ತ ಮುದೆಲ್‌ಗ್ ಏರ್‌ಲಾ ಪೋವಡೆ," ಇನ್ನಿ ರೀತಿಡ್ ಪೊದುತ ಆಸೆದಗುಲು ಒರ್ಯನೊರಿ ಪೋಡ್ಯಾವರೆ ಸುರುಮಲ್ತೆರ್. ಏರ್ ಪೋಡಿಯೆರ್ಡಲಾ ತನ ಕಯ್ತುಲ್ ಕಾರ್ ಪೊಲ್ಲಿದ್ ಬೂರ್ದಿ ಲಕ್ಷ್ಮೀ ಸಾಯೊಡಾಂಡಲಾ ತಾನ್ ಪುಟ್ಟಾಬಿ ಬ್ರಹ್ಮನ್‌ಲಾ ಒಂಜಿ ಕಯ್ ತೂದೇ ಬುಡುವೆ ಇನ್ನಿ ಧೈರ್ಯ ಕೊರಗ ಸೆಟ್ರೆನವು.

ಕೊರಗ ಸೆಟ್ರೆ ಪ್ರಾಯೊನು ತೀರಿನಾತ್ ತೆಂರ್ಟದ್ ಅಜ್ಪ ವರ್ಸದ ಸೆಟ್ರ್ ಪದಿನೆಣ್ಮ ವರ್ಸದ ಪೊಣ್ಣಗ್ ಯೋಗ್ಯ ಕಂಡನ್ಯೆ ಇನ್ನಿನವೆನ್ ರುಜು ಮಳ್ತ್‌ದ್ ನಾಲನೇ ಪೊದು ಪತ್ತಪಾಡ್ದ್‌ನಾರ್ ಕಾಂತುಸೆಟ್ರ್. ಸೆಟ್ರೆಗ್ ಈ ಸರ್ತಿಲಾ ಬದಿ 5000 ಇಂದ್‌ದ್ ನಿರ್ಣಯ. ಕೊರಗ ಸೆಟ್ರೆಗ್ ಈ ನಾಲನೇ ಮದ್ಮೆ ಆದ್ ಒಂತೆ ವರ್ಸದದಗನೇ ಆ ಪೊಣ್ಣುಲಾ ತೀರ್ದ್ ಪೋಂಡು.

ಉಂದೇ ಸಮಯೊಡು ಆ ತಾಲೂಕುದ ಮುಖ್ಯ ಪಟ್ಟಣ ಆದುಪ್ಪು ಮಡಲೂರುಡು 'ಜವ್ವನೆರೆ ಕೂಟ' ಇನ್ನಿ ಪುದರ್ದ ಒಂಜಿ ಮಂಡಲಿ ಲಕ್‌ದ್, ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆ, ಪರ್ಬಲ್ ಇಂಚಿತ್ತಿ ಪಡ್ಕೆ ಅಭ್ಯಾಸಲೆನ್ ಬುಡುಪಾವುನು, ಖಾದಿ ಪ್ರಚಾರ, ದುಂಬುದ ಗೊಡ್ಡು ಆಚಾರಲೆನ ಖಂಡನೆ - ಇಂಚಿನವೆನ್ ಇಡೀ ತಾಲೂಕುಡು ಸುರುಮಳ್ತ್‌ದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಮುಪ್ಪುದ ಮದ್‌ಮೆ, ಜೋಕ್ಲೆ ಮದ್‌ಮೆದ ಖಂಡನೆಲಾ ಅಗಲೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮೊಟ್ಟು ಸೇರ್ದ್ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್.

ಕೊರಗ ಸೆಟ್ರೆಗ್ ಪಸ್‌ದಿನ ಎಳ್ಪನೇ ಮರ್ಲ್ ಇಂದ್‌ಂಡ ಮದ್‌ಮೆದವು ಇಂದ್‌ದ್ ಜವ್ವನೆರೆ ಕೂಟೊಗು ತೆರಿಕೊಡ್ಲೆ, ಅಗುಲು ಈ ರೋಗೊನು ಗುಣಮಳ್ತ್‌ದೇ ಬುಡೊಡು ಇಂದಂದ್ ಸೊಂಟ ಕಟಿಯೆರ್. 65 ವರ್ಸದ ಪರಬೆ ಐನನೇ ಮದ್‌ಮೆ ಮಲ್ತೊಂದು ಏರಾಂಡಲ ಒರ್ತಿ ಜವನ್ದಿನ ಜೀವಮಾನೊನು ಹಾಳ್‌ಮಲ್ಪು ಅನ್ಯಾಯೊನು ಉಂತಪ್ಪವೊಡು ಇನ್ನಿ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಲ್ತೊಂದಿತ್ತಿನ ಅಗುಲು ಕೊರಗ ಸೆಟ್ರೆನ ಭಯಂಕರ ಚರಿತ್ರೆನ್ ಪೋಯಿ ಪೋಯಿನವುಲು ಪಂಡೊಂದು ಮಜ್ಜಿ ರೆಂಕವೊಂದು ಬರ್ರೆ ತೊಡಗಿಯೆರ್.

ಕೊರಗಸೆಟ್ರೆನ ಒರ್ತಿಯೇ ಮಗಳ್, ಮೂಜನೇ ಬೊಡೆದಿನ ಕಾನಿಗೆ ಇಸೆ ಪದಿನೇಳ್ ವರ್ಸದ ಜವನ್ದಿ. ಪುದರ್ ಲಲಿತಾ. ಕಿನ್ನಿಡ್ ಅಲೆ ತಮ್ಮಲೆ ತನ ಇಲ್ಲಡ್ ಸಾಂಕ್‌ದ್

ಬಲಪ್ಪಾದ್, ಅಲೆಗ್ ವಿದ್ಯೆ ಬುದ್ಧಿ, ಸಂಗೀತ, ಪೊಲ್ಲಿಗೆನ್ ಕಲ್ಪಾದ್ "ಸಕಲ ಗುಣ ಸಂಪನ್ನೆ" ಆಪಿನಲ್ಕ ಮಲ್ತ್‌ದೆರ್. ಲಲಿತ ರೂಪೊಡು ಪೊರ್ಲುದ ಪೊಣ್ಣು. ನಯ, ವಿನಯ, ತಾಳ್ಮೆ, ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆದ ಕರಡಿಗೆನೇ ಆದುಲ್ಲಲ್, ತಮ್ಮಲೆ ಇಲ್ಲಡ್ ಸುಖ ಸಂತೋಸೊಡು ಇತ್ತಿನ ಲಲಿತನ್ ಇಸೆ ಕೊರಗ ಸೆಟ್ರ್ ತನ ಇಲ್ಲಗ್ ಲೆಸೊಂದು ಬತ್ತೆರ್.

ಜವ್ವನೆರೆ ಕೂಟೊಡ್ದು ಪಿದಡು "ಪೊಸ ಭಾರತ" ಪತ್ರಿಕೆಗ್ ಕೂಟದ ಉತ್ಸಾಹಿ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ ಮೋಹನ ಸೆಟ್ರ್ ಸಂಪಾದಕೆ ಆದಿತ್ತೆರ್. ಅರೆನ ರೂಪ, ಚಟುವಟಿಕೆ, ಪ್ರತಿಭೆಲೆನ್ ಲಲಿತ ದುಂಬೇ ತೂದು ಪಿಂತೊಲು. ತನ್ನ ಅಪ್ಪನ ಐಸನೇ ಮದ್‌ಮೆನ್ ಉಂತಪ್ಪಾವರೆ ಮೋಹನ ಸೆಟ್ರ್ ಕೊರಿ ಬೋಧನೆ, ಮಲ್ಪು ಸಾಹಸೊಲು ಅಲೆ ಮನಸ್ಸ್‌ಡ್ ಬೇರ್ ಬುಡುದು ಉಂತಿಲೆಕ್ಕ ಬೇತೆ ಒವುಲಾ ಉಂತುಜಿ.

ಒಂಜಿ ದಿನ ಕೊರಗ ಸೆಟ್ರ್ ಮಗಲೆನ ಗದ್ದ ಪೂಜಿದ್, "ಮಗ! ನಿಕ್ಕೊಂಜಿ ಪೊರ್ಲ ಕಂಟ್ ಆನ್ ತೂದು ಬೊವುದೆ" ಇಂದೆರ್. ಲಲಿತ ನಾಚಿಕೆಡ್ ಮಂಡೆ ಅಡಿಕ್ಕ್ ದೀಯೊಲ್ಡ್‌ಲಾ "ಆಣ್ ಏರ್" ಇನ್ನಿ ಸಂಶಯೊಡು ಅಲೆ ತಿಗಲೆ ನಲಿಪರೆ ಸುರು ಆಂಡ್. "ಮಗ! ಪಂರ್ದಲೆ ಬೂಡುದ ದೂಮಣ್ಣ ಹೆಗ್ಡೇರೆ ಮಗೆ ನಾರಾಯಣೆ ನಿನನ್ ಮದ್‌ಮೆ ಆವೊಡಾಯಿನ ಆಣ್. ಐವ್ವ ಐವತ್ತರಡ್ಡ್ ಕೋರ್ಜಿ ಅರಿ ಇಲ್ಲಡುಂಡು" ಇಂದ್‌ದ್ ಸೆಟ್ರ್ ಬಗ್ಗ್‌ದ್ ಲಲಿತ ಮೋನೆಗ್ ನಿಲ್ಕೆರ್. ಲಲಿತ ಮೋನೆ ಬಾಡ್ದ್ ಒಂಜೇ ಒಂಜಿ ಪುಂಡಿ ಆತ್‌ಂಡ್.

"ಅಪ್ಪ! ಯಾನ್ ಇರೆ ಮಗಲ್ ಅಂದ್‌ಡ ಉಂದೊಂಜಿ ವಿಷಯೊಡು ಯಾನ್ ಪಂಡಿನಲ್ಕ ಕೇನೊಡು. ಯಾನ್ ಇದಮುಟ್ಟ ಇರೆ ಪಾತೆರ ಮೀರ್ದಿನಾಲ್ ಅತ್ತ್. ಇರೆ ಮಗಲೆ ಸುಖೊನು ತೂವೊಂದು ಉಪ್ಪೊಡು ಇನ್ನಿ ಮನಸ್ ಇರೆಗ್ ಉಂಡುಡ ಎನನ್ ಜವ್ವನೆರೆ ಕೂಟದ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ಮೋಹನ ಸೆಟ್ರೆಗ್ ಮದ್‌ಮೆ ಮಲ್ತ್‌ದ್‌ಕೊರೊಡು" ಇಂದ್‌ದ್ ಲಲಿತ ಮಂಡೆ ಅಡಿಕ್ ದೀವೊಂದೇ ಪಂಡೊಲು. ಆಳ್ ಈತ್ ಖಂಡಿತೊಡು ಪಾತೆರ್ದ್ ಬುಡಿಯೊಲ್ಡ್‌ಲಾ ತನ ಅಪ್ಪ ಮನಸ್ಸ್‌ಗ್ ಉಂದೆಟ್ಟ್ ಆಪಿ ಬೇನೆನ್ ತೆರಿದಿತ್ತೊಲು.

ಈ ಪಾತೆರ ಕೇಂಡಿನ ಕೊರಗ ಸೆಟ್ರೆಗ್ ಮಗಲೆಗ್ ದಾನೆ ಪನೊಡು ಇಂದ್‌ದ್‌ಲಾ ತೋಜಿಜಿ. "ಎಂಚಿನ ಪಂಡಿನಿ ಮಗ! ಆ ಭಿಕಾರಿಗ್, ಊರು ಹಾಳ್ ಮಲ್ಪೆರೆ ಪಿದಾಡ್ಡಿನ ಆ ಗತಿದಾಂತಿನಾಯಗ್ ನಿನನ್ ಕೊರೊಡ?" ಇಂದ್‌ದ್ ಸೆಟ್ರ್ ಮಗಲೆಗ್ ಗೌಜಿ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ದಿಡ್ಕ ಲಕೊಂದು ಪೋಯಿದ್ರಿಯೆರ್.

ಒಂತೆ ದಿನತ್ತಗನೇ ಊರು ಕೊಡೀಕಡೆ "ಸೆಟ್ರೆ ಮಗಲ್ ಲಲಿತಗ್ ಮೋಹನ ಸೆಟ್ರೆ ಮಿತ್ತ್ ಮನಸ್. ತನ್ನ ಪಗೆನಾಯಗ್ ಪೊಣ್ಣು ಕೊರ್ರೆ ಕೊರಗ ಸೆಟ್ರೆಗ್ ಕುಸಿ ಇಜ್ಜಿ. ಆರ್

ಪಂರ್ದಲೆ ಬೂಡುದ ದೂಮಣ್ಣ ಹೆಗ್ಗಡ್ರೆ ಮಗೆ ನಾರಾಯಣಗ್ ನಿಶ್ಚಯ ಮಲ್ತೆರ್‌ಗೆ. ಬದಿ ಆಜಿ ಸಾವಿರಗೆ. ಕೊರಗ ಸೆಟ್ರೆಗೊಂಜಿ ಪೊದು ನಿಶ್ಚಯ ಆಪನವೇ ತಡ, ಬರ್ಪಿ ತಿಂಗೊಲ್ಡೇ ಮದ್ಮೆಗೆ" ಇನ್ಪಿಗೊವುಜಿ. "ದಾನೆನೇ ಆವಡ್, ಮೋಹನ್ ಸೆಟ್ರ್ ಅತ್ತಾವಂದೆ ಬೊಕ್ಕೊರ್ಯಗ್ ಕೈ ಕೊರ್ಪಿನತ್ತ್, ಎನ ಜೀವ ಕೋರ್ಪಿನಿ" ಇನ್ಪಿನಾತ್ ದೃಢ ನಿಶ್ಚಯೊಡು ಇತ್ತೊಲು ಲಲಿತಾ.

"ಏರೆ ಸಾವುಗು ಏರ್ ತರೆದತ್ತೊನ್ನು? ಮೊಕುಲು ಕಾರ್ ಮಿತ್ತ್ ತರೆ ತಿರ್ತ್ ಮಲ್ತಿನಾಂಡಲ ಕೊರಗ ಸೆಟ್ರೆಗ್ 15 ದಿನತ್ತುಲಯಿ ಪೊದು ಸಾಟೆ ಮಲ್ತ್ ಕೊರ್ಪಿ ಕೆಲಸ ಎನ್ನವು" ಇನ್ಪಿ ಪ್ರತಿಜ್ಞೆ ಪಾಡೊಂದು ಕಾಂತು ಸೆಟ್ರ್ ಪೊಂರ್ಬುವೆರ್. ಊರು ಕೊಡೀಕಡೆ ಉಂದುವೇ ಗೊಪ್ಪಿ.

ಒಂಜಿ ದಿನ ಲಲಿತನ ಒಂಜಿ ಕಾಕಜಿ ಮೋಹನ ಸೆಟ್ರೆಗ್ ಬತ್ತ್ಂಡ್. ಐಟ್ ಆಳ್ ಇಂಚ ಬರೆತಳ್ "ಮೋಹನ ಇನ್ಪಿ ಈ ಮೂಜಿ ಅಕ್ಷರೊಲು 'ಎನ್ನ ಹೃದಯೊಡು' ಪುಟಿನವು. ಈ ಮೂಜಿ ಅಕ್ಷರದ ಈರ್ ಎನ್ನ ಹೃದಯೊಡು ಆರಾಧ್ಯ ಮೂರ್ತಿ ಆದ್ ಉಂತಿನ್ಯೆಡ್ದಾವರ ಎಂಕ್ ಈರ್ ಈತ್ ಸಸಾರ ಆಯರ್. ಯಾನ್ ಈರ್ ಶಿವಾಯಿ ನನ ಒರ್ಯನ ಕೈ ಪತ್ತಯೆ ಇಂದ್‌ದ್ ಶಪಥ ಪಾಡೊಂದೆ. ಈ ಭಾಷೆಗಾದ್ ಎನ್ನ ಜೀವೊನೇ ಈಡ್ ಕೊರ್ತೆ. ಮಿತ್ತ್‌ದ ತೀರ್ಮಾನ ಇರೆನವು."

ಲಲಿತನ ಕಾಕಜಿ ಓದಿ ಮೋಹನ ಸೆಟ್ರೆನ ಕಾಯೊಡು ಉತ್ಸಾಹ ತೋಜಿದ್, ಆರ್ ಲಕೊಂದು ಜವ್ವನೆರೆ ಕೂಟದ ವಿಶೇಷ ಸಭೆಕ್ಕ್ ಪೋಯೆರ್. ದುಂಬೇ ಲಲಿತ ಮಿತ್ತ್ ಮನಸ್ ದೀತಿ ಮೋಹನ ಸೆಟ್ರೆಗ್ ಇಸೆ ಒಂಜಿ ಕಲ್ಲ್‌ಡ್ ರಡ್ಡ್ ಕುಕ್ಕು ತಲ್ಪು ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆದ ಉಪಾಯ ಹೊಳೆಂಡ್. ಅವ್ವೆನ್ ಆರ್ ಜವ್ವೆನೆರೆ ಕೂಟದ ವಿಶೇಷ ಸಭೆತ್ತ ಚರ್ಚೆಗ್ ದೀಯೆರ್.

ಮನದಾನಿ ಒಂಜಿ ಪೊಣ್ಣ ಕೋಡಿದಗುಲು ಬತ್ತ್‌ದ್ ದಲಾಲಿ ಕಾಂತು ಸೆಟ್ರೆನ್ ಪಸಿಯೆರ್. "ಎಂಕಲೆಗ್ ದಿಬ್ಬಣದ ಕರ್ಚಿ, ಪೊಣ್ಣಗ್ ಬಂಗಾರ್ ಒಂಜಲಾ ಬೊಡ್ಚಿ. ಎಂಕಲೆ ಪೊಣ್ಣನೊರ ಸೆಟ್ರ್ ಬತ್ತ್‌ದ್ ತೂವೊಡು," ಇಂದ್‌ದ್ ಪಂಡೆರ್. ಸೆಟ್ರ್‌ಲಾ ಅರೆ ದಲಾಲಿಲಾ ಪೊಣ್ಣು ತೂವರೆ ಪೋಯೆರ್. ಪ್ರಾಯ ಪತ್ತಿರ್ವ ವರ್ಸದುಲಯಿ. ರೂಪೊಡುಲಾ ದೇಕಿಡ್‌ಲಾ ಬಂಗಾರ್‌ದಂಚಿತ್ತಿ ಪೊಣ್ಣು. ಅವುಲೇ ಅಪಗನೇ ಪೊದು ನಿಶ್ಚಯ ಆಂಡ್. ಮದ್ಮೆಗ್ ದಿನ ದೀದ್‌ಲಾ ಆಂಡ್.

ಮದ್ಮೆದಾನಿ ಕೊರಗ ಸೆಟ್ರೆ ಇಲ್ಲದ ಗೊಪ್ಪಿನ್ ಪಂಡ್‌ದ್ ಮುಗ್ಯಂಡ್. ವಾದ್ಯ ಬೇಂಡ್‌ದ ಗೊಪ್ಪಿ, ಜನೊಕ್ಲೆನ ಗಜಿಬಿಜಿಟ್ಟ್ ಕೆಬಿ ಕೆಪ್ಪು! ಆತ್ ಪೊರ್ತಾನಗ ದಿಬ್ಬಣ

ಬತ್ತ್‌ಂಡ್. ಎದುಕೊನುನ ಕಟ್ಟ್‌ಕಟ್ಲೆ ತೀರ್ಂಡ್. ದಿಬ್ಬಣದಗಲೆಗ್ ಕಾಫಿ ಫಲಾಹಾರ ಆಂಡ್. ದಾರೆ ಪದ್ರಾಡ್ ಗಂಟೆಗ್.

"ಜೇವುನು ಅಯ್ತ್ಂಪುಲೆ. ದಾರೆದ ಗಳಿಗೆ ಆಂಡ್‌ಯ" ಇಂದ್‌ದ್ ಊರ್ದ ಪುರೋಹಿತೆರ್ ಎಚ್ಚರಿಗೆ ಕೊರಿಯೆರ್. ಕೈಟ್ ಪಸ್‌ದ್ ಎಂಚೆಂಚ ಲಕ್ಕರೆ ಪಂಡಲಾ ಮದ್‌ಮಾಳ್ ಲಕ್ಕರೆ ಕೇನುಜೊಲು. ಮಂಡೆ ಅಡಿಕ್ಕ್ ದೀವೊಂದೇ ಕುಲ್ಲುದಿತ್ತೊಲು. ಊರ್ದ ಗುರ್ಕಾರೆ ಪರ್ಕ್ ಬಾಯಿ ಜಾರಪ್ಪ ಹೆಗ್ಡೇರೆನ ದಡಿಕ್ ಮದ್‌ಮಾಳ್ ದಿಡ್ಕ ಲಕ್ಕಿಯೊಲು. "ಯಾನ್ ಉಂದೆಟ್ಟೆನೇ ಕುಂಟು ಪಗತ್ತುರುವೆ" ಇಂದ್‌ದ್ ಮದ್‌ಮಾಳ್ ಪಂಡಿನೇ ತಟ್ಟ್ ಒರಿ ಗಾಂಧಿ ಟೊಪ್ಪಿ, ಖದ್ದರ್ ಅಂಗಿ, ಕುಂಟು, ಶಾಲ್ ಕೊನ್ ಬತ್ತ್‌ದ್ ಮದ್‌ಮಾಳೆ ಕೈಟ್ ಕೊರಿಯೆ. ಪೊಣ್ಣು ಅಮಸರಮಸರೊಡು ಸೀರೆ, ರವಕಿ, ಬಂಗಾರ್‌ಲೆನ್ ಗೆತ್ತ್‌ದಕ್‌ದ್ ಕಚ್ಚ ಅಂಗಿ ಪಾಡ್ದ್ ಗಾಂಧಿ ಟೊಪ್ಪಿ ದೀದ್ ಉಂತುಂಡು. "ಉಂದು ಏರ್? ಮೋಹನ ಸೆಟ್ರ್! ಮದ್‌ಮಾಳತ್ತ್ ಮದ್‌ಮಾಯೆ" ಇನ್ನಿಗೊವುಜಿ ಒರಾನೇ ಮದ್ಮೆ ಚಪ್ಪರೊಡು ಲಕ್ಂಡ್.

ಒಂತೆ ಸಮಯದ ತೆಲಿಕೆ, ಬೊಬ್ಬೆ, ಸುರ್ಪಾಟ, ಆರ್ಬಟೆಲೆನ್ ಜವ್ವನೆರೆ ಕೂಟದ ಜವನೆರ್ ಉಂತಪ್ಪಯಿ ಕೂಡ್ಲೇ ಜನೊಕ್ಕುಲು ಕೊರಗ ಸೆಟ್ರೆ (ಐನನೇ ಮದ್‌ಮೆಗ್ ಅಯಿತ ಆದ್ ಕುರ್ಸುಡು ಕುಲ್ದಿನ 65 ವರ್ಸದ ಮದ್‌ಮಾಯೆ) ಕುರ್ಸುದಡೆಗ್ ತೂವನಗ ಅವು ಖಾಲಿ. ದಲಾಲಿ ಕಾಂತು ಸೆಟ್ರೆ ತರೆಲಾ ಒಲ್ಪಲಾ ತೋಜಿಜಿ. ಪೇರ್ದಳ್ಳಿದ ಸೆಟ್ರ್‌ಲಾ ಕಾಣೆ, ಪೊಣ್ಣು ದಲಾಲಿ ಸೆಟ್ರ್‌ಲಾ ಕಾಣೆ. ಸಭೆ ಶಾಂತ ಆಯಿಸಾತ್‌ಗ್ ಮೋಹನ ಸೆಟ್ರೆಗ್‌ಲಾ ಲಲಿತಗ್‌ಲಾ ಅವ್ವೇ ಚಪ್ಪರೊಡು 'ವಂದೇ ಮಾತರಂ' ಬೊಬ್ಬೆ ಲಕ್ಕಾದ್ ಮಾಲೆ ಪಗತೊಂದು ಧಾರೆ ಆಂಡ್.

ಕೃತಿ ವಿಮರ್ಶೆ : ತುಳುನಾಡ್, ನುಡಿತ್ತ ಮಲ್ಲ ಅಭಿಮಾನಿ ಮಟ್ಟಾರು ವಿಠಲ ಹೆಗ್ಡೆರ್ ತುಳುನಾಡ್‌ಡ್ ದುಂಬುಡು ರೂಢಿಡ್ ಇತ್ತಿನ ಒಂಜಿ ಬುರ್ನಾಸ್ ರಿವಾಜಿ ಬೊಡೆದಿ ಸೈತಿನಕ್ಲೆಗ್ 70-80 ವರ್ಸದ ಪರಬೆ ಆನೆಟಲಾ ಏತ್‌ಲಾ ಮದ್ಮೆ ಆವೊಲಿನ್ನಿನೆನ್ ಕತೆಟ್ ಖಂಡನೆ ಮಲ್ಪುನಂಚ ವಸ್ತು ಆದ್ ದೆತೊಂದೆರ್. ಐಟ್‌ಲಾ ಪತ್ತಿರ್ವ ವರ್ಸದ ಪೊಣ್ಣನೇ ಪರಬೆಳ್ ಮದ್ಮೆ ಆವೆರೆ ಬಯಕುನೆಕ್ ಮಸ್ತ್ ಬೇಜಾರ್ ತೋಜಾದೆರ್.

ಮೋಹನ ಸೆಟ್ರೆಗ್ಲಾ ಲಲಿತಗ್ಲಾ ಆಯಿನಂಚ ಸುಲಭದ ಸರಳ ಮದ್ಮೆ, ಪೊಣ್ಣಗ್ ಇಷ್ಟ ಇತ್ತಿನಾಯಡನೇ ಮದ್ಮೆ, ಜವ್ವನೆರೆ ಕೂಟದ ಖಾದಿ ಪ್ರಚಾರ, ಗಂಗಸರ ಪರಡೆನ್ನಿ ಪ್ರಚಾರಲೆನ್ ಕತೆಟ್ಟ್ ಮಟ್ಟಾರು ವಿಠಲ ಹೆಗ್ಡೆರ್ ದೆರ್ತ್' ಪತ್ತ್‌ದೆರ್. ಜೀವಮಾನ ಇಡೀಕ ಎಡ್ಡೆ ಕಂಡನಿ ಬೊಡೆದಿ ಆದ್ ದಾಂಪತ್ಯ ಜೀವನ ಮಲ್ಪುನ ಆಣ್ ಪೊಣ್ಣುನ್ ಅಕ್ಲೆನ ಮನಸ್‌ದ

ಇಷ್ಟದಂಚಿನೇ ಸಂಬಂಧ ಜೋಡ್ಯಾವೊಡುಂದು ಅರೆನ ಆಸೆ. ಬದಿಕ್ಕ್ ವಿರೋಧದ ಅರೆನ ಮರ್ಜಿಲಾ ಕತೆಟ್ ದೆರ್ತ್ ತೋಜುಂಡು.

ಅಪೂರ್ವದ ತುಳು ಶಬ್ದೊಲು ಕತೆಟ್ ಉಂಡು. ಅವು ಅರೆನ ತುಳುಭಾಷೆದ ಪೊರ್ಲುನು ನನಲಾತ್ ಜಾಸ್ತಿ ಮಲ್ತ್‌ಂಡ್. "ತೊಡು, ಪೀಕ್‌ದಾನಿ, ಜರೆ, ಕೇವು, ತೆಂರ್ಟವು, ಗಾಡ್ಯುನು, ಸರ್ಪ್ರಾಯ, ಪಡವು ಜಡ್ತೆ, ಅರ್ಪೆಲ್" ಇಂಚಿತ್ತಿ ಶಬ್ದೊಲು ಇನಿತ್ತ ತುಳುಟು ಮಸ್ತ್ ಅಪೂರ್ವ. ಭಾಷೆದ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ವಿಭಿನ್ನತೆಗ್ ಈ ಶಬ್ದೊಲು ಉದಾರ್ನೆ ಆದುಂಡು - "ಬೊವುದೆ, ಇಸೆ, ಪಸ್‌ದಿನಿ, ತೂವನಗ, ಉಂತಪ್ಪೆಯೆ, ಕುದ್ದುದು, ದೊಡ್ನು, ದೇಗ್, ಗೊವುಜಿ, ರೆಸೊಂದು" ಇಂಚಿತ್ತಿ ಶಬ್ದೊಲು ಇನಿಲಾ ಬಡಕಾಯಿದ ತುಳುವೆರ್ನ ಪಾತೆರೊಡು ನಮ ಕೇನೊಂದುಲ್ಲ. ಶಿರ್ವ, ಒಡಿಪುದಂಚಿದ ಬಡಕಾಯಿ ಪ್ರದೇಶೊಡು ಇಂಚಿತ್ತಿ ಶಬ್ದೊಲೆನ ಉಪಯೋಗನೇ ದಿಂಜ. ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ವಿಭಿನ್ನತೆ ನಮ ದೇಶೊದ ಪ್ರತಿ ಭಾಷೆಡ್ಲಾ ಇತ್ತಿನವೇ.

ಮಟ್ಟಾರು ವಿಠಲ ಹೆಗ್ಡೆರ್ ಅರೆನ ಕತೆಟ್ಟ್ ಬೋಡಿತ್ತಿನಾತ್ ಗಾದೆಲೆನ್ ಉಪಯೋಗ ಮಲ್ದಿನವು ಭಾಷಾಭಿಮಾನಿಗ್ ದಿಂಜ ಕುಸಿತ ಸಂಗತಿ.

1. ಕಾರ್‌ಮಿತ್ತ್ ತರೆ ತಿರ್ತ್ ಮಲ್ತ್‌ಂಡಲಾ ಆಯಗ್ ಸಾಧ್ಯ ಇಜ್ಜಿ.
2. ಆಯೆ ವಿಷತ್ತ ಮರ, ಮುದೆಲ್‌ಗ್ ಏರ್‌ಲಾ ಪೋವಡೆ
3. ದತ್ತ್ ಇಂದ್‌ಂಡ ದತ್ತ್, ಬಲತ್ತ್ ಇಂದ್‌ಂಡ ಬಲತ್ತ್, ಮಾದಯಿನಂಚಿ ಮಾದರೆ ಆಯೆ ತಯಾರ್.
4. ನಾಚಿಕೆ ಮುಳ್ಳುದಲ್ಕ ಊರು ಕೊಡೀಕಡೆ ಪರ್ಬೊಂದುಂಡು
5. ಬೀಲಕರಯಿ ತಪ್ಪರಂಟೆದಲೆಕ, ಮಂಡೆ ಮಾತ್ರ ಒರಿದ್‌ಂಡ್.
6. ಕೋರ್ಟುಗು ಪೊಗ್ಗಿ ವ್ಯಾಜ್ಯದ ನಮೂನೆಡ್ ಪಿರ ಬೂರೊಂದೇ ಉಂಡು.
7. ತಾನ್ ಕಲ್ದಿ ವಿದ್ಯೆ ಪೂರಾ ತೋಜಾವೆ
8. ದುಂಬುದಕ್ಲೆನ ತಾದಿನೇ ಆಯೆಲಾ ಪತ್ಯೆ.
9. ಆಯನ ಕೈತಲ್ ಲಕ್ಷ್ಮೀಕಾರ್ ಪೊಲ್ಲಿದ್ ಬೂರ್ದಲ್
10. ಆಯೆ ದುಡ್ಡುಡು ಕುಲ್ಲುದು ದುಡ್ಡುಡು ಲಕ್ಕ್‌ಬೆ
11. ಆಯನ ಬೊಕ್ಕಸದ ಬೊಲ್ಲು ಪೂತ್ತ ಪರಿಮಳ ಏತ್‌ಂದ್ ನಿಕ್ಕ್ ಗೊತ್ತುಂಡಾ?

12. ಊರಿಡೀ ಮಜ್ಜಿರೆಂಕಾವೊಂದು ಬರಡ.

13. ಅವು ಎನ್ನ ಮನಸ್ಸ್‌ಡ್ ಬೇರ್ ಬುಡ್ದು ಉಂತುದುಂಡು.

14. ಆಯನ ಮೋನೆ ಬಾಡ್ದ್ ಒಂಜೇ ಒಂಜಿ ಪುಂಡಿ ಆತ್‌ಂಡ್.

15. ಆಯನವು ಬಜೀ ಪರ್ಕ್‌ಬಾಯಿ

16. ಏರೆ ಸಾವುಗು ಏರ್ ತರೆ ದರ್ತೊನ್ನು?

17. ಅರಿಬಾರ್ ಇತ್ತ್‌ಂಡ ಎಲಿಪೆರ್ಗುಡೆ ಕಡಮೆನಾ?

18. ಒಂಜೇ ರಾಶಿಡಿತ್ತಿ ಸಾಸೆಮಿನ್ನಾ, ರಾಗಿನ್ನಾ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಮಲ್ಪರೆ ಆಪುಜಿ.

19. ಕಾಸ್‌ಗಾದ್ ಕಯ್ಯಾಲಸ ತೂಪನಾ?

20. ಅರೆ ಮೂಕುದ ಬಲ್ಲ್ ಉಪ್ಪುನು ಎನ್ನಕಯ್ಯ್.

21. ಈಯಿ ಬೀಲದಾಂತಿ ಕುದ್ಕೆ

22. ದಾರೆದ ಮಣೆ ಇಂದ್‌ಂಡ ಉಣರೆ ಕುಲ್ಲು ಮಣೆಂದ್ ಗೆರೆತನಾ?

23. ವರ್ಷಂ ಪ್ರತಿ ಭೋಗಗೆತೊನು ಊರ ದಯ್ಯೊಲೆನಂಚ.

24. ತೆರೆದಾಂತಿ ಸಮುದ್ರದಲ್ಕ ಅದಗನೇ ಶಾಂತ.

25. ಅನ್ಯಾಯೊಗು ತಾದಿ ಇಜ್ಜಿ, ಕಜ್ಜಿಗ್ ಲಜ್ಜೆ ಇಜ್ಜಿ.

26. ಆಯೆ ಪಿಲಿ ಪತ್‌ದ್ ತಿನ್ನಲ್ಕ ತಿನ್ಪೆ.

27. ದೊಡ್ಡು ಇತ್ತ್‌ಂಡ ಪಿಲಿಕ್ಲಾ ಪೊಣ್ಣು ಕೊರ್ಪೆ ಆಯೆ.

28. ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಆತ್‌ಂಡ ಕಲ್ಲ್‌ಕಟ್ಟ್‌ದ್ ನೀರ್‌ಗ್ ಪಾಡ್ದುವನೇ?

29. ಕುಲ್ಲುದು ಮಾರ್‍ರೆ ಸಾಧ್ಯ ಇಜ್ಜಿಡ ಕೊನೊದಾಂಡಲಾ ಮಾರೊಡತ್ತ್?

30. ಪುಟ್ಟಾಪಿ ಬ್ರಹ್ಮಡಲಾ ಒಂಜಿ ಕೈ ತೂದ್ರೊಡು. (ಬೆರ್ಮಡ ಪೊಂರ್ಬರೆ ತೂವಡ)

31. ಪೀಕ ಪಾಡ್ದ್ ಪಿದಡಿನಾಯನ ಬೆತ್ತಡಿ ಬತ್ತಿಲೆಕ್ಕ

32. ಸೋಣ ತಿಂಗೊಲ್ದ ಪೂಜೆದ ಭಟ್ರೆನಲ್ಕ

33. ಭೂತಕನ್ನಡಿಡ್ ತೋಜಪ್ಪಯಿನಲ್ಕ.

34. ನಂಕ್‌ದೇಗ್ ಉಲತ್ತುಲಯಿದ ಜಡ್ತೆ?

35. ಆಯಗ್ ಪತ್‌ದಿನಿ ಎಳ್ಪನೇ ಮರ್ಲ್

36. ಜೋಕುಲೆ ಬೊಬ್ಬೆಗ್ ಶ್ರುತಿ ಪತ್ತರೆ ಪೋಯಿಲೆಕಾಂಡ್.

37. ಪರಬು ಎರುಕ್ಕು ಜರೆತ್ತ ಪಜಿರ್ ದೇಗ್?

38. ಆಟದ ಗಿಡಿತಲ್ಕ ಕಣ್ಣ್‌ಡ್ ತೂವರೆ ಒಂಜಿ ಇಜ್ಜ.

39. ನಮ ದೊಡ್ಡುನು ಮಲ್ಪುನತ್ತ! ದೊಡ್ಡು ನಮನ್ ಮಲ್ಪುಂಡ?

40. ನೂರಂದಿನಡೆಗ್ ನೂರ್ರೆ ತೂಯೆ, ಜಾರಣ್ಣೆ ಜಾರ್ ಬೂರಿಯೆ.

41. ಒಂಜಿ ಕಲ್ಲ್‌ಡ್ ರಡ್ಡ್ ಕುಕ್ಕು ತಲ್ಪು ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆ.

42. ಮಧ್ಯಾಹ್ನದ ದೊಂಬು ಹಾಕಿನಲ್ಕ ಮಂಡೆ ಅಡಿಕ್ಕ್ ಬೂರುಂಡು.

ರಾಜಕೀಯ ಲೇಖನ

ಮಟ್ಪಾರು ವಿಠಲ ಹೆಗ್ಡೆರ್ ತೀರ್ದ್ ಪೋಪುನ ಏನರೆ ವರ್ಸೊಗು ದುಂಬು, ಶ್ರೀ ಕಲ್ಲಾಯಿ ಜಗನ್ನಾಥ ರೈ ಸಂಪಾದಕೆ ಆದಿತ್ತಿನ ಕುಡ್ಲದ ತುಳು ಪತ್ರಿಕೆ "ತುಳುನಾಡ್"ಡ್ ಒಂಜಿ ಲೇಖನ ಬರೆತೆರ್. "ಎಡ್ಡೆ-ಪಡ್ಕೆ ರಾಜಕೀಯೊಡಿಜ್ಜಿ" ಇಂದ್‌ದ್ ಆ ಲೇಖನದ ಶೀರ್ಷಿಕೆ.

"ನೀರ್‌ದ ಮಿತ್‌ದ ಗುಲ್ಲೆ ಕಾರ್‌ದ ತಿರ್ತ್‌ದ ಬಲ್ಲೆ" ಇನ್ಪಿನ ಪಾತೆರ ಮಾತೈಕ್‌ಲಾ ತಾಗುಂಡು. ಬರ್ಸದ ನೀರ್‌ಡ್ ಗುಲ್ಲೆಲು ಪುಟ್ಟುವ. ಐತ ಬೆರಿಕ್ಕೆ ಮಾಯ ಆಪ. ಕಾರ್ ದುಂಬು ದೀನಗ ತಡೆಪುನ ಬಲ್ಲೆ ಇತ್‌ಂಡ ಅವ್ವೆನ್ ದೀಪುಜೆರ್. ಕಡ್ತ್ ದಕ್ಕುವೆರ್. ರಾಜಕೀಯ ಸಂಬಂಧೊಲಾ ಅಂಚೆನೇ. ಏಪೊಗುಲಾ ಅವು ಒರಿಯುನಂಚ ಇಜ್ಜಿ. ಇನಿ ದೋಸ್ತಿ, ಎಲ್ಲೆ ಅಕ್ಲೆ ಉಲಯೇ ಕುಸ್ತಿ.

ಅಂಚಾದ್ "ಉಪ್ಪು ಮುಂಚಿದ ಅಂಗಡಿಡ್ ಕುಂಟು ಇಜ್ಜಿ, ರಾಜಕೀಯ ಸಂಬಂಧೊಲೆಗ್ ಅಂಟ್ ಇಜ್ಜಿ" ಇನ್ಪಿಗಾದೆ ಪುಟುದುಂಡು. ಪಕ್ಷೊಲೆ ಬೊಕ್ಕ ಜನಕುಲೆ ಉಲಯಿ ಒರ ದೋಸ್ತಿ ಆಂಡ ಬೊಕ್ಕ ಒರ ಲಡಯಿ. ಕಾರ್ತೆಲ್ದ್ ಒಂಜೇ ನುಗೊಕ್ಕು ಪುಗೆಲ್ ಕೊರಿನ ರಡ್ಡ್ ಬೋರ್ಲೆನಂಚ. ಆಟಿ ತಿಂಗೊಲ್ಡು ಒಂಜೆಕ್ಕೊಂಜಿ ತಾಡುನ ಎರ್ಲೆನಂಚ. ಕೋಡೆ ಜುಟ್ಟು ಪತೊಂದು ಉರ್ಡಿನಕುಲು ಇನಿ ಒಟ್ಟುಗು ಕುಲ್ಲುದು ಗುಟ್ಟು ಪಾತೆರುವೆರ್.

ಇಂಚ ರಾಜಕೀಯೊಡು ಲೋಕೊಡೇ ಮಾತಾ ಕಡೆಟ್ಟ್‌ಲಾ ಉಂಡು. ಪಗೆಲ್‌ದ ಬೆರಿಕ್

ರಾತ್ರೆ ಬತ್ತಿನಂಚ. ರಡ್ಡನೆ ಲೋಕಯುದ್ಧ ಸುರು ಆಪಿ ಕಾಲೊಡು ನಡತಿನ ವಿಚಾರೊನು ದೃಷ್ಟಾಂತ ಕೊರೊಲಿ. ಒಂಜನೇ ಲೋಕ ಯುದ್ಧೊಡು ಸೋತುದು ನೆಲಪತ್ತಿನ ಜರ್ಮನಿನ್ ಹಿಟ್ಲರ್ ಮಿತ್ತ್ ಲಕ್ಕಾದ್ ಪಗೆ ಸಂದಾಯ ಮಲ್ಪರೆ ತಯಾರಿಡ್ ಇತ್ತೆ. ಆಯೆ ಬಾಯಿಗ್ ಬತ್ತಿನಂಚ ನೆರೊಂದಿತ್ತಿನಿ ರಶ್ಯಾದೇಶೊಗು. ಮಲ್ಲ ಲಡಾಯಿಗ್ ಆಯೆ ತಯಾರ್ ಮಲ್ಪುನೆನ್ ತೂದು ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್, ಫ್ರಾನ್ಸ್ ಅಮೆರಿಕ ದೇಶೊಲೆಗ್ ಪೋಡ್ಗೆ ಪುಟುಂಡಲಾ ಜರ್ಮನಿ ಬೂರುನು ರಶ್ಯಾದ ಮಿತ್ತ್ ಇಂದ್‌ದೇ ಅಕ್ಲೆನ ಆಲೋಚನೆ. ಆಂಡ ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್, ಫ್ರಾನ್ಸ್ ಪಿಲಿ ಪಿಲಿ ತೂವೊಂದು ಇತ್ತಿನಂಚನೇ ಒಂಜಿ ದಿನ ಮೂಡಿ ಪೊರ್ತುಗು ಕಂತೊಡ್ದು ಜರ್ಮನಿಗ್ಲಾ ರಶ್ಯಾದೇಶೊಗ್ಲಾ ದೋಸ್ತಿ ಒಪ್ಪಂದ ಆದ್ ಪೋಂಡು. ತನ್‌ಕುಲು ಯುದ್ಧ ಮಲ್ತೊನೆರೆ ಬಲ್ಲಿ ಇಂದ್‌ದ್ ಒಪ್ಪಂದ.

ಕಡೆಕ್ಕ್ ಹಿಟ್ಲರ್ ಫ್ರಾನ್ಸ್‌ನ್ಲಾ ಯುರೋಪ್‌ದ ದೇಶೊಲೆನ್ಲಾ ಒಂಜೊಂಜಾದ್ ನೆಲಪತ್ತದ್, ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್‌ನ್ ಪೊಡಿಪೊಡಿ ಮಲ್ತಿ ಬೆರಿಕ್ಕೇ ಒಪ್ಪಂದ ಇತ್ತಿನಂಚನೇ ರಶ್ಯದ ಮಿತ್ತ್ ಬೂರಿಯೆ. ಆಂಡ ಅಲ್ತ ಲಡಾಯಿಡ್ ಆಯನ ಗ್ರಹಚಾರ ಪಿರಮುಖ ಆಂಡ್ ಪನಿ.

ಇಸ್ರೇಲ್‌ನ್ ಪೊಲಿಪೊಡುನ್ಪಿ ಲಡಯಿದ ಗುರ್ಕಾರ್ಮೆ ಒಯಿಸೊಂದಿನ ದೇಶ ಈಜಿಪ್ಟ್. ಅಂಚಿ ಈಜಿಪ್ಟ್ ಬೊಕ್ಕ ಇಸ್ರೇಲ್‌ಗ್ ಒಂತೆ ಸಮಯೊದ ಮಿತ್ತ್ ರಾಜಿ ಆಂಡ್. ಉಂಡೆನ್ ಮಾತತೂಂಡ ಏರೇರ್ ವಾವಾ ಕಾಲೊಡು ದೋಸ್ತಿಲು ಬೊಕ್ಕ ಪಗೆನಾಕುಲು ಆಪೆರ್ ಇಂದ್‌ದ್ ಪನಿಯರೆ ಸಾಧ್ಯನಾ?

1977 ಇಸವಿಡ್ ಒಂಜೆನ್ ಬೊಕ್ಕೊಂಜಿ ನೆರೊಂದು ದೂರೊಂದು ಇತ್ತಿನ ಐನ್ ಪಕ್ಷೊಲು ಒಟ್ಟಾದ್ ಜನತಾ ಪಕ್ಷ ಆತಿಜ? ಒಂಜೆ ರಥತ್ತ ರಡ್ಡ್ ಚಕ್ರದಂಚ ಇತ್ತಿನಕುಲ್ಲಾ ರಡ್ಡ್ ತಾಳದಂಚ ಶಬ್ದ ಲಕ್ಕಾವೊಂದುಪ್ಪುನ ಸಂದರ್ಭಲಾ ಬರ್ಪುಂಡು. ಇನಿತ್ತದೋಸ್ತಿ ಎಲ್ಲೆ ಕುಸ್ತಿ ಮಲ್ಪಯೆಂದ್ ಪನರೆಗಾವಂದ್. ಒಟ್ಟಾರೆ ರಾಜಕೀಯದ ಎಡ್ಡೆ ಪಡ್ಕೆನ್ ಮಾತ್ರ ನಂಬೆರೆ ಬಲ್ಲಿ ಇನ್ಪಿನವು ಸತ್ಯ.

ತುಳುನಾಡ, ತುಳುಬಾಸೆ, ಸಾಹಿತ್ಯ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಉಂದೆತ್ತ ಬುಳೆಚ್ಚಿಲ್‌ಗಾದ್ ಎಡ್ಡೆನ ಬೇಲೆ ಬೆನ್ತಿನ ನಮ ಹಿರಿಯಾಕುಲೆನ ಸಾಧನೆಲೆನ, ಅಕುಲು ತುಳುಕು ಸಂದಾಯಿನ ಕಾಣಿಕೆಲೆನ ಮಾತೆರೆಗ್ಲಾ ತೋಜಾದ್ ಕೊರ್ಪಿನ ಉದ್ದೇಶೊಡು 'ಮದಪ್ಪೆರಾವಂದಿ ತುಳುವೆರ್' ಪ್ರಸಿದ್ಧಿ ಮೊಕುಲೆ ಪರಿಚಯೊಲೆನ ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ನಿಕುಲೆ ಮುಟ್ಟೊಲ್ಗ ಪಾಡೊಂದುಂಡು.

ತುಳು ಬಾಸೆ, ಸಾಹಿತ್ಯ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ತುಳುನಾಡ ಉಂದೆತ್ತ ಮಿತ್ತ್ ಈ ಹಿರಿಯಾಕುಲೆಗ್ ಇತ್ತಿ ಮೋಕೆ ಅಭಿಮಾನೊಲೆನ ಈ ಬೂಕುಲು ತೆರಿಪಾದ್ ಕೊರ್ಪೆ. ತುಳುತ ಬುಳೆಚ್ಚಿಲ್‌ಗ್ ಬೋಡಾದ್ ನನ ಮಿತ್ತ್‌ಗ್ ನನೊ ಎಂಚಿಂಚಿ ಕಜ್ಜೊಲೆನ ಮಲ್ಪೆರೆ ಎಂಕ ಮುಂಬು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಪ್ರೇರಣೆಲೆನ ಉಕ್ಕಾ ಉಲ್ಲಾಸೊಲೆನ ಅಕುಲು ನಕ್ಕ ಸಾಲಿಯ ನಂಕ ತೋಜಾದ್ ಕೊರೊಡು.

ಪ್ರೊ. ಬಿ.ಎ. ವಿವೇಕ ರೈ
ಅಧ್ಯಕ್ಷೆರ್
ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ.